

44

Anul XXXI [1429]

Vineri,

5 noiembrie 1982

Săptăminal editat de
Frontul Democratiei
și Unității
Socialiste

Moment important în dezvoltarea relațiilor dintre România și Grecia

Lupta pentru plan, o luptă cu noi înșine

Îndeosebi în ultimii zece ani, sublinia președintele țării, România a devenit proprietara unei industrii puternice, moderne: metalurgia, chimia, construcțiile de mașini au cunoscut o afirmare fără precedent. Așa se face că industria românească poate să rezolve astăzi, practic, orice problemă privind dotarea economiei naționale la nivelul tehnicii mondiale. Nu e puțin lucru acesta într-o țară în care, după unii economiști ai timpului, nu industria, ci agricultura ar fi fost hotărâtoare în progresul nației. Eforturile, știm cu toții, n-au fost de neluat în seamă. Dar, mai știm, cu cât o victorie se obține mai greu, cu atât ea e mai prețioasă în timp. Ne prețuim succesele dobândite, pentru că dacă nu le-am fi reperțat, ar fi planat asupra noastră inapoierea, dependența economică față de alte popoare.

Și dacă am ajuns aici, adică printre țările cu o industrie modernă, înseamnă că poporul acesta, ospitalier și pașnic este posesorul unor adevărate capacități de natură umană: dăruire, aspirație, mobilizare, muncă, renunțare uneori, alteori jertfă.

Și pentru că, orice s-ar spune, o victorie economică își are fundamentul în dragostea față de patrie, față de istoria neamului în toată cuprinderea ei, se cuvine, sub semnul aceleiași iubiri de neam, să folosim acum întreaga această zestre tehnică. Și nu oricum, ci cu folos, în termenii economiștilor — eficient! Eficiența fiind, la urma-urmei, un ban în plus în buzunarul țării, ea mai fiind și condiția esențială a progresului.

Și cum orice treabă în țara asta se face cu chibzuință, dinaintea, gândit, adică planificat, ca să mergem înainte pe această cale bine aleasă, trebuie să realizăm ceea ce am planificat. Pentru că realizarea planului, în ciuda aparentei banalități a formulei, ni se impune invariabil, devine hotărâtoare pentru mersul înainte al patriei.

N. GRIGORE MĂRĂȘANU ■

„Leontopol
reprezintă un
mare pas înainte
în lupta contra
cancerului“

(Pagina 8)

Cum se perpetuează
inechitatea în lumea de azi
Furtul de creiere

(Pagina 25)

O carte
în dezbatere
Ioan Alexandru:
„Pământ transfigurat“

(Pagina 10)

Numele
unui sentiment

„Numai iarna „sterge“ hotarele de pământ ale țării, acoperindu-le cu ninsoși (hotarele de apă le prefăce în cleștar) și totuși, păsările cite au rămas să împartă cu noi asprimile lui decembrie, păsările știu unde palpă viața acestei moșii: România.

Și eu astfel (iertati-mi lauda) cind zbor cu avionul n-am nevoie să mi se spună cu glasul dulce al stewardesei cum că plutim peste România.

Eu știu.

Oasele mele o știu.

Încă din copilărie, auzim dictonul

(Continuare în pagina 9)

GHEORGHE TOMOZEI ■

Toamna a venit în Capitală
și prin Afumați

(Pagina 5)

Să păzim echilibrul
naturii, sanctuarul
acestui pământ...

Vinovații-s
muți, ca peștii

(Pagina 20)

Adam Erzebét, excepționala acrită a Teatrului Național din Tîrgu Mureș, componentă a Cenaclului Flacăra, în spectaculoasă și aplaudată intilnire cu publicul cărui îi oeră strigături de dan, secueșii (secueșe îi est, și costumul din fotografie) cit și emnescienele ecouri ale versurilor „Tîrzie toamna e acum / Se scutură frunzele pe drum“.

La 75 de ani, Alexandru Grozută face muzică tină. Artiștii adevărați nu îmbătrinesc niciodată. Cit de frumos sună în interpretarea lui Alexandru Grozută „Nu uita că ești român“.

(Paginile 12—14)

Noi intilniri ale generației tinere revoluționare cu poezia și muzica

Tinerii iubesc tricolorul național și-l flutură spontan cind cîntă „Trăiască Ceaușescu, Partidul și Poporul / Trăiască România, trăiască tricolorul!“

Un nou moment important în dezvoltarea

Trainicile legăturii de prietenie și colaborare fructuoasă dintre România și Grecia, dintre popoarele română și elenă au o îndelungă și bogată tradiție. O expresie a dorinței comune de a conferi noi dimensiuni relațiilor româno-elene o constituie actuala vizită oficială de prietenie în țara noastră, la invitația președintelui Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și a primului ministru al guvernului român, Constantin Dăscălescu, a primului ministru al Republicii Elene, Andreas Papandreu.

Convorbirile oficiale dintre președintele Nicolae Ceaușescu și primul ministru Andreas Papandreu la care au participat Constantin Dăscălescu, primul ministru al guvernului român, alte persoane oficiale române și elene, au prilejuit o analiză cuprinzătoare a stadiului colaborării dintre cele două țări, precum și un larg schimb de păreri în probleme actuale ale vieții politice internaționale. Au fost evocate cu satisfacție tradiționalele relații româno-grecești, de strinsă prietenie, concurență și intrajutorare, în lupta comună pentru independență și o viață liberă, relații care au cunoscut, în ultimii ani, o evoluție mereu ascendentă și rodnică, progrese importante înregistrându-se în cooperarea economică, tehnico-științifică, precum și în domeniul schimburilor comerciale. Tocmai aceste rezultate, ca și potențialul economic în continuă creștere al celor două țări creează premise favorabile pentru o dezvoltare și mai intensă a colaborării româno-elene. În acest context, la convorbirile oficiale dintre președintele Nicolae Ceaușescu și primul ministru Andreas Papandreu a fost afirmată dorința comună de a se pune cât mai bine în valoare posibilitățile existente, în vederea extinderii cooperării și specializării în producție, intensificării și diversificării legăturilor comerciale, care să fie echilibrate, să se realizeze la un nivel cât mai înalt. De asemenea, s-a subliniat necesitatea amplificării raporturilor de colaborare pe tărîmul culturii, științei și în alte domenii de activitate. Potrivit aprecierilor din timpul convorbirilor oficiale, promovarea largă a relațiilor româno-elene este în interesul celor două țări și popoare, al progresului și prosperității lor, al cauzei păcii, înțelegerii și colaborării în Balcani, în Europa și în întreaga lume.

Atît în cadrul convorbirilor oficiale, cît și în toasturile rostite la dîneul oficial, în celelalte documente ale vizitei, au fost abordate importante probleme ale situației internaționale actuale. După cum era și firesc, avînd în vedere situația geografică a României și Greciei, o atenție deosebită a fost acordată situației din Balcani. S-a apreciat că întărirea înțelegerii, încrederii și colaborării în această regiune corespunde intereselor vitale ale popoarelor balcanice, constituie o contribuție însemnată la cauza securității și cooperării în Europa și în lume. „Doresc să exprim — a declarat președintele Nicolae Ceaușescu — dorința și hotărîrea României de a dezvoltă larg relațiile de cooperare în Balcani, de a acționa pentru soluționarea diferitelor probleme și neînțelegeri, pe calea tratativelor, pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a colaborării pașnice, fără arme nucleare, fără baze militare străine. În realitatea acestui obiectiv de importanță deosebită pentru popoarele din Balcani, considerăm că trebuie să pregătim temeinic o întîlnire la nivel înalt a țărilor balcanice pentru a cădea de acord împreună asupra viitoarelor acțiuni pentru realizarea

unei zone fără arme nucleare, a colaborării și prieteniei”. Iar premierul Andreas Papandreu a spus: „Vreau să primiți sincerele mele felicitări pentru progresul pe care l-ați realizat în această luptă a dumneavoastră pe plan balcanic. Aș vrea să vă asigur că poporul grec, guvernul Greciei sînt întru totul de acord cu drumul care a fost trasat. Avem în vedere o întîlnire la nivel înalt, bine pregătită, pe plan balcanic, pentru ca să punem capăt astăzi, dar și în viitor, prezenței armelor nucleare în Balcani”. Președintele Nicolae Ceaușescu și premierul Andreas Papandreu au reafirmat voința României și Greciei de a acționa în continuare pentru oprirea agravării climatului internațional, pentru reluarea și continuarea politicii de pace, destindere, colaborare și respect al independenței naționale, pentru rezolvarea pe cale pașnică, prin tratative, a diferendelor dintre state. Schimbul de păreri a scos în evidență importanța pe care cele două țări o acordă încheierii cu succes a reuniunii de la Madrid, astfel încît aceasta să dea un nou impuls traducerii în viață a Actului final, să ducă la convocarea unei conferințe consacrate încrederii și dezarmării în Europa, să asigure continuitatea pro-

cesului de edificare a securității și cooperării europene început la Helsinki. Au fost dezbătute numeroase alte probleme de mare importanță în viața internațională: necesitatea opririi cursei înarmărilor; adoptării de măsuri practice de dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară, necesitatea opririi amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune în Europa și distrugerea celor existente; lichidarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice internaționale, care să asigure progresul mai rapid al tuturor statelor, în special al celor rămase în urmă, precum și stabilitatea politică și economică mondială. A fost reafirmată hotărîrea României și Greciei de a continua tot mai strîns pe arena mondială, de a aduce o contribuție activă la soluționarea, în interesul popoarelor, a problemelor complexe ce frămîntă lumea contemporană.

Înaltul oaspete elen a dat o înaltă apreciere personalității președintelui Nicolae Ceaușescu, poziției României în lume. „Vreau să spun — a arătat premierul Andreas Papandreu —, că importanța dumneavoastră contribuție la lupta pentru destindere, pentru pace, pentru reducerea înarmărilor, și în primul rînd a

înarmărilor nucleare, lupta dumneavoastră pe toate meridianele lumii pentru o nouă ordine economică, pentru soluționarea problemei exploatarii Sudului de către Nord, pentru a se redeschide drumurile unei dezvoltări economice și sociale pentru toate popoarele — această luptă a dumneavoastră v-a consacrat drept una dintre cele mai importante personalități ale epocii noastre. Pentru că, într-adevăr, astăzi România, deși nu este o țară mare ca populație, deține o poziție foarte importantă pe plan internațional”.

Expresie a bunelor relațiilor dintre țările și popoarele noastre, ilustrare a dorinței comune de a găsi noi căi și posibilități de dezvoltare în continuare, pe multiple planuri, a tradiționalelor raporturi româno-elene, vizita premierului Andreas Papandreu se înscrie, prin rezultatele sale, ca un nou moment important în întărirea prieteniei și colaborării dintre România și Grecia, dintre poporul român și poporul elen, în interesul celor două țări, al cauzei păcii, destinderii, progresului și cooperării în Balcani, în Europa și în întreaga lume.

ION D. GOIA

Ultima datorie

— Ce faci nea Gheorghiuule, mergi? Răspunde repede, că știu eu că nu ne lași să plecăm fără mitală.

Cel întrebât și-a privit soția, să aflu parcă acolo incuviințarea, apoi și-a sorbit din ochi nepotelele și a dat din cap: „Îmi fac boceava și vin și eu miine dimineață, la navă”, după care Serghei Carpov, comandantul cargonului „Zalău”, a plecat liniștit, cu inima împăcată. Rezolvase o problemă importantă pentru noul voiaj către cele două continente americane și anume aceea a ofițerului inten-dent care nu poate să lipsească din echipaj în călătoriile de lungă durată. Pentru că, vedeți, tinerii care aspiră la meseria de navigator optează aproape în exclusivitate către cele două compartimente de bază ale navei: marinari de punte sau mecanici la mașini iar funcția de inten-dent, încărcată de grija aprovizionării cu hrană și apă și a gospodăririi acestora, cu grija față de condițiile de viață ale oamenilor, pare tuturor mult prea terestră. Așa se face că între cei peste 7000 de navigatori cit numără flota noastră maritimă comercială — inten-denții pot fi numărați pe degete. „Zalău” însă îl avea acum la bord pe cel mai bun dintre ei. Dar pînă să dea acest răspuns, cite frămîntări nu s-au consumat în sufletul lui Șerban Gheorghiu.

Abia se întorsese din ultimul voiaj, care durase exact un an, cu nava „Oituz”. Făcuse un adevărat zigzag pe mapamond, de la Constanța în Orientul Apro-piat, apoi la tropice și la Polul Nord după care din nou în Orientul Apropiat. Majoritatea echipajului, format din 40 de oameni, a fost schimbat la jumătatea vo-

iajului, dar comandantul, Nicolae Stoica, ofițerul șef mecanic Cornel Stelian și el, inten-dentul, au fost la posturi tot timpul. Cînd ai însă numai 35 de ani, ca meca-nicul șef, sau chiar 50 cit are comandantul, lucrurile par ceva mai simple. La 60 de ani însă, din care 44 de ani de muncă, cit numără Șerban Gheorghiu, lucrurile stau altfel. Alternările de climă, de la plus 40 de grade, în sud, la minus 40 de grade, în nord, răscolesc reumatismele adu-nate de pe mări, iar dorulul de casă, după soție și copii, i se adaugă acum dorul după nepoți, care între timp au mai cres-

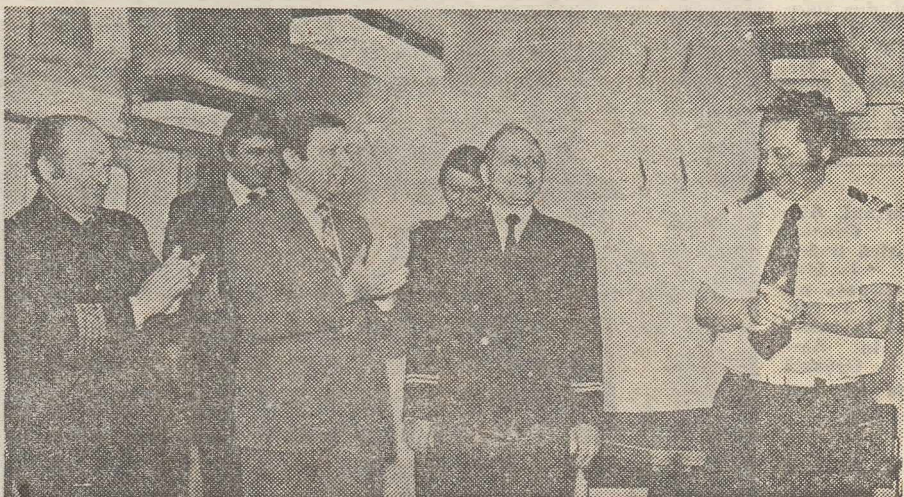
cut cu un an. Și toate aceste preocupări, absolut personale, nu trebuie să-și pună amprenta o clipă pe atribuțiile de serviciu, mult mai complicate și ele, atunci cînd trebuie să gospodărești pînă și fie-care litru din apa de băut, în Orient, pen-tru ca echipajul să nu simtă lipsa, sau să asiguri o hrană bogată în calorii, în nord, cînd băieții au trebuit să spele magazinele într-un timp record, pentru a încălca altă marfă. Apa se făcea sticlă pe pereții navei iar corpul ei fusese încorsetat de ghe-țuri. Așadar, acestea erau motivele pen-tru care Șerban Gheorghiu se hotărîse, în drum spre casă, cînd aproape că numai avea răbdare să ajungă, să ceară leșirea la pensie. Simțea că își făcuse bine și ultima datorie și încerca, în gîndul lui,

un bilanț de viață. Fusese primul și singurul marinar provenit dintr-o familie de țărani pe vremea cînd navele româ-nești erau mai puține decît degetele de la o mîină iar acum cînd flota românească flutură pe toate mările și oceanele lumii aproape 200 de steaguri tricolore el lăsa în urmă trei urmași de toată stîmă: pe fiul său, Petrică Gheorghiu, coman-dant pe cargonul „Grivița”, și doi gineri, ambii secunzi care se pregătesc să ia beretele de comandanți: Ion Jurcan pe „Săbăreni” și Nicolae Suciu pe „Filiași”. Apoi, din tot ce văzuse în lume, impresiile pe care le adunase într-o viață de marinar, le pusese pe hîrtie, într-o carte frumoasă, „Călător pe patru continente”, publicată cu 2 ani în urmă, în Editura „Sport Turism”. În fine, pentru el, personal, pentru a-și rememora amintirile și locurile cucerite, a adunat într-o colecție peste 30 000 de vederi ilustrate din toate țările lumii.

Șerban Gheorghiu era pregătit să iasă la pensie, la cerere, și exact a doua zi, după sosirea din cel mai lung voiaj al vieții lui, întrețînd echipaj în frunte cu comandantul au sărbătorit cum se cuvine evenimentul, pregătindu-i chiar un spec-tacol. Felicitări, flori, urări de sănătate și... obișnuitul baston de pensionar. Cu atîtă bucuria datoriei împlinite, Șerban Gheorghiu a coborît scara navei lăsînd pe punte o lacrimă de emoție. Urma, după citeva zile de odihnă, să meargă la conducerea „Navrom”, să-și încheie do-sarul de pensionar. Și cînd să iasă pe punte, comandantul de pe „Zalău”, cu care navigase de atîtea ori, îl căuta grăbit:

— Ce faci nea Gheorghiuule, mergi cu noi?

GEORGE MIHĂESCU

relațiilor dintre România și Grecia

Nume emblematice la fruntariile țării

Corund

Despre Țara Maramureșului, Țara Vrancei, Țara Oașului (și alte Țări...) se scrie relativ mult și se vorbește, justificat, la fel de mult. Interesul pentru Țara Codrului a rămas undeva pe un plan secund, din rațiuni care mie, unuia, îmi scapă. Satele din Țara Codrului se situează în aria geografică și spirituală a unei părți din județele Sălaj, Satu Mare și Maramureș. Ele sînt comunități etnice, geografice și spirituale distincte. De cele mai multe ori își inscriu vatra și se configurează la buza cite unui versant bătut de păduri și ierburi-însipate ori o colină scrijelată de rigole adînci. Condițiile istorice, vitregiile vremurilor și, mai cu seamă, năvălirile de un fel și de alt fel i-au făcut pe codreni să se „aciueze” în aceste zone de-o stranie și sălbatică frumusețe, dar și de-o asprime pe care numai omul locului o poate „detecta”. Așadar, codrenii au fost „împinși” pe aceste plaiuri, unde trebuie să te lupți serios cu cerbia pămîntului. Satele acestea, cît un cuib rotat, sînt vetre ale românilor pe care nici nedreptățile istorice și nici inechitățile sociale și nici nimic nu i-a clintit din loc. Într-un astfel de sat am poposit în această toamnă lungă.

Dacă ajungi cumva în centrul de comu-

nă Bogdand din acest Nord îndepărtat de țară sau dacă, pur și simplu, o iei razna peste coline și poposești în satul Corund, vei constata cele relatate mai sus. Satul are circa 200 de fumuri. Colinele acestea formate dintr-un podzol degradat nu sînt prea darnice, dar oamenii au știut (și știu) să le „smulgă” ce este al lor, adică rodnicia. Coline care se cheamă, din moși-strămoși, Dealul Pintii, Fintina Pintii, sub Brazi, dealul Clapii, Rodini ș.a., și care au dat în această toamnă porumb și fructe și alte cite cele. Primarul comunei, Gavril Szabo, ne spunea că media de porumb la ha, per ansamblu, nu depășește 3 000 kg. Nu e mult. Dar au fost și vremuri cînd „scoteau atîta mălai cît băgam sub brazdă”. Un gînd secret al gospodariilor de-aici este să încerce cultura căpsunului, să vadă, adică, dacă dă recolta și randamentul ca în Țara Oașului. Încercarea moarte n-are, și-apoi fructele cîrnoase și zemoase de căpsuni aduc frumusele venituri cînd prînd cite-un an bun. Zilele acestea se recoltau și merele în ferma Corund. Aici au dat o mină de ajutor și copiii de la școala generală din Corund. Dacă părinții lor trudesc greul pămîntului, de ce nu le-ăr veni și ei în ajutor, atîta cît pot și cum pot! Părinți și

copii cu nume sonor-românești, cu nume frumoase, care vin cine știe din ce vechime, deodată cu numele acestor coline ce se desiră sub pași. Avram, Ardelean, Bojan, Domuța, Cimpan, Onuțan, Matei, Simonca, Rob, Sabău, Temian ș.a. Nu întimplător v-am reținut atenția cu aceste nume.

Mai zilele trecute văzusem la televiziune aceste fete din Corund și iată ce mi-a dat ghes să scriu despre ele. Cine sînt aceste fete din Corund? În urmă cu ani, aceste fete purtînd numele de mai sus, dimpreună cu dascălita lor, Cornelia Ștef (Ardelean), au ieșit în lume (înțelegeți dumneavoastră prin intermediul T.V.) cu colinzile, datinile, doinele și baladele învățate de la bătrîni și-aduse pe buze de contemporaneitate. Profesoara și fetele ei au învățat multe din aceste doine, balade, colinzii, bocete, cîntece și „danțuri” de la lelea Anica Matei, acum decedată, dar și de la alți bătrîni din sat, cîți ne-or fi rămas. De-aici, din Corund, din acest sat mic ca întindere și ca număr de case, dar mare ca aspirații, din pieptul și din sufletul acestor copile s-a auzit, pe post național, una dintre cele mai tulburătoare variante ale Mioriței. Text tulburător care sintetizează spiritualitatea noastră și căru text i s-a dat o interpretare pe măsură. Cîta candoare la aceste copile din clasele V-VIII, iar unele chiar mai mici.

Urzitul, depănatul, claca, culesul strugurilor, desfăcatul porumbului, secerișul griului etc. sînt alte bune motive ce se inscriu în „repertoriul” fetelor din Corund și-n preocupările dascălîței Cornelia

Ștef (Ardelean). Obiceiuri vechi de cînd lumea și care sînt aduse în contemporaneitate cu toată aura lor de taină și neprevăzut. Aceste tinere fete recită-n canon, pe două și trei voci. Realizează o polifonie și o poliritmie întîlnite doar la grupurile de interpreți profesioniști. Am participat la o „hore” în sat și-am văzut că firea codrenilor este una voioasă și veseloasă. Ei mai au apucăturile blînde, molcome și un caracter curat. Oamenii aceștia cu mersul puțin aplecat și cu truda anilor și cîmpului adunată-n oase, iată-i că-și găsesc răgazul și pentru o „hore de-a noastră, din bătrîni”. Din bătrîni dar și din tineri, după cum se vede treaba. Părinți și bunici, ei înșiși îi deprim pe vîrstarele lor cu bunele obiceiuri, cu tradiția multiseculară. Cu doina și colindul valoros. Îmi vin acum în minte citeva sate codrenești pe care le bătusem cu piciorul și unde aceste datini și obiceiuri străvechi se aseamănă frapant. Le voi numi nu neapărat într-o ordine geografică ori sentimentală, ci, realmente, cum îmi vin în minte: Unimăt, Solduba, Soconzel, Stina, Cuța, Hurezu Mare, Hodișa, Medîșa, Roșiori, Birsău, Iegheriște, Poiana Codrului ș.a. Corundul este doar una dintre aceste frumoase și aspre așezări. Corundul — un sat din Țara Codrului și, deopotrivă, un sat din Univers. Corundul, un sat de la margine de țară, dar din centrul preocupărilor și dragostei noastre.

DORIN SĂLAJAN ■

În atmosfera de efervescență creatoare din preajma alegerilor de la 21 noiembrie și a Conferinței Naționale a partidului

Continuă fructuosul dialog al președintelui Nicolae Ceaușescu cu oamenii muncii

Valorificarea superioară a minereurilor de metale neferoase și rare

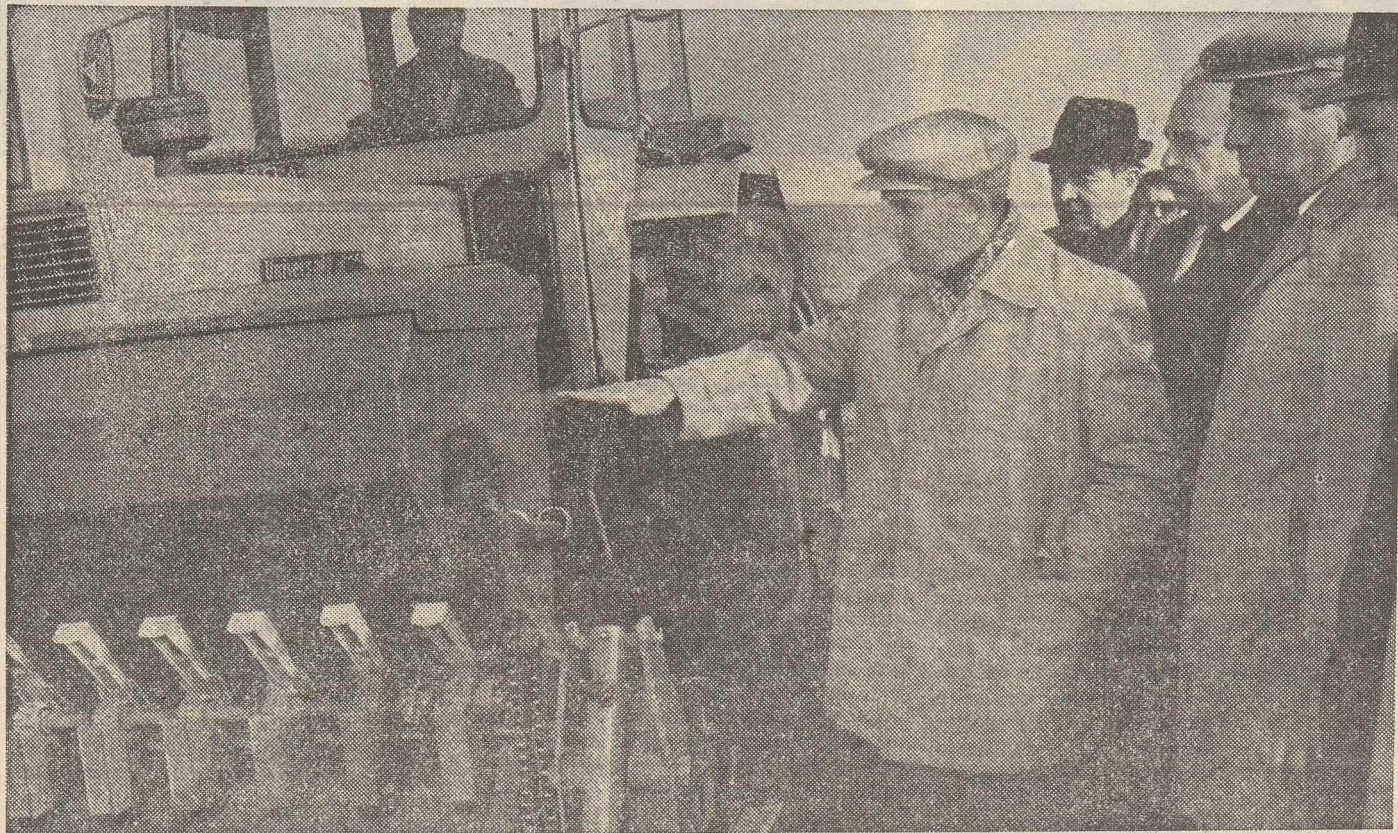
Continuând examinarea, împreună cu făuritorii de bunuri materiale, a problemelor esențiale ce privesc înlăturarea prevederilor planului de dezvoltare economico-socială a țării, a obiectivelor stabilite de Congresul al XII-lea al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a efectuat la sfârșitul săptămânii trecute o vizită de lucru în Capitală, pe platforma industrială Brănești. În această vizită, care a avut ca obiective Institutul de cercetare, inginerie tehnologică, proiectare și producție pentru chimia anorganică și metale neferoase și Întreprinderea „Neferal”, secretarul general al partidului a fost însoțit de tovarășa Elena Ceaușescu, de tovarășii Ion Dincă și Gheorghe Pană. Au participat, de asemenea, Gheorghe Caranfil, ministrul industriei chimice, și Mihail Florescu, ministru secretar de stat la Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie. Noul dialog de lucru cu reprezentanții ai industriei bucureștene și cercetării științifice, care continuă seria de întâlniri din acest an cu colectivele muncitorești din Capitală și din numeroase județe ale țării, a abordat o problematică largă: intensificarea activității consacrate valorificării superioare a minereurilor și aliaje de metale neferoase și rare, elaborarea și perfecționarea procedeelor de prelucrare tehnologică în acest domeniu, realizarea de instalații pentru întreprinderi românești și pentru export care să permită obținerea de produse cât mai valoroase în condiții de eficacitate maximă. Au fost, de asemenea, dezbătute aspecte ale producției de metale și aliaje neferoase din materiale refolosibile, ale reciclării tuturor materialelor utile.

În timpul vizitei pe platforma industrială Brănești, tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat:

- Grăbirea definitivării procedeelor tehnologice existente în plan.
- Găsirea de soluții cu randament maxim, de cea mai înaltă eficiență, care să conducă la reducerea substanțială a consumurilor de materii prime, de energie și combustibili.
- Să se acționeze pentru scurtarea la minimum posibil a perioadei de elaborare a tehnologiilor, acordându-se în același timp atenția corespunzătoare aplicării lor fără întârziere în producție.
- Să se ia măsurile necesare pentru organizarea pe baze industriale atît a activității în stația-pilot, cit și a micii producții în cadrul institutului,

în condiții similare celor din uzină, creindu-se astfel premise pentru concluzii viabile în faza utilizării tehnologiilor respective în întreprinderi.

- Proiectarea de capacități de producție — pentru metale neferoase și aliaje — capabile să satisfacă în întregime nevoile economiei naționale și să asigure și disponibilități cit mai mari pentru export.
- Să se ia măsuri pentru sporirea exportului de produse de metale neferoase în condiții de eficiență, precum și pentru reducerea în continuare a importurilor.
- Să se asigure, cu capacitățile existente, întregul necesar de pulberi metalice pentru întreprinderile prelucrătoare.
- Să se extindă colaborarea dintre „Neferal” și Institutul de cercetare pentru chimie anorganică și metale neferoase, ale cărui lucrări pot fi experimentate la întreprindere.

Ridicarea gradului de mecanizare a agriculturii

Dialogul secretarului general al partidului cu oameni ai muncii din zona Capitalei a continuat prin abordarea problemelor privind ridicarea gradului de mecanizare în agricultură. Pe terenurile I.A.S. Afumați și la Institutul de cercetări, proiectări și inginerie tehnologică pentru mecanizarea agriculturii de la Băneasa, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut o întâlnire de lucru cu cadre de conducere și specialiști din domeniul agriculturii și construcțiilor de mașini, în cadrul căreia au fost analizate soluțiile practice adoptate în scopul înlăturării indicațiilor conducătorului partidului și statului nostru privitoare la realizarea unor mașini agricole moderne, de mare productivitate și complexitate tehnică, capabile să asigure sporirea gradului de mecanizare și îmbunătățirea calității lucrărilor agricole. La întâlnire au luat parte tovarășii Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană, Gheorghe Stoica, Ioan Avram, ministrul industriei construcțiilor de mașini, Ion Teșu, ministrul agriculturii și industriei alimentare, Angelo Miculescu, președintele Academiei de științe agricole și silvice, cadre de conducere din institutele de cercetare și proiectare pentru mecanizarea agriculturii.

În cadrul dialogului de lucru consacrat creșterii gradului de mecanizare a agriculturii, secretarul general al partidului a stabilit:

- Să se introducă în producție numai acele prototipuri de mașini agricole care au dat cele mai bune rezultate în exploatare.
- Să se păstreze în fabricație tipurile actuale care au indici ridicați de productivitate și eficiență.
- Prototipurile cele mai reușite să fie introduse în cit mai scurt timp în fabricație și livrate în număr cit mai mare unităților agricole.
- Să fie depuse în continuare eforturi pentru a se rezolva în întregime

problemele care privesc producția de mașini agricole, perfecționarea lor, utilizarea acestora la întreaga capacitate.

- Să se găsească soluții tehnice corespunzătoare pentru adaptarea combinelor existente, pentru modernizarea lor, astfel încît, începînd din toamna anului viitor, să se rezolve în întregime problema strînsului mecanizat al porumbului.
- Perfecționările constructive aduse oricărui utilaj trebuie să pornească de la necesitatea de a reduce continuu consumul de metal și de combustibil.

Întâlnirea dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Yasser Arafat

Noua întâlnire dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și tovarășul Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, a oferit prilejul continuării schimbului de vederi în probleme bilaterale și internaționale de interes comun. În cadrul întâlnirii, a fost evidențiată evoluția mereu ascendentă a raporturilor tradiționale de strinsă prietenie, solidaritate și colaborare statornice între Partidul Comunist Român, Republica Socialistă România și Organizația pentru Eliberarea Palestinei, unicul reprezentant legitim al poporului palestinian. A avut loc, de asemenea, un schimb de păreri cu privire la ultimele evoluții ale situației din Orientul Mijlociu, la căile de reglementare a tuturor problemelor din zonă.

În numele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, Yasser Arafat a adresat cele mai vii mulțumiri tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru sprijinul constant acordat luptei poporului palestinian, Organizației pentru Eliberarea Palestinei, în vederea reglementării politice, pe calea tratativilor, a conflictului din Orientul Mijlociu, și în mod deosebit a soluționării problemei poporului palestinian, pe baza dreptului său la autodeterminare, la crearea unui stat propriu, independent. Președintele Comitetului Executiv al O.E.P. a evocat în termeni plini de căldură recunoștința pentru solidaritatea efectivă și pentru sprijinul direct și personal manifestate de tovarășul Nicolae Ceaușescu față de Yasser Arafat și de populația palestiniană și libaneză în perioada asediului asupra Beirutului occidental, în vederea găririi unei soluții politice. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a reafirmat hotărârea partidului și statului nostru de a acorda întregul lor sprijin cauzei drepte a poporului palestinian, de a acționa în continuare pentru instaurarea unei păci globale, juste și durabile în Orientul Mijlociu.

Ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

În cadrul ședinței de luni a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ținute sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a fost examinat și aprobat proiectul de Lege privind asigurarea calității produselor și serviciilor destinate obiectivelor și instalațiilor nucleare. Acest act normativ, care urmează să fie supus dezbaterii și aprobării Marii Adunări Naționale, reglementează autorizarea realizării produselor și serviciilor în domeniul nuclear, stabilește măsuri pentru asigurarea calității la nivelul impus de cerințele specifice obiectivelor nucleare, pentru participarea cu eficiență maximă a sectoarelor economiei naționale ce concurează la înfăptuirea obiectivelor nucleare. Dezbătând proiectul de lege menționat, Comitetul Politic Executiv a relevat că Programul partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism prevede realizarea unor importante investiții în domeniul folosirii energiei nucleare în scopuri pașnice. Legat de aceasta, s-a subliniat că este necesară construirea și

exploatarea obiectivelor nucleare în concordanță cu cele mai noi cuceriri ale revoluției tehnico-științifice contemporane, precum și la un nivel înalt de calitate specific domeniului nuclear, asigurându-se astfel securitatea instalațiilor și utilizarea lor cu eficiență economică ridicată, protecția populației și a mediului înconjurător.

În aceeași ședință a fost examinat un raport cu privire la valorificarea complexă a resurselor naturale din Delta Dunării. Elaborat la indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu, raportul cuprinde studii de specialitate privind folosirea cât mai deplină și eficientă a terenului, accentul punându-se pe dezvoltarea puternică a activității economice, prin exploatarea integrală și complexă a tuturor resurselor din această zonă. Se prevede extinderea agriculturii, îndeosebi în delta fluvială, de la 60.050 hectare în prezent, la 144.000 hectare, prin diverse lucrări de ameliorare complexe. În cadrul acestui program, paralel cu sporirea producției de cereale, un loc important îl va ocupa amenajarea de orezării. O atenție prioritară se va acorda pomiculturii și viti-

culturii, inclusiv organizării plantațiilor de smochini. Creșteri substanțiale sînt prevăzute în domeniul zootehniei, prin sporirea considerabilă, pînă în 1990, a numărului de oi și de păsări. Se va acorda, de asemenea, o atenție specială dezvoltării pisciculturii, prin amenajarea și exploatarea intensivă și semiintensivă a celor 240.000 hectare de bălți și lacuri, astfel încît să se obțină o producție de cel puțin 130.000-150.000 tone de pește anual. În același timp, se au în vedere exploatarea mai intensă a biomasei (stuf, papură, rogoz, vegetație acvatică), creșterea fondului forestier prin dezvoltarea plantațiilor de specii de mare eficacitate economică, recoltarea fructelor de pădure și a plantelor medicinale, extinderea vinatului. Legat de dezvoltarea producției agricole și zootehnice, s-a hotărît să se treacă la crearea de noi unități ale industriei alimentare, în vederea valorificării complexe, eficiente, a tuturor posibilităților oferite de Delta Dunării. În Program sînt cuprinse, totodată, măsuri pentru trecerea la exploatarea minieră a nisipurilor din deltă, intensificarea activității turistice, lucrări de sistematizare,

dotare și apărare a localităților, de dezvoltare cu prioritate a transporturilor pe apă, de îmbunătățire a sistemelor de telecomunicații, de alimentare cu energie electrică.

În cadrul ședinței, tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat informări cu privire la vizitele oficiale de prietenie efectuate, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, în R.P. Bulgaria și în R.S.F. Iugoslavia, precum și cu privire la vizita efectuată în țara noastră de președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, Yasser Arafat. Comitetul Politic Executiv a dat o înaltă apreciere și a aprobat în unanimitate înțelegerea și concluziile la care s-a ajuns cu prilejul vizitelor în Bulgaria și Iugoslavia. În același timp, a fost subliniată însemnătatea noii întâlniri dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Yasser Arafat pentru înfăptuirea raporturilor tradiționale de strinsă prietenie, solidaritate și colaborare dintre partidul și statul nostru și Organizația pentru Eliberarea Palestinei.

ION CODRU

Toamna mai glumește încă cu noi cochetind, parcă, cu vara. Duminică, o zi de sfîrșit de octombrie, cu mult soare, cu multă lumină, completa întregul decor, pîrind a fi un dar pentru truditul pămîntului, un dar pentru ziua cînd în întreaga țară s-a sărbătorit „Ziua recoltei”.

Pentru cei din Afumați, la prima vedere, duminică părea o zi liniștită, cu toate calculele anului încheiate. În ciuda acestui fapt, ațit primăria comunei, Vasilița Teodorescu, cit și președintele C.A.P.-ului, inginerul Nicolae Zăvoeanu, sînt plecați, pe undeva, pe la Șindrița, unde, după spusele celor de aici, se strîng ultimele cantități de coceni și se eliberează ultimele suprafețe de pămînt. Prima noastră cunoștință este inginerul Radu Negru, șeful fermei de legume. Drumul ce leagă șoseaua națională de tarlalele fermei de legume s-a înmuiat din cauza brumei. Din loc în loc, cite un foc are darul să încălzească mîinile truditilor. Sînt scoase din pămînt rădăcinoasele și se recoltează varza. Cum a fost acest an? Un an al legumelor. De cînd sînt inginer, povestește Radu Negru, și lucrez în agricultură, nu am avut asemenea rezultate. Desigur că și vremea a fîcut un rol, dar la toate acestea se mai adaugă și faptul că și oamenii au muncit bine alături la întreținerea culturilor cit și în perioada de recoltat. De asemenea s-a primit un mare ajutor din partea muncitorilor de la diferite întreprinderi ale municipiului. Priviți, chiar acum s-au adus peste 400 de metri de țevă de zece țoli care vor fi montați, peste cîteva zile, de către întreprinderea de țevi sudate. Așa că încă de pe acum ne gîndim la bunul mers al muncii viitoare, la recolta anului ce va urma. Ce s-a obținut anul acesta? Multe recorduri. Astfel, s-au recoltat

peste 400 tone cartofi, 100 tone vinete, 50 tone ardei gras, 50 tone ardei capia, 130 tone tomate, 300 tone pepeni, iar pînă în momentul de față s-au strîns peste 300 tone de varză și tot atîtea de rădăcinoase. Varza nu s-a terminat de recoltat, dar se așteaptă ca să se obțină, și în acest sector, producții record. Este vorba, după toate calculele, să obținem o cantitate de 20 pînă la 25 de tone de varză la hectar. Altfel spus, pînă la ora actuală

Într-un tirziu îl găsim pe cîmp și pe inginerul Nicolae Zăvoeanu, președintele C.A.P.-ului din Afumați. După cum ați aflat, ne spune președintele, zilele acestea terminăm toate lucrările anului. La cultura mare mai avem de eliberat doar 20 de hectare din cele 400. Ceea ce ne preocupă în momentul de față este respectarea întocmai a arăturilor. Viteza zilnică, prin introducerea schimburilor prelungite, este de peste 70 de hectare.

pleavă, 3.000 de porumb din cultura a doua și pînă în momentul de față (se mai recoltează în continuare) 1.800 de tone de sfeclă. Toți locuitorii comunei, ne spune primăria Vasilița Teodorescu, au muncit atunci cînd a fost nevoie, lor alăturîndu-se și cei care muncesc prin diferite întreprinderi ale Capitalei — dar au domiciliul în Afumați. Nimeni n-a ezitat și nu s-a sustras de la nevoile cîmpului. Acum, ne spune în continuare primăria comunei, au loc și foarte multe activități în cinstea alegerilor. Comuna capătă pe zi ce trece un alt chip. În ciuda faptului că este toamnă, majoritatea locuitorilor și-au vopsit gardurile, și-au săpat și îngrijit terenurile din curți și au răspuns la chemarea noastră de a se construi peste 20 de kilometri de trotuare. Două blocuri pentru specialiști sînt gata pentru a-și primi locatarii. Fiindcă nu trebuie să uităm că Afumați nu este numai o poartă a Capitalei, comuna, după părerea mea, fiind și o poartă a litoralului. Și, desigur, mulți care trec pe aici pot observa schimbările de la anotimp la anotimp.

Așa stînd lucrurile în Afumați se simte parcă primăvara. Nu numai că ne și gîndim la viitoarea recoltă dar ea începe să se contureze încă de pe acum. Din alt punct de vedere sîntem convinși că foarte mulți bucureșteni care cumpără produsele de la Afumați se gîndesc și la noi, cei care ne ducem traul la numai cîteva kilometri de marea forfotă a orașului. Și dacă se întîmplă acest lucru, sîntem pe deplin mulțumiți. Fiindcă orice anotimp care vine în Capitală, trece și prin Afumați...

SORIN POSTOLACHE

Toamna a venit în Capitală și prin Afumați

s-a realizat în totalitate planul. Ceea ce se culege în continuare, scriptic vorbind, reprezintă cantități care adaugă procente peste cantitățile propuse. Uitați! Numai de pe trei hectare de dovlecei, pe care acum, pe cîteva, aleși pentru sămîntă, îi bate bruma, s-au cîștigat, nici mai mult, nici mai puțin, 70.000 lei. Această cultură, care n-a fost prînsă în plan, a fost una din cele mai bănoase. În altă ordine de idei, la primăvară, la numai cîteva zile după ce se va topi zăpada, vom fi prezenți pe piața cu ceapă verde. Și ca să nu depindem, decît în mică măsură, de cei care ne livrează îngrășămintele chimice, aici, chiar pe tarla s-a fîcut o platformă în care s-au depozitat tone întregi de gunoi de grajd. Au fost aduse, după cite știu, peste 4.000 tone, iar odată cu eliberarea terenului aceasta se și fertilizează...

Terminăm de arat, discut și fertilizăm terenul cu mult înainte de termenul fixat — 5 noiembrie.

La Afumați s-au obținut 8.350 kilograme de știuleți la hectar — și asta în condiții de cultură neirigată. S-a depășit, astfel, cu aproape 80 la sută producția planificată. Obligațiile la fondul de stat au fost depășite cu peste cincizeci la sută. Rezultate bune s-au obținut și la celelalte culturi. Astfel la soia 2.300 de kilograme la hectar, iar la floarea-soarelui 2.250 de kilograme. Și tot ca un record, pe care l-au realizat anul acesta, sînt cantitățile bazei furajere. Pînă în momentul de față, cantitatea de furaje strîns și depozitate depășește, ca sumă aritmetică, întreaga cantitate recoltată în ultimii trei ani. Spus altfel, avem pregătite pentru cele 400 de vaci cu lapte, 350 de capete tineret și pentru 550 de ovine, 1.500 de tone de paie, 1.100 de coceni, 400 de turtă de floarea-soarelui, 180 de

Lupta pentru plan, o luptă cu noi înșine

„Oarecum bine valoric...”

Întreprinderii pentru construcții de mașini și utilaje grele din Giurgiu i s-a pus piatra de temelie la 10 decembrie 1976. În '79 începea să producă, parțial. Este o întreprindere mare, foarte arătoasă și dotată cu utilaje dintre cele mai bune. Am vrea să fim crezuți că nu exagerăm cu nimic dacă adăugăm că oamenii cu care am stat de vorbă se arată foarte atașați de această întreprindere, ceea ce ni se pare un fapt important, și deosebit de încrezător în capacitățile ei tehnice. Am zice chiar, cu un cuvânt pe care s-a pus șaua și când a trebuit și când nu a trebuit, că giurgiuvenii sînt mindri de această întreprindere a lor. Din păcate, acestei mindri i se dau pînteni pentru a se învîrta într-un cerc destul de îngust, încă, deoarece pînă una-alta capacitatea tehnică a unei întreprinderi nu se confundă cu capacitatea de a pune în valoare posibilitățile ei tehnice. Din acest punct de vedere s-ar putea face constatarea că noi întîrziem să intrăm în posesia, în stăpînirea acestei întreprinderi și, pur și simplu, s-o punem la treabă după puterile ei, chiar dacă, așa cum spunea economistul Marin Pavel, secretarul comitetului de partid, producția a crescut „galopant”, de la 19 milioane lei producție marfă în '79 la 78 milioane în '80, 107 în '81 și 190 în '82 (din care, pînă acum, au fost realizate 162 și se speră că pînă la sfîrșitul anului să se treacă de 200 milioane).

Din diverse motive asupra cărora nu mai stăruim, întreprinderea din Giurgiu a făcut pînă acum 25 de pompe 2P1 5x10, foarte mult cerute de petroliști, și trage badejele să mai facă pînă la sfîrșitul anului încă 10, pentru a totaliza nici jumătate din cele 80 de pompe cite fuseseră planificate pentru '82. Motivele sînt mai ales de cooperarea cu alte întreprinderi. Pompe fără anumite tipuri de rulmenți de la Birlad și fără oțel turnat de la Cimpina nu se pot face. Ca să aducem un argument privind posibilitățile de care întreprinderea din Giurgiu dispune în această direcție, mai rămîne să arătăm că în cadrul ei funcționează o uriașă turnătorie de fontă a cărei capacitate va fi, către sfîrșitul acestui an, de 20 000 tone. Abia dacă s-au prelucrat înă, în acest an, 1 000 de tone. Iar cît privește turnătorie de metale neferoase — o altă zestre a întreprinderii — cu o capacitate anuală de 1 000 de tone, ajunge să spunem că în '82 au fost prelucrate în cadrul ei doar 17 tone. Încît, avînd în vedere cele de mai sus, e ușor de înțeles că dacă întreprinderea n-ar produce cu oarecare succes instalațiile de foraj de mică și medie adîncime, numărul oamenilor care spun că în privința planului stau „oarecum bine valoric” ar fi și mai mic decît este astăzi. Că „la cirligul” onora dintre aceste instalații se întimplă să ațirne citeodată piatra de moară a unor cooperări de felul celei cu întreprinderea de tractoare și mașini agricole din Craiova, este un adevăr de necontestat. Cum fiecare dintre cele 10 instalații FS 4 AT costă un milion și jumătate, întreprinderii i-au fost imobilizate, iată, dintr-o singură scriștură de creion pe hîrtie, 15 milioane de lei... De fapt, mai mult. Cînd spuneam că în loc să se facă un pas înainte s-a făcut un pas înapoi, aveam în vedere cheltuielile din '80 pînă astăzi — și tot pe spezele întreprinderii din Giurgiu — pentru a face tractoarele apte de a putea fi cumpărate de cineva. Ca să poată vinde cele 10 instalații, întreprinderea trebuie să cheltuiască în continuare pentru remedierea tractoarelor iar pe de altă parte ea nu-și poate permite aceste cheltuieli cită vreme nu știe precis că se va ivi un cumpărător. Inginerul Nicolae Mărculescu, șeful biroului producție, ca și economistul Marin Panait, șeful compartimentului aprovizionare, ingenera Ana Munteanu, șefa atelierului proiectare, și economistul Stelian Stoicescu, șeful biroului desface-re, ne spuneau că nu vād, deocamdată, o leșire din acest cerc vicios. În privința unui cerc de aceeași natură, dar mai larg, inginerul Sofian Roșu ne spunea la rîndu-i că pentru anul viitor întreprinderea a izbutit să contracteze instalații de foraj pentru 85 la sută din capacitatea ei de producție, ceea ce este îmbucurător, dar că în același timp se înregistrează, în continuare, cereri pentru armături din oțel și nu pentru armături din fontă, de care întreprinderea ar avea posibilități mari să producă. S-au încheiat pînă acum contracte pentru 10 la sută din capacitatea de producție a pieselor turnate din fontă și nici unul pentru armături din fontă și pentru piese turnate din metale neferoase. În ciuda acestor fapte nu este imposibil, desigur, ca în cursul anului viitor întreprinderea din Giurgiu să reediteze succesul de anul acesta, cînd în trimestrul al doilea s-a clasat pe locul al treilea pe ramură. Rămîne însă adevărat că de apropierea datei cînd întreprinderea va funcționa la întreaga capacitate depinde recuperarea banilor cheltuiți pentru a o construi.

DUMITRU ELIADE

Un om incomod...

...așa ne-a fost recomandat inginerul Nicolae Irimia, șeful secției forjă, din cadrul combinatului siderurgic țirgovîștean, adică tocmai al aceluia compartiment în care, cu toate dificultățile generale ale importantei unități industriale, în ceea ce privește îndeplinirea cifrelor de plan,

se înregistrează evidente succese, economii în folosirea materiilor prime, încadrarea în normele de consum la energia electrică, gaz metan, metal etc., toate acestea întîlnindu-se în saltul spectaculos de producție înregistrat la forjă.

Cum arată un om incomod? În cazul inginerului Nicolae Irimia, el are o statură care i-a atras, încă de pe cînd era student, porecla de „piticul”, ochi albaștri-intens, părul foarte scurt tuns și albit înainte de vreme, o dantură sănătoasă și un zîmbet de copil, cu nelipsitele gropițe din obraji deasupra cărora arcul negru al sprincenelor încearcă să arunce o permanentă umbră de severitate. Și el este, într-adevăr, un om sever, chiar și pentru cei 47 de ani ai săi. Părerea lui este aceea că disciplina nu poate fi o exclusivitate militară. Și o aplică atît colectivului pe care-l conduce, cît și întregii sale activități. „Oricine are dreptul, zice el, să-și neglijeze problemele personale, dar nu pe cele ale unei colectivități”.

Ne oprim în fața unei mașini ciudate. Este notată cu cifra 26 și execută așa-numita forjare radială. De ce tocmai acolo? Pentru că era aceea mașina care dăduse multă bătăie de cap secției și întregului combinat, fiind unică în țară și, drept urmare, cu „sarcini” deosebite: prin ea trebuie să treacă toate barele de oțel destinate confecționării sculelor pentru industria națională. Dar ajunseseră la pămînt. Asta echivala cu blocarea întregii producții de scule din țară. „A fost o crimă”, spune Nicolae Irimia fără umbră de ironie, ci mai curînd cu revoltă: „Era exploatarea fără filtre de ungere, fără site, deși un singur lagăr al mașinii 26 suportă 120 de tone și chiar mai mult, atunci cînd trebuie să pregătească material pentru rulmenți. Mai ales vara se blocau axele în lagăre. Se luera, pur și simplu, atehaic. Din comoditate. Se ajunsese pînă acolo încît se sudau pînteni la danturile rupte! Crucile din cuplaje se rupeau și ele”. Vorbele se succed cu frecvența gloanțelor de mitralieră și omul pe care-l însoțesc nu mai este același din biroul în care-l cunoscusem.

Acum însă mașina își făcea foarte bine treaba, supravegheată din cabină de operatorul de serviciu. Nu făcea zgomote. Nu trepida. Parcă nici nu ne aflam la forjă. Și, totuși aici se produc 600 de șocuri pe minut! Din luna august 1980 și pînă în decembrie 1981, mașina a fost ținută în funcțiune, prin mari eforturi de gîndire și diverse inițiative, timp în care s-a pregătit tot ceea ce era necesar pentru reparația sa capitală.

Cine sînt oamenii care au reușit performanța? Același, cu citeva excepții. Care este explicația? Refuzul comodității. Respîngerea ideii că numai alții pot să facă și noi nu. „Secretul”, ne mărturisește Nicolae Irimia, este de a te arăta oamenilor de ce sînt în stare și fiecare și împreună”.

Despre schimbările din secție este chemat un alt inginer, mai vechi la forjă, să ne dea lămuriri. Îl cheamă Cornel Chiriac și conduce compartimentul de tratamente și ajustaj. El ne precizează risipa, lipsa de spirit gospodăresc, neincadrarea în normele de consum, inexistența preocupării de piese etc. „Sigur, eram și eu vinovat ca și ceilalți. Munceam poate mai mult ca acum, dar anapoda. Resimțeam

lipsa unui coordonator. Acum dispunem de un atelier de reparat elemente hidraulice, fie din import, fie românești. Cînd piesa defectă este gata, cea nouă reintră în magazie, iar cea dintîi în mașină. Majoritatea instalațiilor hidraulice sînt făcute chiar de noi. Avem un unic principiu, dar de bază: nici un utilaj să nu stea! Ce-am învățat capital de la el? Că cel care exploatează direct un agregat trebuie să fie cel mai în măsură să constate neajunsurile și să propună soluțiile corecte, chiar dacă dispunem de proiectanți și tehnologi cu experiență”.

Muncitorul Florin Tudorache este și mai concis: „Tovarășul Irimia e sever, ce să zic, dar noi ne încasăm drepturile muncii noastre de cînd a pus ordine în secție”.

De ce totuși forja nu va reuși să-și facă integral planul? Pentru că noua capacitate, extinderea, cum este numită aici, nu a fost terminată, dar este inclusă în plan de trei ani (!?) ca și cum ar produce. Cu tot ajutorul secției forjă, realizarea acestei investiții nu depinde de ea. Montorii și constructorii își dispută, încă, partea de răspundere ce le revine, ceea ce nu va împinge lucrurile mai departe. Și aceasta în timp ce la capitolul „cheltuieli comune pe secție”, forja a economisit, pe primele 9 luni ale acestui an, frumoașa sumă ce depășește 7 milioane lei, 311 tone de metal, aproape un milion și două sute de mii normal metri cubi de gaz metan, nu mai știu cite discuri abrazive și altele.

La forja de la Țirgovîște, secție cheie a întregii producții a combinatului siderurgic, lupta pentru plan, am constatat-o, este lupta fiecărui om cu el însuși și cu șeful atît de incomod numit Nicolae Irimia.

EMANUEL VALERIU

Acolo unde inteligența și energiile se convertesc în mii de tractoare

Sîntem la sfîrșit de octombrie, dar Brașovul pare că abia acum și-a îmbrăcat definitiv hlamida multicoloră a toamnei. Luați cu treburile lor diurne, constructorii de tractoare aproape că nici n-au sesizat bine schimbarea de decor.

Și cei peste 24 000 de făuritori de tractoare, cit numără azi renumita uzină, nu mai știu ce este odihna. Au adoptat un ritm de muncă de-a dreptul debordant, concretizat în producerea zilnică a aproape 250 de tractoare de diferite tipuri și puteri. „Esentialul, acum — spune tov. Marin Matei, secretarul comitetului de partid pe întreprindere și președintele C.O.M. — e ca fiecare să se simtă direct răspunzător de tot ceea ce face, să dea dovadă de o înaltă conștiință muncitorească, de intransigență revoluționară față de orice lipsuri”.

Am purces pe fluxul tehnologic să vedem cum se traduc în fapte aceste sar-

clni deosebit de mobilizatoare. I-am întîlnit în plin efort pe cei din secțiile T-38 motoare și T-41 montaj general, din schimbul unu. Ca să vizitezi toată uzina, practic este o imposibilitate. Și sînt de acord cu remarca inginerului Vladimir Barzakovschi, șeful serviciului organizarea producției și a muncii, că întreprinderea are mărimea unui adevărat oraș, astfel încît nu-mi rămîne altceva de făcut decît să privesc cu uimire halele mari, modern utilate cu fel de fel de mașini și agregate. Ritmul muncii și mai ales zumzetul produs de instalațiile aflate în plină funcțiune îmi reduc documentarea la strictul necesar. La un agregat de frezaj, tinărul Nicolae Dragu frezează de zor capetele blocului motor. Alături, Gheorghe Luculeț brosează linia de paliere, în timp ce Petrică Enache, un băiat blond și scundac, urmărește atent de la pupitrul de comandă buna funcționare a liniei automate de uzinaj bloc motor. Toți muncesc cu patos, cu înflăcărare.

Într-un moment de răgaz, maestrul Gheorghe Lugoș îmi prezintă un episod eroic din munca acestui colectiv. Pe 23 octombrie, în jurul orei șase seara, s-a produs o avarie pe rețeaua de alimentare cu energie electrică. Și linia automată s-a oprit brusc. Deși era simbătă, la chemarea șefului de linie au răspuns imediat electricienii Gheorghe Bughedău, Vasile Țicău, Cornel Pătrascu, Alexandru Trîmbițaș, Dumitru Mănăilă, Gheorghe Romanică. Împreună cu maestrul Francisc Csoto și cu subing. Alexandru Demețer, au hotărît să nu plece acasă pînă ce nu vor remedia avaria. Au lucrat neîntrerupt ziua și noaptea, pe 25 octombrie, dimineața, la ora 4, linia automată a fost repusă în funcțiune. Producția n-a avut de suferit.

Fapte de muncă asemănătoare, văzînd o înaltă răspundere și disciplină, am întîlnit și în celelalte colective. Inginerul Eugen Gîrbău, șeful secției montaj general, omul care din 1955 lucrează neîntrerupt în uzină, mi-a mărturisit că întregul personal știe bine ce are de făcut și este hotărît să nu-și precupețască forțele și nici timpul. Cu o singură condiție însă: întreprinderile din țară să trimită la timp, în mod ritmic, toate reperele și materialele cu care colaborează la realizarea tractorului.

De fapt, cerința aceasta categorică fusese exprimată încă de la începutul discuției noastre din biroul președintelui C.O.M. Întreprinderea de tractoare din Brașov se află într-o perioadă de vîrf de producție. Ea și-a trimis reprezentanții la principalii furnizori din țară spre a urgenta livrările. Organele locale de partid și de stat pun efectiv umărul și dau un sprijin de preț în același sens. Iar dacă amintim aici numele întreprinderilor de anvelope „Danubiana” și „Victoria” Florești, „Acumulatoare” București, ale întreprinderilor furnizoare de pompe și monoblocuri de la Plopieni, Pitești și Galați, o facem nu doar dintr-o plăcă rugămintă a secretarului comitetului de partid sau a șefului secției montaj general, ci din aceeași dorință sinceră de a-i sensibiliza pe furnizori, de a-i îndemna să-și respecte cuvîntul.

O mare parte a producției renumitei uzine brașovene este destinată ex-

Fotografie de A. MIHAILOPOL

portului în aproape 80 de țări de pe toate continentele. România ocupă la ora actuală locul cinci în lume în privința producției și exportului de tractoare. Un loc de învidiat, care obligă și se cere mereu consolidat în marea dispută a competitivității pe piața mondială.

Constructorii de tractoare din Brașov sînt hotărîți să nu-și dezmințită faima. „Universal 850”, cel mai nou și mai modern tip de tractor românesc, a ieșit vînea trecută „la poză” și-i gata să adauge noi străluciri industriei noastre constructoare de mașini, orașului de la poalele Tîmpci.

MIHAI STĂNESCU

Telefonați-ne peste două-trei săptămîni

Pînă să ajungem să vorbim despre situația la zi a oțelurilor electrotehnice sau, mai simplu spus, a oțelurilor pentru fabricația transformatoarelor electrice, oțeluri care, acum, la Galați, au atins un punct de maxim interes și febrile căutări, primul dintre interlocutorii noștri, inginerul Traian Popa, din cadrul Serviciului tehnic al marelui combinat siderurgic gălățean, a ținut neapărat să ne ofere o scurtă istorie a asimilării și omologării zecilor și chiar sutelor de mărci de oțeluri pe care economia noastră le-a solicitat și le solicită în continuare, pe măsura impetuozității sale dezvoltări.

Relatarea sa, calmă și echilibrată, a atins totuși o notă mai înaltă în clipa în care am ajuns la oțelurile destinate fabricării cazanelor industriale și a recipientilor necesari industriei chimice. „În ce mă privește, a declarat inginerul Traian Popa, vorbind despre această gamă de oțeluri, trebuie să spun, ca specialist, că asimilarea și omologarea lor constituie o performanță deosebită. Mă refer în mod special la marca de oțel 10 Crom-Molibden 10, din care se trag țevile aflate în interiorul cazanelor. Dar de o și mai mare importanță sînt oțelurile pentru recipientii, oțeluri slab aliate pe care le-am obținut printr-un tratament termic prelungit, prin călire repetată, procedeu ce ne-a dat posibilitatea să renunțăm la feroliagele clasice, feroliage aduse, pe bani grei, din import. Și-n fine, dacă tot am început să ne lăudăm, iată, de curînd am finalizat marca RV-52, un oțel mai special, intrucît el va fi folosit în centralele termoelectrice. Precizez că acest RV-52 nu intră în contact direct cu substanțele radioactive. O astfel de performanță o vom atinge cu oțelul G-52 destinat coloanelor și recipientilor de apă grea.”

După cum se vede, deși am reprodus doar cîteva momente din istoria asimilării și omologării oțelului de Galați, sînt suficiente motive de satisfacție, reușitele acestor siderurgisti fiind la ora actuală bunuri de mare preț ale economiei naționale.

Dar dincolo de toate aceste remarcabile succese, cercetătorii și specialiștii oțelului de Galați au rămas datori economiei noastre și o familie de oțeluri care, la prima vedere, par să fie o nimică toată, dar vom vedea, mai departe, că problema obținerii lor este una dintre cele mai dificile. Este vorba, cum spuneam încă de la începutul acestor rânduri, de oțelurile electrotehnice, oțelurile destinate fabricării transformatoarelor electrice. „Acesta oțeluri, avea să ne declare în continuare inginerul Traian Popa, trebuie să îndeplinească două condiții: să realizeze în pachet o pierdere magnetică mică și să garanteze, la trecerea curentului, o inducție cit mai mare. Ambele desiderate pot fi atinse doar dacă reducem procentul de carbon cu limite care să coboare pînă la mîini sau chiar sutimi de mîini de procent și printr-o creștere a siliciului pînă la maximum 3 la sută. Prima condiție o putem îndeplini. În colaborare cu colegii de la Tîrgoviște, prin cuploarea de decarburare, am atins acel teribil de scăzut procentaj al carbonului. Livrăm pentru motoarele de dinamuri, și toată gama de puteri, oțelurile cerute. Dar problema numărului unu o reprezintă oțelurile silicioase, cele necesare transformatoarelor. Cercetările noastre de pînă acum, începute încă din 1979, dar intensificate abia în luna august a acestui an, s-au oprit asupra unei licențe de obținere a oțelurilor silicioase cu grăunte orientat. Ce vrea să însemne această denumire? În timpul laminării, de-a lungul unor impurități în adăos, așa-zisii inhibitori de orientare, apar în structura și la suprafața lamelor de oțel o serie de forme și desene foarte fine datorate topirii inhibitorilor. Pînă aici, deși procedeul este extrem de complicat, totul pare simplu. Numai că punctul de topire al inhibitorilor, o sulfură de mangan specială, este foarte ridicat, 1450 de grade Celsius. În aceste condiții, cu refractarele noastre, care nu rezistă la aceste temperaturi, nu putem face mai nimic. Dar asta nu înseamnă că stîm cu mîinile încrucisate. După cîte știu, directorul Serviciului tehnic, inginerul Alexandru Florea, în colaborare cu I.C.E.M.-ul, reprezentat de inginerul Ion Pirva, și cu inginerul Mihai Mîlulescu, acesta trei avînd sarcina să atace frontal problema oțelurilor silicioase cu grăunte orientat au ajuns într-un avansat stadiu al cercetării.”

Cu alte cuvinte, alte amănunte privind acest oțel năvălos, de la inginerul Alexandru Florea, conducătorul unei cercetări care a început să semene cu o cursă contracronometru.

„A fost nevoie, ne-a declarat inginerul Alexandru Florea, de cîteva importante dotări în cele trei compartimente în care se duce această bătălie pentru oțelul electrotehnic. Adică la cuploare, la laminorul slabing și la laminorul de benzi calde.

Aceste completări de dotare sînt la ora actuală aproape finalizate. Am elaborat pînă acum 4 sarje, dar fără să avem curajul de-a atinge temperatura de 1450 de grade Celsius, o temperatură la care am risca să prăbușim bolta cuptorului. Analizele celor patru sarje spun că ne aflăm foarte aproape de izbîndă. Ni s-a repartizat pentru continuarea cercetării cuptorul 4. Iar la cele două laminoare dotările sînt în faza în care stabilim contactele electrice. Peste aproximativ o săptămîină, cu tot riscul pe care trebuie să ni-l asumăm, vom elabora la 1450 de grade. Pentru o cit mai bună desfășurare a tuturor pregătirilor am stabilit un comandament din care nu lipsesc inginerii Mihai Pleșeanu, șeful oțelăriei electrice, Traian Popa, să-i zicem al doilea, intrucît nu are nici o legătură cu celălalt inginer Traian Popa, cu care ați discutat pînă acum, și alți doi ingineri cu o foarte mare experiență, Silviu Samoilăscu și Dumitru Pleșea. Asadar, pe scurt, telefonați-ne peste cel mult două-trei săptămîni, cînd vă stăm la dispoziție cu absolut toate amănuntele acestei bătălii pe care, cu siguranță, o vom câștiga, chiar dacă va trebui să realizăm noi înșine o licență, a noastră, pe măsura actualilor dotări.”

VICTOR NIȚA

Cu o floare nu se face primăvară

La Bacău, ing. Liviu Guțu, directorul Grupului de șantier Siret al T.C.H. București, ne asigură că situația lucrărilor hidrotehnice de la Galbeni, Răcăciuni și Berești, din punctul de vedere al constructorilor, este bună. Sarcinile de plan au fost depășite la toți indicatorii fizici și valorici. Predarea lucrărilor la timp, însă, rămîne încă improbabilă și sub această incertitudine nu stă o cauză anume, ci un veritabil complex de cauze. Două aspecte, totuși, revendică o întelțată recunoștință de la cei care, și de constructori, și de montorii echipamentelor energetice.

Problema nr. 1: stavilele barajelor. Dacă furnizorii și-ar fi respectat angajamentele inițiale, ele ar fi trebuit să înceapă să sosească pe șantier încă din anul trecut. Însă, mai nou, aceste stavile buclucase nu se mai uzinează la Reșița și la Bocea, unde se acumulasă o experiență notabilă în domeniu, ci la Întreprinderea de construcții navale și utilaj tehnologic din Tulcea, unde lipsa de precepere nu se poate substitui prin bunăvoință și abilitate birocratică. Și, în timp, s-a stabilit un alt termen de predare a ultimei stavile: iunie 1982; și iarăși, cei din Tulcea nu au izbutit să-i respecte. La Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. Tulcenii s-au angajat verbal la un alt termen: 15 noiembrie a.c. Însă una s-a vorbit la București și alceoa s-a înțeles la Tulcea. Cînd delegații șantierelor de pe Siret s-au prezentat la I.C.N.U.T., întreprinderea tulceană le-a propus spre

semnare un document în care data de 15 noiembrie 1982 se metamorfozase în 30 ianuarie 1983. Neavînd încotro, delegații au acceptat-o. În sfîrșit, în octombrie a sosit pe șantierele de la Siret prima stavilă: era incompletă. Și, peste toate, cu o floare nu se face primăvară. La Galbeni e nevoie de șapte stavile, cite șase se vor monta la Răcăciuni și Berești. Dacă livrarea lor va continua în același ritm, este limpede că termenul de 30 ianuarie, ultimul dintr-o lungă serie de angajamente ratate, nu va fi nici el respectat. Problemată fiind și situația mecanismelor de acționare a stavilelor fabricate la Bistrița. Cei din Bistrița s-ar ține de cuvînt dacă ar primi niște pinioane, strict necesare, din Iași și așa mai departe. La fel, problematică este și situația turbinelor. Prima trebuia să sosească de la I.C.M. Reșița la începutul anului. Acum, după noi reeșalonări de termene, este așteptată după 1 ianuarie 1983. Și, totuși, pe șantier s-a acumulat un stoc de echipamente în valoare de 7 milioane lei. Cîndătenia aceasta o lămuirește ing. Emil Grobnic, șeful de lot de la Galbeni și Răcăciuni al întreprinderii Energomontaj. Ing. Emil Grobnic pune punctul pe i: nimic nu perturbază mai mult bunul mers al lucrărilor decît sosirea haotică a echipamentelor pe șantier. De pildă, la Galbeni, constructorii au pregătut un front de montaj de circa 100 milioane lei. Și pe șantier au ajuns niște echipamente auxiliare, imposibil de încorporat în operă înaintea celor de bază. Încît constructorii ca și montorii sînt mereu nevoiți să se scarpine cu mina dreaptă la urechea stîngă: primii creîndu-și fronturi de lucru într-o ordine peste mîna, iar celalții modificînd de la o zi la alta tehnologiile de montaj, irosind laolaltă și timp și forță de muncă.

Problema nr. 2: calitatea utilajelor propriu-zise ale muncii din șantier, a excavatoarelor mai cu seamă. Este trist ceea ce ne-a comunicat ing. Octavian Popa, șeful biroului de mecanizare al grupului de șantier Siret, dar este adevărat și dovedit cu documente incontestabile. Nici un utilaj fabricat la Întreprinderea „Progresul” din Brăila nu izbuteste să-și țină viața, fără defectuni, măcar în limita termenului de garanție. După situația prezentată, se pare că cei de la Brăila se ocupă mai mult cu repararea utilajelor în garanție decît cu producția. Mai mult, cînd trebuie să-și respecte termenele de livrare a utilajelor noi, întreprinderea brăileană recurge la expedite valabile doar într-un film cu Stan și Bran. Dragălina hidraulică S-3602 livrată șantierelor la 31 august 1982 avea în locul unui hidro-motor o hirtie din care beneficiarii au aflat că motorul acela le va veni mai tirziu...

Între altele, ing. Liviu Guțu ne-a mărturisit că în 25 de ani petrecuți pe șantierele hidrotehnice ale țării încă nu a izbutit să rateze un termen de predare a unei lucrări. Acum se îndoiește că reputația constructorilor săi va rămîne intactă din acest punct de vedere. Dar este de acord că problemele nu sînt insolubile. Soluția lor o reprezintă tapta, nu vorba.

MIHAI PELIN

Cîteva din „secretele” topolovețenilor

Dacă Banatul este și se vrea „fruncea” în multe privințe, atunci sîntenii din Topolovățu Mare au toate motivele să nu se lase mai prejos. În ultimii 10 ani buni ei n-au avut o producție de porumb mai mică de 10 000 kg stuleți la ha. Lucru lăudabil. Dealtfel, Topolovățu Mare se înscrie pe același „firmament” al unităților puternice, economice vorbind, din sudul Timișoarei, metaforic numită „șoseaua milionarilor”, cu singurul amendament că Topolovățu Mare nu se află în zona amintită. Dar cooperatorii din Topolovățu Mare și-au „închis” și ei anul agricol și financiar 1981 cu un beneficiu frumos, de peste 5 milioane lei. Asadar, aici ai ce învăța și ce vedea, cum spunea tovarășul Gheorghe Leucăță, șeful sectorului organizatoric de la județana de partid Timiș.

Dimpreună cu președintele Ioan Josu, am avut ce vedea, într-adevăr. Unul din punctele nodale ale unității îl constituie tocmai porumbul care se strîngea pe ultimele porțiuni și se transporta realimentele cu o coloană de 30-40 de mașini. Hibridul tardiv 400 a dat o producție de 22 000 kg stuleți la ha. Iar un lot de circa 1 000 ha cu porumb Pionier, reînsămîntat la doua oară din cauza ploilor abuzive din primăvară, a dat și el o producție de 13 500 kg stuleți la ha. Este lotul de pămînt numit „la Bric”. Majoritatea porumbului s-a recoltat manual. Tot manual se taie cocenii de porumb. Deci, există forță de muncă suficientă la Topolovățu Mare. Președintele Josu ne spunea și cîteva dintre „secretele” culturii porumbului. În primul rînd i se aplică o tehnologie ca la cartea. Porumbul în asolament cu soia dă bun randament. Erbicidele, triazinele date-n cantități ponderate porumbului nu dăunează soiei. Mai mult, arătura adîncă de toamnă pentru soia, după porumb, contrar celor spuse de specialiști se face aici la 25-30 cm. Randamentul excelenț al porumbului, bun rezultat dă și soia. Distanțele dintre rînduri la porumb s-au redus treptat de la 80 cm, la 50 cm, astfel că acum la hectarul cultivat cu porumb intră circa 72 000 fire de porumb. Porumb des ca pădurea. O mare de porumburi am văzut la Topolovățu Mare. Fiîndcă am amînit și de

soia, vom reține că au avut în cultură peste 1 000 ha soia și au realizat o producție de 3 200-3 300 kg boabe soia la hectarul cultivat. Dacă centrul Fito ar fi avertizat o boală survenită la păsări în timpul maturizării, producția ar fi fost și mai mare.

Vedem hotărîul de la un capăt la altul al unității din Topolovățu Mare, care se gospodărește pe circa 4 500 ha teren arabil. Unitate care are în subordine fermele din Ictar, Suștra, Iosifalău, Budinț, Crașovăț și, desigur, Topolovățu Mare și Topolovățu Mic. Semănătură de toamnă s-a făcut pe circa 1 500 ha. Grîul se prezintă bine răsărit. Lucrările mecanizate s-au efectuat de bună calitate. Președintele unității agricole, Ioan Josu, este în paralel și directorul secției S.M.A. Ne relată că astfel, deși greu, poate cointeresa mai bine mecanizatori. Iar mecanizatorii îl ascultă ca pe un ul de-al lor. Interesul este, în fond, același, realizarea unor producții sporite și creșterea bunăstării celor ce produc aceste roade ale pămîntului. Un singur lucru ne-a descumpănit totuși la Topolovățu Mare. Multe mașini agricole și tractoare, în speță A-1 800, cit și combine și mașini de recoltat furaje erau defecte. Nu se reclama atît lipsa pieselor de schimb sau și asta, dar controlul mai operativ al mecanicilor de întreținere și, în fapt, al conducerii operative a secției S.M.A., inclusiv al inginerului șef Ioan Imbrone, se impunea și se impune cu necesitate.

Cîteva cuvinte se reclamă ca de la sine să spunem și despre acest om pe care l-am cunoscut la Topolovățu Mare. Ioan Josu. Alături de Nicolae Rimnețu, actualmente directorul Trustului I.A.S. Timiș, pot afirma, cu mîna pe inimă, că am cunoscut doi oameni cu dragoste de pămînt și știutori întru tainele pămîntului timișean. Ne luăm rămas bun și ne strîngem mîna bărbătește. Pe șosea, mașina județului parcă se lipește de asfalt. Topolovățu Mare, de lîngă Receaș, a rămas undeva în urmă. În lumina singerie a asfințitului toamnă se așterne blîndă ca o binecuvîntare.

DORIN SĂLAJAN

1000

S-a întîmplat ca la ultima plenară a Comitetului Central al partidului, s-a întîmplat să fie așa, ca vecinul meu din stînga să se numească Ioan Cristea.

Parcă era un făcut, de cite ori veneam la Oltenița ploaia. Ploaia mărunt, îndesat, ploaia cu poifă de umezeală, de inmuat asfaltul. Nu vedeam mai departe de virful pantofului, totul era dus dincolo de aburul și de picăturile mărunt care sfredeau aerul, lăsînd în urmă țevi prelungi, paralele, înfipte cu ciocul în pămîntul ălar și terminat undeva sus, departe, într-un punct neștiut, acolo de unde a ălnit spre noi sfera durdulie, zemoasă, minaturală pe cit de bucuroasă să-și fi cîștigat identitatea, pe atît de pripită în a se pierde prin dizolvare în epiderma plină de transpirație a Terrei. Mergi în asemenea situații pe stradă, cîntînd necesarele puncte de sprijin, locurile unde apa încă să nu fi avut cîștig de cauză, iluzia că ai descoperit acel petic de planete înfîm în întinderea lui, binevenit și binecuvîntat; el apare la fiecare pas dar certitudinea se amină. Încă un pas. Și încă unul...

Uzina este proptită pe streașina Dunării, vîzînd-o, te tot uiji și te tot întrebă de unde și de cînd au pornit suvițele de apă, firele ca de borangic lipite în snopuri, snopurile grupate în legături mai mari, ca ele la rîndul lor să nască odgonul lichid culcat între maluri, marșînd nepăsător spre stele. Ar fi acesta, poate, singurul semn de întrebare stîrnit de Dunăre sub ferestrele Olteniței. Altfel, cine ce-i pasă? Ploaia trecută prin sită adaugă folii suplimentare imperceptibile pe suprafața răcolită de clăbucii neînsemnați și ei, alunecoși, doritori să respecte la rîndu-le sensul de mers.

În ploaia de toamnă, uzina nu ia seamă la nimic. S-a retras în ea, a chemat tot ce-a putut în toracele-i bine gîndit, protejînd de rătăcirile vremii oameni și lucruri, menținîndu-le alături ca treaba să meargă în continuare. Doar zîcnirea unei macarale răspunde, cînd are chef, strigătelor infundate ale sîndrelor puse pe vasele ce nu au stare nici pe astfel de vreme. În rest, viața tîhnită la gura sobei.

Tîhnită?

„Intră și lese pe ușă, privind în jur fără astîmpăr. Șapca, bineștuită-i șapcă scoasă de pe binecunoscuta-i chelie, zace umedă alături pe colțul mesei. Halatul, umed și el, îl înfășoară inutil aici în birou, dar, judecînd după cum arată hainele, ai crede că nici afară nu s-a dovedit mai util. Are ceva pe suflet, ceva care nu este pentru noi, nu ne poate fi spus, realizîm acest lucru, dar nici nu pare a fi ușor de mascat. „Angela, dă-mi pe tovarășul B...” Secretara se execută, cînd soneria îl anunță că legătura a fost făcută, se lansează într-o conversație ce pare a nu avea sfîrșit. Ca și tema care i-a dat apă la moară: dragălie...”

Am asistat de mai multe ori la asemenea secvențe de film.

Unde-o fi născut inginerul Ioan Cristea, vecinul meu de la plenară, nu știu. De cînd îl aud de nume eu îl știu la Oltenița. De cite ori am stat cu el de vorbă l-am solicitat în calitate de director al Șantierului naval. A mai îmbătrînit de la ultimul meu drum prin oraș? Greu de spus. Și alții, ca și mine, și l-au fixat în minte în această îmbrăcăminte de bunice timpuriu, dispus să ridice, alături de copil, mai apoi alături de nepoti, ce e de ridicat, să ostenească de dimineața pînă seara după pîlîțele pe care le așteaptă vapoarele de Oltenița. Sînt oameni care uită să îmbătrînească. Directorul Cristea a uitat să-și pună problema anilor, a uitat să se depărtează de tinerete, s-a proptit în treburi, la o vîrstă la care alții nu ieșiseră bine din adolescență, și a rămas acolo. Și tot așa. Șantierul naval a trăit el însuși o vreme cu uniforma croită și călcată cu un anume timp în urmă. Despre el și despre oamenii lui s-au spus vorbe frumoase, ca atunci cînd calci într-o casă unde totul e decetificat și măturat, iar în grădina prunii îngrijiiți de aproape plînesc a rod. Nu se fac transatlantice la Oltenița. Vasele care se fac lasă însă constructorilor, și nu numai lor, gustul transpirației cu foleș și nu sînt convinși că atunci cînd șampania plecă spre zidul metalic al „Voinicului”, cei ce-i salutau plecarea în viață nu-i vedeau profilul dilatat, acoperînd cerul și soarele, ca și cum ar fi trimis în lume un mare pachet, unie prin forță și aptitudini.

Am profitat acum de ocazie și am mai schimbat cîteva fraze cu directorul de la Oltenița. „Taica”. Apelativ vechi. A prins. Îi face și plăcere. La un moment dat, taica îmi dă o veste. O veste printr-o cifră: 1 000. „Eu am la activ o mie de lansări la apă”. Unii din noi își măsoară vîrstă și succesele prin numărul pantofilor tociți. Sau prin numărul sticlelor de bere consumate în aceeași după-amiază la „Cambrinus”. Sau prin numărul de geamuri sparte folosînd o singură pragă. Taica își are felul său de a se măsura cu viața: 1 000. O mie de lansări. Cine se angajează să scrie romanul celor o mie de lansări?

NEAGU UDROIU

Dr. Felix Pedrero din Argentina e convins că

„Leontopol reprezintă un mare pas înainte în lupta contra cancerului”

Doctorul argentinian Felix Pedrero, director al unor clinici medicale din Mar del Plata și San Juan (dînsul le zice „institufe”), a mai fost prezentat cititorilor revistei noastre, în legătură cu interesul deosebit pe care l-a arătat produsului original românesc „L”, realizat de doctorul Mihai Leontopol. În numărul din 30 aprilie 1982, „Flacăra” a găzduit opiniile medicului sud-american, interviul pe care ni l-a acordat atunci intitulîndu-se „Doctorul Leontopol are câteva lucruri extraordinare”. Recent, mai exact în ziua de 26 octombrie, Felix Pedrero a revenit în România.

Doctorii Leontopol (în dreapta imaginii) și Pedrero în timpul unei conferințe ținute la Buenos Aires.

— Doctore Pedrero, iată-vă din nou la București, această vizită fiind, dacă nu greșim, a treia în decurs de un an. Cu ce intenții ați venit de data asta?

— Am sosit animat de dorința de a consolida, pe cale oficială, colaborarea cu doctorul Mihai Leontopol, colaborare de care, pînă în prezent, sînt multumit. Indrăznesc să afirm că ea decurge satisfăcător. Vizita pe care colozul Leontopol a efectuat-o împreună cu soția și fiica în Argentina, între 16 și 29 august, a avut darul de a adînci cooperarea noastră.

— Știm că Mihai Leontopol a fost în Argentina. Am publicat câteva extrase din presa argentiniană referitoare la sederea compatriotului nostru în țara dumneavoastră, numai că doctorul însuși, din modestie sau din alte motive, s-a ferit să ne dea amănunte. Sînteți în măsură s-o faceți?

— Firește. Ca unul care l-am însoțit pe toată durata sejurului său în Argentina, cunosc toate detaliile.

— V-am ruga să punctați principalele momente ale celor două săptămîni petrecute de Mihai Leontopol în Argentina.

— El a aterizat pe aeroportul „Ezeiza” din Buenos Aires și, cum sînsirea sa fusese pe larg anunțată în presă, doctorul a și fost luat în primire de ziaristi. Dealtfel, dat fiind marele interes declanșat în jurul descoperirii sale, Leontopol s-a văzut pus în situația de a acorda și alte conferințe de presă. El a răspuns la tot felul de întrebări și v-a asigurat că acestea n-au fost todeauna simple. De fiecare dată însă, fie că s-a adresat ziaristilor, fie că s-a adresat medicilor, umani sau veterinari, compatriotul dumneavoastră s-a descurcat admirabil. La fel s-a întâmplat și, mai tîrziu, la Mar del Plata, unde Leontopol a ieșit cu fruntea sus din două interviuri televizate în direct, unul din ele durînd aproape o oră. El a arătat în ce constă metoda sa de tratament și, în toate împrejurările, a lăsat o bună impresie.

— Cum au reacționat medicii argentinieni la ideile lui Leontopol?

— Au fost organizate mai multe conferințe științifice, atît la Mar del Plata, prima etapă a vizitei, cit și la Buenos Aires. Deopotrivă, medicii umani și cei veterinari l-au ascultat cu interes, drept pentru care discuțiile au depășit, în toate ocaziile, 4 ceasuri. Cei mai mulți au primit descoperirea lui Leontopol ca pe o posibilitate în plus în lupta împotriva cancerului. Alții, deși neîncredători, i-au acordat o șansă, amînînd însă pronunțarea, solicitînd aprofundarea cercetărilor. Consider că pe aceștia îi vor convinge, în cel mai scurt timp, rezultatele aplicării metodei, rezultate care sînt, și în Argentina, mai mult decît încurajatoare. Am mai detectat și o a treia categorie de medici, formați din cei care, din start, au combătut ideile lui Leontopol, mergînd pînă acolo cu ignoranța incît și-au permis să susțină că hidrochinona (n.n. — substanță care stă la baza produsului „L”) nu-i bună decît pentru dezvoltarea filmelor! Le-am explicat că studii de ultimă oră au demonstrat, în mari universități americane, la Baltimore sau Michigan, bunăoară, rolul activ al hidrochinonei în restrîngerea tumorilor canceroase, dar nici așa ei n-au părut prea convingși. Ei au cerut dovezi. Au cerut fapte. Sînt însă incredințat că, în cel mai scurt timp, vom fi în măsură să le oferim certitudini. Personal însă, nu m-am temut și nu mă tem de o astfel de reacție. Nu e ușor, gîndesc, să te obișnuiești cu noul, mai ales atunci cînd acesta, în cazul lui Leontopol, răsărnă toate datele cunoscute! În general însă, repet, descoperirea lui Mihai Leontopol a fost bine primită, atît de medicii argentinieni, cit și de medicii din alte țări ale Americii Latine.

— Din alte țări ale Americii Latine?

— Exact. Din cite cunosc, medicii paraguayeni și brazilieni au ținut să asiste la conferințele lui Leontopol. Unul din ei, doctorul Miguel Mittelman din Asuncion, Paraguay, mi-a scris mie, i-a scris și lui Mihai Leontopol, exprimîndu-și dorința de a lucra cu produsul „L”.

— Nu fără insistențe, am obținut și voi

serisoarea semnată de doctorul paraguayean. Ne permitem să citim: „Am ascultat conferința dumneavoastră de miercuri noapte și am fost foarte impresionat de experiența dumneavoastră... Experiența mea este de 15 ani în cancerul de sîn și deja am văzut o lumină de speranță în importanța dumneavoastră activitate”. Scuze, doctore Pedrero, pentru intrerupere, vă rugăm să continuați.

— Ar mai fi, firește, multe de spus despre sederea lui Leontopol în Argentina. El a fost primit, între alții, de primarul socialist al orașului Mar del Plata, Fabrizio Nuncio. Tot la Mar del Plata, a fost distins cu un ordin al poliției federale, drept răsplată pentru faptul că unul din bolnavii tratați cu produsul „L” lucrează în poliție. Avînd un cancer de vezică urinară, acesta se află în tratament de 3 luni și se simte foarte bine.

— Pentru că tot am ajuns cu discuția aici, ne-ar interesa să știm cum se simt și ceilalți bolnavi tratați, în Argentina, cu medicamentul „L”.

— Chiar pe drum, între Buenos Aires și Mar del Plata, ne-am oprit în orașul Maipú, spre a constata evoluția bolnavului Rosa Ayastuy, cel dintîi tratat în Argentina cu mostre din produsul „L”. A început în urmă cu un an, fiind suferind de un cancer de vezică urinară cu metastază subcutanată dorsală. L-am găsit pe Ayastuy în spital, dar internat pentru o bronșită. L-am supus unor investigații complete, citoscopia constatînd că tumora a dispărut complet. În limbaj medical, restitutio ad integrum. Foarte impresionant de evoluția lui Ayastuy, căruia ei nu-i dădeau, în urmă cu un an, decît cîteva săptămîni de trăit, medicii spitalei din Maipú au insistat pe lângă Leontopol să ia și alți bolnavi în tratament.

— Cei mai mulți bolnavi argentinieni care folosesc, în mod curent, produsul „L”, se găsesc, din cite știm, în clinica dumneavoastră din Mar del Plata. Cum se prezintă ei?

— Beneficiînd de experiența colegului român, am refăcut toate testele, E, firește, încă prematur de tras concluzii ferme, va trebui să mai așteptăm un timp, dar asta nu mă poate împiedica să afirm că majoritatea bolnavilor, unii din ei reprezentînd cazuri limită, merg foarte bine.

— În ce teemei faceți, doctore Pedrero, o astfel de afirmație?

— Examine obiective, științifice, endoscopii, ecografii, scintigrame, tomografii computerizate etc., au arătat, fără puțință de contrazicere, o pronunțată regresie tumorală.

— De cît timp mai e nevoie pentru a obține un răspuns limpede, inatacabil?

— Maximum un an, dar un an în care nu va trebui să stăm cu minile încrucișate. Va trebui să muncim, să colaborăm. Dealtfel, la Buenos Aires am fost primit, Leontopol și cu mine, de directorul general al Băncii naționale de medicamente anticanceroase, ca și de cel al Comisiei de produse farmaceutice din Ministerul Sănătății. Ambii, persoane cu funcții înalte în sistemul medical argentinian, au arătat o deosebită atenție medicamentului „L”, manifestînd un mare interes față de el. Am stabilit, concret, căile de extindere a „metodei Leontopol” în diverse centre oncologice din țara mea. Am întreprins și întreprindem totul pentru ca lucrurile să meargă cit mai repede. Graba e cu atît mai mare cu cit, așa cum aminteam, americanii nu stau pe loc în ceea ce privește cercetarea efectelor hidrochinonei. Ei lucrează foarte eficient, nu pierd timpul cu hirtii și cu discauții sterile. Azi descoperă, a doua zi aplică. Ce-a găsit Leontopol e, zic eu, o descoperire colosală și ar fi păcat să rateze prioritatea.

— Doctore Pedrero, un proverb românesc crede că graba strică treaba. Ce părere aveți?

— Respect proverbele, dar nu știu dacă e cazul nostru. Cit putem, noi ne grăbim, dar vă asigur că vom respecta toate etapele. Nu vom sări peste nici una. De pildă, recent, Ministerul Economiei a autorizat, imi permit să citez, „testarea într-o clinică oncologică de medicină veterinară a produsului „L” pe animale mici și mari”.

Imediat, ne-am adresat Catedrei de animale mici a Facultății de științe veterinare din Buenos Aires și ni s-a garantat că, în cîteva săptămîni, vom intra în posesia datelor unei cercetări științifice complete. Prin aceste aprobări, căile de afirmare în Argentina sînt deschise pentru produsul „L”. Totodată, vă avertizez că astfel de autorizații se eliberează, de regulă, foarte greu, rapiditatea cu care s-a acționat în cazul medicamentului lui Leontopol demonstrînd că acestuia i se acordă, în țara mea, un statut aparte. Datorat nureclamei, ci ameliorărilor și vindecărilor, pe care oricine le poate constata. Numai să aibă bunăvoință. Cînd am venit data trecută în România, Leontopol mi-a pus la dispoziție, fără nici o reținere, o serie din bolnavii pe care i-a tratat. Am stat de vorbă cu ei, i-am înregistrat pe bandă, le-am studiat documentele, i-am fotografiat și, o mai spun o dată, am rămas uimit! Cancere clare, diagnosticate în afara oricărui dubiu, s-au vindecat sau sînt pe cale de a se vindeca! Acum, cînd am revenit, am văzut și alte cazuri.

— Faceți-ne și pe noi părtași la cîteva, se poate?

— Am să mă refer, cu precădere, la două cazuri. Primul bolnav, M.S., are 73 de ani și locuiește în București. Iată-i dosarul: carcinom cilindrocubic pulmonar sting cu metastaze ganglionare supraclaviculare și laterocervicale stingi, diagnostic pus la Institutul de fiziologie (n.n. — „Filaret”), la 1 februarie 1982. Diagnostic ferm, stabilit prin puncție biopsică din ganglionul laterocervical, prognostic foarte sever mai ales datorită formei anatomopatologice. Omul a apelat la produsul „L” și, după 8 luni de tratament exclusiv, nu numai că starea lui generală s-a ameliorat, acesta poate fi un factor subiectiv, dar examenele obiective, controlul radiografic și tomografic, au constatat o diminuare a formațiunii tumorale pulmonare cu 80 la sută! Bolnavul s-a prezentat din nou la medic și acesta i-a scris „evolue (involuție) spectaculară”. E limpede, nu?

— Noi zicem, și nu de azi, de ieri, da, alții zic nu sau, și mai des, tac! Asta într-un moment în care nu doar Argentina, ci și alte cîteva țări europene se arată interesate de colaborări cu doctorul Leontopol. Al doilea caz?

— I. L., 48 de ani, tot din București, operat în 23 iunie 1980 de o formațiune tumorală pulmonară, primește diagnosticul „carcinom epidermoid nediferențiat” și, după un timp, face metastază osoasă în treimea superioară a humerusului sting, înrăutățire a situației confirmată de Institutul oncologic din București, în martie 1981. În toamna aceluiași an, începe tratamentul cu „L”, în exclusivitate. Azi, după 11 luni, bolnavul e complet restabil, metastaza osoasă nemaiputînd fi evidențiată! Nu-mi rămîne decît să susțin că Leontopol reprezintă un mare pas înainte în lupta contra cancerului.

— Doctore Pedrero, sînteți mulțumit de bilanțul scurtei dumneavoastră vizite în România?

— Apreciez că ea a fost foarte fructuoasă. Am depus toate diligențele necesare, la Ministerul Sănătății și la „Romconsult”, spre a încheia un contract de colaborare științifică pe termen lung. Am fost primit cu multă bunăvoință și m-am bucurat să constat că există înțelegere față de necesitatea, aș zice eu stringentă, ca produsul „L” să fie extins. De pildă, după cele ce-am observat, sînt convins că administrat sub formă de injecții, intramusculare sau intravenoase, medicamentul doctorului Leontopol ar fi și mai eficient. Concret, la Ministerul Sănătății, unde am avut privilegiul să stau de vorbă cu ministrul adjunct Mihai Aldea, am observat că produsul „L” este privit cu toată atenția și l-am găsit pe interlocutorul meu profund interesat de ideea dezvoltării cooperării româno-argentiniene în această direcție. O convorbire, de aproape 3 ceasuri, am avut la „Romconsult”. S-a luat notă de interesul meu, major și imediat, de a folosi metoda, tratamentul și produsul „L”, urmînd să mi se înmîneze un document care să precizeze, oficial, datele colaborării solicitate. Plec acasă cu amintiri dintre cele mai plăcute despre poporul român, despre țara lui.

— Vă mulțumim pentru aceste frumoase cuvînte. Înainte de a vă ura drum bun, o ultimă întrebare: ce va urma?

— Vom lucra în continuare, atît în cercetare, cit și în practică. Pentru a înlătura orice suspiciune, am format, în clinica pe care o conduc la Mar del Plata, o comisie multidisciplinară, alcătuită din urologi, oncologi, ginecologi, chirurși, imunologi etc. Această comisie se întrunește în fiecare marți dimineață spre a discuta cazurile care beneficiază de produsul „L”, întocmind o documentație obiectivă. Rezultatele de pînă acum sînt, insist, mai mult decît încurajatoare, dar drumul pe care îl mai avem de străbătut rămîne încă lung. Nu trebuie însă să ne fie teamă. E de datoria noastră să mergem pînă la capăt. Orice efort, de orice natură, se justifică în bătălia contra cancerului. Lupta împotriva acestei boli nemiloase nu e o treabă doar a medicilor din România sau din Argentina, ea e și trebuie să fie, o cauză comună.

Flacăra revine

Invenție sub obroc?

Prin mijlocirea „Flacării” și pe baza unei experiențe probate prin judecata nepărtinitoare a timpului, un tînar horticultor prahovean, inginerul Constantin Bărbulescu, a ținut cu trei ani în urmă să prezinte colegilor de breaslă un original procedeu de pregătire a solului în legumicultură.

Articolul nostru a avut darul de a sensibiliza mai multe persoane cu munci de răspundere din M.A.I.A., D.G.E.M. și I.C.M.A. care au dispus extinderea metodei și în alte unități agricole. Din păcate însă, așa cum se mai întimplă, recomandarea a fost tratată cu dezinteres și după un debut promițător metoda a fost abandonată. Vom vorbi despre toate acestea, dar nu înainte de a reaminti pe scurt în ce constă valoarea și importanța economică a „Metodei de lucrare a solului în benzi pentru cultura legumelor”, invenție brevetată de către OSIM prin hotărîrea nr. 2561 din 23 XI 1980.

Pregătirea solului și întreținerea culturilor prin mijloace mecanizate, a observat inginerul Constantin Bărbulescu, provoacă inevitabil tasarea pămîntului.

Pentru evitarea acestui neajuns, inginerul Bărbulescu a propus și a experimentat deplasarea agregatului pe o singură bandă de teren, precis delimitată, și mereu aceeași de la un an la altul. Este vorba, deci, de trasarea unor rigole, tractorul urmînd să se deplaseze de la prima și pînă la ultima lucrare numai pe aceste fișii de teren cu o lățime de 46 de centimetri, teren neproductiv ce însumează aproximativ 25 la sută din suprafața unui hectar. Și care nu e mobilizat mai mulți ani de zile. Cu toate acestea, susține autorul metodei, producția totală nu se reduce ci, dimpotrivă, sporește sensib. Pămîntul dintre rigole rămîne în permanență afînat, facilitînd pîtrunderea în sol a apei și substanțelor minerale.

Lucrînd după această metodă, inginerul Bărbulescu a izbutit să obțină recolte sporite la C.A.P. Buda-Palanca și, ulterior, în IPILF Vălenii de Munte, a îndeplînt planul în proporție de 155 la sută (față de 69 la sută și 73 la sută cit s-a obținut la celelalte două ferme ale întreprinderii).

După asemenea performanțe ar fi fost de așteptat ca metoda să fie extinsă în toate sectoarele legumicole ale întreprinderii (IPILF Vălenii de Munte), iar pe această bază să se procedeze la un schimb de experiență cu alte unități similare din țară. Ar fi fost de așteptat ca meritele inginerului Constantin Bărbulescu să fie recunoscute oficial, iar respectiva unitate să-și facă un titlu de onoare din faptul că a încurajat și finalizat o metodă originală de cultivare a legumelor. Dar nu s-a întimplat așa. Din motive greu de înțeles și de admis, procedeu de prelucrării solului în benzi a fost tratat cu indiferență. Iată ce ne-a declarat de curînd inginerul Bărbulescu:

— În octombrie 1979 mi s-a încredințat o fermă aparținînd de IPILF Vălenii de Munte, tocmai pentru a aplica pe o suprafață de 100 de hectare metoda de lucru experimentală cu succes, trei ani la rînd, la C.A.P. Buda-Palanca, unde lucrasem pînă atunci. Din păcate, lipsindu-mi mașina de săpat MSS-1, 4, absolut necesară unor astfel de lucrări, nu am putut realiza decît 20 de hectare care au fost în toamnă desființate. În anul următor, favorizat de condiții mai bune, am lucrat după noua tehnologie pe o suprafață mare și am izbutit să realizez planul de producție în proporție de 155 la sută, depășind cu mult recoltele din fermele învecinate. În primăvara lui 1982, spre totala mea stupefacție, conducerea întreprinderii hotărîște ca ferma mea să fie cultivată în exclusivitate cu legume-verdețuri (spanac, salată, mărar, urzici, leuștean, pătrunjel), culturi la care se obțin în general producții mici mai ales în tipul de sol — brancioag — cu multă piatră al fermei. În această situație am fost pus în imposibilitatea de a demonstra din nou valoarea metodei propuse. Abia am reușit să salvez 25 de hectare pe care am folosit metoda mea. Mai notez apoi că, ani la rînd, am fost lipsit de utilajul necesar, agregatul MSS-1,4. În iarna trecută am reușit să pregătesc o mașină care să execute lucrările la fel ca MSS-1, 4, și am trimis-o la S.M.T. Urlați pentru a obține fabricarea ei în serie. Nu s-a făcut nimic, iar prototipul mașinii a revenit la fermă dar cu mai multe piese lipsă. În sfîrșit, în toamna acestui an, conducerea întreprinderii m-a avertizat că trebuie să bag plugul și în cele 25 de hectare cu rigole fixe, deci să înmormintez definitiv tehnologia de prelucrare a solului în benzi. În această situație sînt îndreptățit să-mi pun, consternat, următoarea întrebare: Pe cine a supărat atît de tare buna mea intenție de a introduce o nouă metodă de cultivare a solului, metodă care a demonstrat la Buda-Palanca și la IPILF Vălenii de Munte că se finalizează prin economii de carburant și recolte sporite?

Explicații ar exista ele (fiindcă nu e greu de bănuț că la mijloc acționează niscaiva orgolii rînite și adversități profesionale), dar e mai bine să le așteptăm din partea celor vizați direct sau aluziv prin declarațiile inginerului Constantin Bărbulescu. Pînă atunci sîntem nevoiți să constatăm, și o facem nu fără regret, că titlul primului nostru articol (Flacăra 12/1979) poate reveni și în încheierea prezentei relatări: „Cîte toamne și cîte primăveri poate aștepta un inginer horticol?”

FILM

Dragoste la prima vedere

Adolescenții îndrăgostiți la prima vedere au ficare cite un prieten sfătuitor. Prietenul băiatului este un vlăjgan puber și singuratic. Prietena fetel este o școlăriță cu ochelari, dintre acelea din care mai tirziu se recrutează mamele pedante și soțiile tiranice. Amindoi sint cumintii și nalvi, sirguincioși și mediocri. Brus, imprejurări pe care nu ei le-au provocat le conferă un statut. Statutul de sfătuitor, de consilier ai dragostei. Nu au nici o pregătire, nici o inclinație pentru noul și neașteptatul lor rol, ba, s-ar putea spune, sint cei mai nepotriviti purtători ai sarcinii cu care viața i-a investit.

O investitură în zilele noastre nu se caută la dinți și, printr-un mecanism psihologic cu o putere mai largă de generalizare, ei ajung să creadă că ei și numai ei, singurii, detin monopolul direcției de urmat în problemele inimii. Fiecare procedează însă conform datelor temperamentale specifice. Vlăjganul nu știe chiar nimic despre reacțiile sexului opus, pare cam picat din cer în ipostaza neașteptată în care se află, dar nu-și face probleme. Dacă nu știe, inventează. Inventează însă cu aerul că nu inventează. Că de mult aștepta el momentul potrivit ca să poată, în sfârșit, pune ordine și în acest sector în care toată lumea se pricepe și nimeni. Iși compune masca potrivită: e monosilabic, blind dar categoric, înțelegător dar și aspru, expeditiv, ferm, sigur pe sine și ușor, foarte ușor iritat că indicațiile lui simple, clare și sigure sint ori neînțelese, ori prost executate. Fi-rește, indicațiile lui nu pot fi îndeplinite și îndrăgostitul, ca să se apere, încearcă să-l mintă, caută justificări, dar, imolacabil, își atrage disprețul mentorului și în ultimă instanță reproșează totul fetei de care este îndrăgostit.

Ochelarista cunoaște, în schimb, totul despre bărbai. N-are prin urmare nevoie să inventeze. Ce știe ea despre bărbai a aflat de la bunica, de la prietenele mamei, pe stradă, în tramvai, totul rețopit într-o teorie personală aptă a-i menaja neputința și complexele. În consecință este intolerantă, justiciară, categorică. Instrumentul predilect de lucru: interdicția. Nu e voie asta și asta. Nu e voie acolo și dincolo. Ea știe tot ce nu se cade a fi făcut, ce nu este moral, frumos și etc.

Nici unul, nici celălalt nu pot ajuta în nici un fel construcția sentimentală în care imprezibilul i-a implicat. Lucrarea pe care o conduc din umbră se ridică prin ea însăși, prin impulsul naturii. Edificiul crește încet și frumos, dar cel preocupat și neobosiți sint ei, cei de pe margine, cărora li se adaugă părinții. Chestiunea este preluată — nu-i așa? — la un nivel superior, dezbătută, elucidată și rezolvată cînd de fapt ea nici nu mai exista. Se prăbușise firesc și discret, precum începuse.

Personajele acestea sint secundare în film. Nu ele duc greul acțiunii, ci doar și-l atribuie. Ele poartă încercătura de viață și de firesc într-o schemă. Termenii sint cunoscuți. Dol elevi se îndrăgostesc la prima vedere și hotărăsc să se căsătorească. Desigur, nu sint pregătiți pentru asta. Familia este ceva mai serios decît o dragoste la prima vedere. Societatea are legi care trebuie respectate. Iluziile sint frumoase cît timp rămîn ce sint: niște iluzii. Copiii sint plăcuți și șotiile lor nevinovate deconcertează. Povestirea e lineară și hazoasă. Adolescenții din sală participă la propria lor nevoie de extraordinar și melodramatizare. Se războacă pe părinți, pe profesori împreună cu eroii filmului, amendează proștii și dau răspunsuri usturătoare, își hrănesc în ascuns nostalgiiile.

Pe neașteptate, filmul devine grav. Frivolitatea și convenționalitatea lui n-au fost decît aparență. Schema se topește în artă. Joaca s-a purtat tot timpul la hotarul tragediei. Egoismul strălucitor și extravagant n-a apucat să facă victime, fiindcă totul nu a fost decît o schemă, dar o schemă perfectă.

NICOLAE CRISTACHE ■

TEATRU

O farsă „polițistă“

Mulți dintre noi nu mai știm ce este o farsă. Poate pentru că în acest gen zis minor puținul mai cutează să-și exerseze pixul sau mașina de scris. Ori poate pentru că mai credem în truismul după care o farsă nu-i altceva decît o comedie ușoară de situații, brodată pe canavaua unei intrinseci amuzante, împănată cu bufonerie și replici spirituale. Dar iată că Teatrul Național din Cluj-Napoca își deschide noua stagiune cu premiera absolută a farsei polițiste „Frumoasa Fernanda & co“ de Vasile Rebreanu. Spectacolul propus de actorul-regizor Dorel Vișan destramă truismul vulgar și justifică în text și subtext bucuria distracției, omeneasca doză „de înțelepciune“, ris binevoitor, dar și acidulat, care nu flatează, dar nici nu flagelează.

Orchestrale cu mină sigură de Vasile Rebreanu, o sumă de coincidențe, efemeride, tentații fascinante și goale, ștremgării ireversibil consumate, un happy end în sens literar permit unei trupe restrînse și unei săli aglomerate și pătrunse de convenție să participe cu malicie și dispreț la decodificarea unui secret în aceeași măsură straniu și apendicular. Pe fondul de mister și angoasă intervin gestul care diformează, cuvîntul care pretextează, aluzia care scaldă idelle și atitudinile în aqua forte, simbolurile dezbrăcate de exotism, virtuți prorzi dramaturgului modern și prozatorului Vasile Rebreanu, ferit organic de vămășite și procustiene exclusivității alb-negru. Atmosfera lui polițistă și recuzita de rigoare sint false, puse sub pecetea irealului de asfi detectivismului; revelația apelează la severe incizii; realitatea scenică se hrănește din spaima suprarealității instinctual contestate. În fond, să demitezi doi spioni continentali este azi o joacă de copil. Dar, în limitele convenției, să dezmembrezi actul demascării ne coarda farsei, început și terminat într-o instituție „onorabilă“ și flagrant ilicită este o întreprindere dificilă. Pentru că reclamă fantezie, disponibilități satirice, cochetării cu absurdul, treceri neste granitele intime ale genului, exuberanță comică, curajul de a nurla însemnele heraldice ale bufonului, dar și nobila sa cocoasă. La acest nivel, Vasile Rebreanu reabilitează farsa, bufonada, pantomima și arlechinada: el ne aminteste generos că au existat Aristofan, Molière, Rabelais, Shakespeare, Bernard Shaw, marii vrăjitori ai nebuniei triviale, că nici un teren nu poate fi minat de judecări încît să devină inabordabil.

Farsa „Frumoasa Fernanda & co“ i-a fost fericit încredințată lui Dorel Vișan să o reformuleze scenic. Actorul a știut să o ferească de duhul oricărui anarhii, să evite faculul grosier și să impună întregul forță, acel ritm sufocant și atmosfera inefabilă înfîlșite rar în creațiile lui Hitchcock sau Welles. Din ritm decurge măsura spectacolului: în atmosfera încăreacă de tensiuni se impune un echilibru interior, în care își au parte satira, comedia, hazul, aluzia fină, fenta de spadasin. Descoperim lucruri admirabil spuse și cel puțin o duzină de „cirlize“ plasate spre sala care le accentă cu voioșie și anlanze în cascade. Devenită un fel de arcă a lui Noe pentru necuvîntătoare și nefinte, scena deschide toate ferestrele spre public. Novator din fire, în finalul farsei regizorul găsește o idee magnifică: prezentarea, fără măști și mai ales fără veleități, a personajelor.

Vișan și-a ales exigent partenerii de aventură. În Fernanda, Maria Munteanu profită cu bună știință și bun-simț de tinuta sa fizică; aduce în scenă o anumită stranietate, dublată de un joc vivace. Ileana Negru, în Sony, se mișcă impetuos, trece spontan pe registre grave sau acute, exprimă dezinvolt stări și atitudini contradictorii. Cu sine, în Vameșul, Dorel Vișan a fost mai drastic decît de obicei. Impunindu-și sobrietate și epulzare a replicii de toate înțelesurile posibile. Bateria este autentic șarjat de Tudorel Filimon, acest comifag și versatil ingenu al scenei clujene. În Aviatorul și Clientul sint evasburlești și corecți Ion Marian și Octavian Teuca. Citeva cuvinte de excepție reclamă scenografia lui T. Th. Ciupe. El nu-și dezmente gustul pentru funcțional și modern, capacitatea de a colabora efectiv. Decorul imaginat de Ciupe este o pictură suprarealistă și, în același timp, o mașinărie infernală. Coloana sonoră, înregistrată de Cornel Pop, a colorat atmosfera de farsă.

ION ARCAȘ ■

Limba română

Pentru o discuție constructivă

Editorialul „României literare“ din 7 octombrie 1982 invită la o discuție largă asupra stadiului actual al limbii române, fiind totodată o pledoarie călduroasă pentru păstrarea și cultivarea valorilor sale expresive. Conștient de implicațiile adinici în viața socială a fărîi a unei astfel de dezbateri și totodată de complexitatea problemelor care s-ar putea ivi, redacția atrage atenția încă de la începutul articolului asupra modului în care ar vedea desfășurindu-se dezbaterea pe care, invocînd autoritatea unui poet de talentul lui Nichita Stănescu, o dorește cît mai deschisă și lipsită de prejudecăți, ceea ce este — cred — condiția esențială pentru declanșarea oricărei dezbateri reale într-un domeniu atît de bogat cum este evoluția unei limbi.

Ar trebui însă, credem, adăugată și o altă condiție, la fel de importantă pentru desfășurarea discuției, și anume: cunoașterea și înțelegerea circumstanțelor care determină uzul lingvistic, cu alte cuvinte, condițiile concrete în care vorbește omul. Din păcate, editorialul RL nu pare a ține seama de aceasta, după cum reiese din unele afirmații din cuprinsul său.

Astfel, „limbajul grăbit, neglijent, al existenței noastre cotidiene“ pe care îl observă RL nu trebuie neapărat interpretat ca un „atac grav“ asupra limbii române în general. Este cît se poate de firesc — și lingvistică a observat de multă vreme acest lucru — ca, pe lingă diferențierile teritoriale ale unei limbi, pe lingă variantele sale socio-culturale determinate de domeniile de activitate ale vorbitorilor, să apară și diferențieri în funcție de situația concretă a comunicării, de registre lingvistice. Nici cel mai aprig grămătic nu va face vreodată obiecție pentru că orice om vorbește într-un fel și scrie altfel; pentru că el zice „asta“, „ăla“, „tre“ să dar scrie „aceasta“, „acela“, „trebuie să...“ Alceva este foarte important din punctul de vedere al cultivării limbii: ca vorbitorul să fie conștient de această diferență și să știe să o folosească. Neînțelegerea acestui aspect duce adesea la o greșită educație lingvistică chiar de pe băncile școlii. Nu e atît de grav că s-a format un limbaj „al ședintelor și reuniunilor“, pe care îl semnaleză RL, dar este îngrijorător cînd el începe să iasă din acest cadru. Vedem adesea la TV, la emisiunile pentru copii, elevi de la șapte la șaptesprezece ani care vorbesc imitînd frazarea crainicilor sau limbajul declarativ al rapoartelor și dărilor de seamă, chiar atunci cînd întrebarea pe care le-a pus-o reporterul sună simplu: „Ce-ai făcut în vacanță?“ Mai rău este cînd profesorii acestor elevi sau realizatorii emisiunilor sint mulțumiți de un asemenea comportament și chiar îl cultivă. De aceea, cînd aceiași elevi, comentînd o operă literară, afirmă că valoarea acesteia provine și din reproducerea vorbirii populare în toată simplitatea și armonia ei sau din utilizarea de către autor a limbii vorbite, nu poți să nu te întrebi dacă ei au observat într-adevăr lucrul acesta sau reproduc numai pur și simplu o frază luată de pe undeva.

O altă condiție necesară unei dezbateri care să fie nu doar pasionantă, ci și științifică, este evitarea interpretărilor grăbite sau pătimase ale faptelor. Iată, RL citează ca negativă substituirea expresiei a primii mențiune cu a menționa. Dar dicționarul Littré al limbii franceze (căci este vorba de un neologism de origine franceză) specifică pentru mentionner și „a acorda la un concurs distincția numită mențiune“. Înainte de toate trebuie deci să ne punem întrebarea: în fața a ce fel de fenomen ne aflăm? Este o utilizare a semnificației secundare din limba de origine? Un fenomen de jargon? Este rezultatul acțiunii legii minimului efort în limbă, care a dus și la a atenționa în loc de a atrage atenția, a concluziona în loc de a trage concluzii? În treacăț fie spus, lingviștii s-au opus față de aceste forme, dar uzul pare că va învinge... Abia după aceea ne putem da seama dacă este vorba de un fenomen realment negativ.

În același articol se semnaleză „extinderea îngrijorătoare a verbului a băga“. De ce ar fi „îngrijorătoare“ utilizarea în frazeologie a unui dintre cuvintele cele mai vechi ale limbii despre care s-a presupus că ar proveni chiar din substrat și căruia Hasdeu i-a consacrat un articol în extenso în Etymologicum Magnum Romantze? Care cuvinte, dacă nu cele vechi, din fondul principal, trebuie să genereze expresii noi pe tipare tradiționale? „— Spune-mi, bade din inimă, / Bagă-mi maică-ta vreo vină? / — Eu îți spun de la inimă / Că nu-ți bagă nici o vină...“ zice un cîntec transilvănean citat de Hasdeu. Nu este o foarte mare diferență între a băga o vină și a băga o omiziție, expresie foarte plastică bazată și pe exploatarea onozității polisemantice dintre drept și stîmb care ne trimite imediat către interpretările drept = „cinstit“, „adevărat“, „corect“; stîmb = „necinstit“, „mîncinos“, „incorect“ atît de frecvente atît în limbajul comun cît și în cel artistic românesc. Desigur, a băga o stîmbă poate deranja puțin prin noutate, dar modelul există, iar creativitatea în frazeologie demonstrează tocmai viața continuă a limbii. Cricum, limbajul familiar, vorbit nu va fi deranjat, ba chiar — se poate spune — va profita de prezența acestei expresii și a altora.

Nu este în intenția mea să caut cu orice pret în ce puncte poate fi contrazis articolul-program din „România literară“ la care mă refer aici. Dimpotrivă, cred și eu, împreună cu redacția, că o discuție pe problemele limbii române este oportună și necesară. Dar cum avem de gînd s-o purtăm? Dacă ea se va produce în halate scrobite în jurul unui „pat al lui Procrust“ e mai bine poate să nici n-o pornim. Or, în pledoaria RL se întrevede din păcate o astfel de perspectivă, în mod surprinzător contradictorie față de ideile cu care se deschide articolul. Cultivarea limbii nu înseamnă numai încadrarea unor fapte în tipare existente, ci și descifrarea tendințelor de evoluție care apar în uzul curent al limbii, mai ales cînd ele sint determinate de exoresivitate; lucrările lui Jorgu Iordan, Limba română actuală. O gramatică a „greseliilor“ și Stilistica limbii române rămîn exemplare în această privință, iar apariția în ultima vreme a unor domenii interdisciplinare ca psiholingvistica, sociolingvistica, etnolingvistica atrage atenția tocmai asupra complexității în care se încadrează fenomenele de limbă. Și la aceasta trebuie să ne gîndim înainte de a discuta.

Sau, pe scurt, nu trebuie să facem o problemă dacă, după orele de clasă, ne terenul de fotbal, Gigi! va continua să-i spună lui Costel: „Ai dat-o-n bară, mă!“? Iar dacă în clasă nu este în stare să spună „Tovarășe profesor, eu cred că, aici, Costel a greșit“ trebuie să avem grijă în primul rînd să-l învățăm să spună asta. Într-o zi, în autobuz, am prins cîteva replici între două tinere care veneau de la serviciu. „— Ai mai văzut-o pe maică-ta? Ce mai face?“ întrebă una din ele, iar cealaltă răspunde: „Nu. Săptămîna viitoare o contactez“. Și, din păcate, nu vorbea ironic... E mai grav, cred eu, decît „s-a băgat marfă“. Propun deci să adăugăm conținutului articolului din „România literară“ o idee care să ne facă să vorbim despre „Limba culturii și a vieții noastre“.

CEZAR TABARCEA ■

● CAP LIMPEDE

RENOVĂRI PE HIRTIE

Trecînd din nou prin frumoasele locuri nemțene, pe unde anual își petrec pașii miile de turiști din țară și de peste hotare, am avut surpriza neplăcută de a vedea Casa Veronica Micu, din Tirgu-Neamț, într-o stare jalnică. Aceasta, în ciuda unor anunțuri eronate din presa noastră, potrivit cărora clădirea ar fi fost refăcută și transformată în Casă memorială După demolarea caselor din jurul acesteia — zona fiind cuprinsă în planul de sistematizare — această casă, fără uși și fără geamuri, cu acoperișul spart și pereții parțial surpați, e practic, o ruină.

Oare această casă (care prezintă și o valoare etnografică, fiind o construcție orășenească de pe la mijlocul secolului trecut!), această casă în care a trăit muza inspi-ratoare a celui mai mare

poet al neamului (ea însăși poată de o mare sensibilitate artistică!), această casă în care a fost găzduit M. Eminescu în drum spre bolnița de la minăstirea Neamț și în care se pare că ar fi funcționat, înaintea deschiderii Școlii Domnești, prima școală laică din acest oraș, n-ar putea fi amenajată potrivit importanței sale și pusă la dispoziția vizitatorilor iubitori de istorie și de frumos ce anual vin atrași de aceste locuri pitorești? E timpul să facem ce este de făcut pentru asemenea monumente pînă nu va fi cu totul prea tirziu. (Prof. G. Nemțeanu)

OPERATORUL ȘI CAPODOPERA

„Un cuplu care se clatină, doi tineri, un contabil, responsabilul unui soi de restaurant, un vinător, un alcoolic: acestea sint personajele; decorul: un

sătuc izolat din taiga. Subiectul: însingurarea, despărțirea, dragostea, imposibilitatea de a trăi în minciună în paralel cu imposibilitatea de a te rupe de ea, de această minciună. Un amănunt: o scrisoare, un bilețel mai bine-zis, conținînd numai cîteva cuvinte — propunînd fetei o întâlnire — nu ajunge în mîinile acesteia, datorită unui concurs de imprejurări anume. Faptul, în aparență banal, declanșează drama: o dramă aspră, frizînd tragicul, și cu perspective greu de imaginat.

Acesta ar fi pe scurt subiectul admirabilului film sovietic „Valentina“, care a rulat și mai ru-lează încă pe ecranele noastre. Un film-capodopera, semnat de Gleb Panfilov. Am dat toate aceste amănunte, pentru a sublinia faptul că avem de-a face cu un film de excepție. Dar în ziua de joi, 14 octombrie a.c., la

cinematograful „Viitorul“ din Capitală, filmul a fost proiectat (este vorba de spectacolul care a început la ora 17.30) sîrîndu-se peste o bobină: cea cu serisoarea. Este de la sine înțeles că nu s-a mai priceput nimic din întreg filmul, și iată cum o reală valoare cinematografică devine un penibil semn de întrebare. Faptul este regretabil, cu atît mai mult cu cît se pare a nu fi izolat. Ne surprinde însă că el s-a consumat și la cinematograful „Viitorul“, altădată recunoscut ca fiind de artă, în cel mai deplin înțeles al cuvîntului. Și chiar dacă în sală nu se aflau decît vreo zece spectatori — dar despre felul în care „România-Film“ știe (sau nu!) să facă reclamă filmelor de valoare, pe altădată — gestul prea-grăbitului operator proiectant nu-și are nici o scuză: poate că tocmai acești zece oameni veniseră special pentru a vedea „Valentina“. (Horia Pătrașcu)

Cenaclul Flacăra la Braşov, Ploieşti, Piteşti, Bucureşti

Noi întâlniri ale generaţiei

Divinul Braşov

Localitatea : Braşov, 28 octombrie, 1982, ora 19.
 Condiţii de desfăşurare : Sala sporturilor. Numărul spectatorilor : 8 000.
 Calitatea spectacolului : extraordinară.
 Aportul organizatorilor : foarte bun.
 Atmosfera : entuziastă, incandescentă.
 Durata : 6 ore.
 Noutăţi : Actorul Adrian Pinte, pentru prima oară în cenaclu, a recitat poezia lui Mircea Cărtărescu, „Femeie, femeie, femeie”. Nicu Alifantis a oferit divinul public braşovean, în debut absolut, compoziţia proprie „Intimplare simplă” pe versuri de Lucian Blaga. A debutat în cenaclu cu compoziţia „La mare” Daniela Balate, desenatoare la Întreprinderea nr. 2 din Braşov.

Şi de data aceasta, Sala sporturilor din Braşov s-a dovedit neincăpătoare. Mii de doritori să participe la intimplarea de muzică şi poezie a cenaclului au rămas pe afară. Unii dintre ei avind chiar bilete de intrare. Organele de ordine au apelat la toate metodele pentru apărarea sălii. În sală a domnit pe întreaga durată a spectacolului o atmosferă splendidă. Publicul, ca să folosim aprecierea poetului Adrian Păunescu, a fost divin. Un public receptiv şi cunoscător al muzicii şi poeziei, care a cîntat alături de interpretii cunoscuţii şlagăre lansate de Cenaclul Flacăra. Actorul Adrian Pinte, la prima sa apariţie în cenaclu, a spus : „Sint fericit că am ocazia să particip astăzi la Cenaclul Flacăra, unul din fenomenele cele mai vii din cultura noastră. Şi de data aceasta, legătura scenei cu sala, realizată de poetul Adrian Păunescu ca „meniu” al, care reuşeşte să imprimă înimplării de muzică şi poezie un stil omogen şi inimitabil unor talente din cele mai diverse, a fost perfectă, emoţionantă. Afirmăm că în seara de la Braşov am intîlnit entuziasmul în stare pură. E greu de descris în cuvinte atmosfera emoţionantă care te înconjoară, înfiorarea care te cuprinde ascultîndu-l pe George Nicolescu cîntînd „Eternitate” sau pe Alexandru Zărnescu cîntînd „Dor de Eminescu” împreună cu mii de oameni. La ora unu noaptea a venit inevitabilul sfîrşit. Oamenii din sală nu se puteau împăca nicidecum cu ideea că vraja s-a rupt. Ar fi vrut ca totul să reînceapă. Citeai în mii de ochi regretul că această superbă manifestare s-a sfîrşit, că vor nu vor, trebuie să reintre în cotidian. „Sintem aici, aproape de Braşov. Vom reveni de cite ori vom fi chemaţi la mijlocul acestui public superb, dornic de cultură”, a fost promisiunea poetului Adrian Păunescu la încheierea intimplării. Să mai amintim că, exact la miezul nopţii, sala cînta alături de Stefan Hruşcă „Florile dalbe”. „Aţi trecut miezul nopţii cîntînd „Florile dalbe”. Ce poate fi mai frumos?” a subînţinat conducătorul cenaclului. Intr-adevăr, ce poate fi mai frumos-

O seară magnifică

Localitatea : Ploieşti, 29 octombrie 1982, ora 18.
 Condiţii de desfăşurare : Sala sporturilor. Numărul de spectatori : 7 500.
 Calitatea spectacolului : foarte bună.
 Aportul organizatorilor : foarte bun.
 Atmosfera : la început mai reţinută, apoi incandescentă.
 Durata : 6 ore.
 Debuturi : Mihai Coardă cu un scheel cam lung ; Claudiu Seredinschi, un băieţel de 9 ani din Vălenii de Munte, care a cucerit sala cîntînd „Iată, timpul trece”. Un nume de care se va mai vorbi ; Magdalena Manole şi Stefania Ghiţă care au interpretat excelent o compoziţie a Stefaniei Ghiţă „Iertările”. Bună apariţia laborantului Ion Oprişenescu de la LM, Plopeni.

Asistînd la oricare intimplare de muzică şi poezie a Cenaclului Flacăra, încercînd să te sustragi vrajei ei, nu se poate să nu te întrebî care este secretul uriaşului ei succes. Săli neincăpătoare, mii şi mii de oameni intristaţi că n-au putut procura mult rîvnitul bilet de intrare, participarea frenetică a spectatorilor care cîntă, dansează, rid, aplaudă, scandează, ştiu de mult pe de rost textele şi melodiile. Parcă totul pluteşte în jurul tău şi tu odată cu tot ce te înconjoară. Parcă eşti purtat nu de adierea dulce a unui vînticel de după amiază, ci de rafalele unei furtuni iscate din senin. Te întrebî ce îl farmecă atît de mult pe mii de spectatori ? Bineînţeles calitatea spectacolului. Fără ea nu se poate, dar asta nu e suficient. Intervenţia întotdeauna uimitoare a poetului Adrian Păunescu, spiritual, autoritar, discret, cu un simţ al echilibrului artistic perfect ? Cu siguranţă, în mare parte asta e explicaţia dar mai trebuie încă spus ceva. Asistăm la un spectacol al tinerilor pentru tineri ori asta înseamnă sănătate, fericire şi iubire pentru tot ce e frumos şi durabil, iar sala receptează totul pentru că totul nu numai că este frumos, dar în felul cum o fac membrii cenaclului ţine de permanenţele sufletului. Intimplare de muzică şi poezie este fiecare intîlnire cu spectatorii dar în ansamblul lor constituie un fenomen. Credem că fenomenul Cenaclul Flacăra ar putea intra nu numai în atenţia esteticienilor, ci şi a sociologilor. Sala, prin comportarea ei fascinantă, obligă. Vrea aceste spectacole ! Unicul creat de Cenaclul Flacăra este un model — unul, desigur — de felul cum trebuie gîndite manifestările artistice, patriotice, de propagandă şi de educaţie pentru tineret. Şi nu numai pentru el. Cînd facem această completare ne gîndim la spectacolul din Sala sporturilor din Ploieşti, mai precis la apariţia pe scena cecului a basului Nicolae Florei, care a cîntat cu înconfundabilă sa artă „Pe-o cărare sub un brad”, „Foale verde lămiţă” şi ronicînd basul Nicolae Florei n-a avut manta „Iubito de departe-ţi scriu”, un asemenea cor. Trebuia să fi în sală pentru a-ţi da seama de momentele de înaltă valoare artistică, de urmele pe care ele le vor lăsa în sufletele oamenilor dornici de artă adevărată.

Şi încă o remarcă : felul minunat în care prahovenii tineri au primit pe marea actriţă Erzsébet Adam cu cîntecele şi recitării ei, în limba maternă, limba maghiară şi în limba română : strigături populare, secuişti, poezii de Jozsef Attila, Mihai Eminescu, Mihai Beniuc. La Ploieşti ideea de fraternitate se redimensiona tulburător. Ideea de omenie !

Miracolul de la doi paşi

Localitatea : Piteşti, 30 octombrie 1982, ora 18.
 Condiţii de desfăşurare : Sala sporturilor. Numărul de spectatori : 7 000.
 Calitatea spectacolului : excelentă.
 Aportul organizatorilor : foarte bun.
 Atmosfera : extraordinară.
 Durata : 6 ore.
 Debuturi : Grupul „Parodim” al Clubului tehnic Piteşti, format din Luigi Velcea, Gabriel Diac şi Mihai Bogdan.

În timpul spectacolului, poetul Adrian Păunescu a primit un bilet ceva mai neobişnuit. Pe o uriaşă foaie de hirtie, 961 de semnături îşi exprimau dragostea pentru membrii cenaclului şi îşi manifestau dorinţa ca aceste intimplări de muzică şi poezie tină să se permanentizeze la Piteşti. O sală din nou neincăpătoare. Un public entuziast şi cunoscător, care a în-

tîmpinat cu ovaţii fiecare apariţie. Din nou membrii cenaclului s-au întrecut pe ei înşişi. Cuvintele bune pentru toată lumea, pentru piesele grele ale cenaclului : George Nicolescu, Constantin Dragomir, Vasile Şeicaru, Stefan Hruşcă, Ion Zubaşcu, Valeriu Penişoară, Ducu Bertzi, grupurile Flacăra Pop, Poesis, Canon cit şi pentru mai noi veniţi : Traian Păcuraru, Mircea Rusu, Tatiana Filipoiu, Raul Cârstea. În seara spectacolului, Marius Baţu, care împreună cu Eugen Baboi, formează apreciatul grup Poesis, a împlinit 22 de ani. Un cor de 4 000 de voci i-a cîntat sărbătoritului „La mulţi ani”. Încă un semn al dragostei de care se bucură membrii cenaclului.

Ca şi în celelalte seri, de un frumos succes s-a bucurat cîntecul lui Valeriu Penişoară : „Trăim în miezul unui ev aprins”, pe versurile lui Nicolae Labiş. „Şi comunişti să învăţăm să fim”, cînta superb cor format din spectatorii piteşteni. „Nu ideile mari şi frumoase nu sint neînţelese, a spus poetul Adrian

Incep din nou

După destul (?) ani de cînd am uitat de emoţii, lată-mă bucuros şi înfricoşat măiastru de lumina unui reflector cu marca Flacăra. Bună, sfîntă emoţie, poate începutul unui drum curat şi viu, departe de convenţional, loc comun şi academice plictiseli.

Am urcat pe scena Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluţionar în virtutea credinţei că încep să aparţin unuia dintre cele mai vii fenomene din cultura română şi pentru a împărţi cu dumneavoastră speranţa tineretii fără bătrîneţe. Nimic nu se poate compara cu emoţia acestei prime seri de om în cel mai tînăr loc al bucuriilor mele în care (pînă mai ieri) eram doar spectator. Nici nu ştiu cum trebuie să multumesc.

Incep din nou.
 27 octombrie 1982

ADRIAN PINTEA

Păunescu, sint inacceptabil nechernaşii care le deteriorează prin lipsa lor de talent şi competenţă. Acest minunat public este ca o brazdă bună pentru semănat”.

Cine vrea să înţeleagă puterea nemăsurată a artei, din însuşi miezul ei îl sfătuim cu mina pe inimă să încerce această tulburătoare experienţă care se numeşte Cenaclul Flacăra.

Cînd cenaclul ar fi trebuit să se termine, poetul Adrian Păunescu a exclamat : „Extraordinar ! Cenaclul continuă”. Adrian Păunescu a recitat odată cu sala : „Nu credeam să-nvăţ a muri vreodată” S-a cîntat din nou „Dor de Eminescu”, poate cel mai frumos cîntec pe care, personal, l-am auzit vreodată.

Trebuie să intristăm pe spectorii din Piteşti anunţîndu-i că marele artist Nicolae Florei, care a ţinut să fie prezent la Piteşti, a sosit din cauza unei pene de motor a maşinii sale după ce spectacolul se terminase. Păcat, mai ales că maşina era de fabricaţie piteşteană.

...Din nou am asistat la o seară magnifică.

OPREA GEORGESCU

Fotografii de VICTOR RADULESCU
 ELENA GHERA

Bucureşti —

31 X — 1 XI 1982

Localitatea : Bucureşti, 31 octombrie, orele 19, şi 1 noiembrie, orele 18.

Condiţii de desfăşurare : Sala Circului Bucureşti.

Număr de spectatori : în fiecare dintre cele două seri cite 3 000.

Durata : primul spectacol 5 ore, al doilea spectacol 6 ore.

Calitatea spectacolelor : unică şi irepetabilă pentru fiecare dintre ele.

Atmosfera : intimitatea şi forţa luminii în irisul unui ochi divin.

Noutăţi : Elevul Simion Bula recită poemul „Muzeul satului” de Mariu Sorescu. Reapare în cenaclu Stefan Dînu. Debutază Costas Caracostas cu un cîntec în limba greacă „Basul Nicolae Florei cîntă varianta din Banat a cîntecului „Barbu Lăutaru”.

Aportul organizatorilor : foarte bun.

La primul spectacol din Bucureşti s-a intimplat ceva : înaintea spectacolului George Nicolescu a plecat acasă. Spectacolul a durat mai bine de cinci ore şi a fost excepţional. C. Dragomir l-a sunat la ora 1 noaptea din holul hotelului „Flora” pe George Nicolescu. Acum îl zăresc pe C. Dragomir revenind în scenă. Adrian Păunescu a trimis pe V. Şeicaru după el. Cîntă George Nicolescu. Lumea dansează şi cîntă cu el. Adrian Păunescu vorbeşte : „Ştimate prieteni, Cenaclul „Flacăra” trăieşte azi o mare sărbătoare. „Am un an, în 1. X. 1981, descoperam la Buzău un om care a devenit ulterior marele cîntăreţ George Nicolescu. Îl rugăm să cînte una din preferinţele sale”. „Voi cînta cîntecul cu care am debutat în cenaclu”. Şi cîntă extraordinar. Mulţimea scandează : George, Geor-ge, Geor-ge. „Aş vrea să-l întreb pe G. Nicolescu ce a însemnat pentru el acest an petrecut în Cenaclul Flacăra ?” „Pentru mine a fost un an de mari realizări. Am putut să cînt în faţa atîtor mii de oameni în spectacolele cenaclului, care sint, la ora de faţă, cele mai solicitate din ţară (aplauze). La numai două luni de la intrarea în cenaclu mi s-a acordat Marele Premiu de aceea îmi permit să multumesc public poetului Adrian Păunescu pentru încrederea pe care mi-a acordat-o. În situaţia în care mă aflu acum nu pot să spun mai mult... sint atît de emoţionat încît nu pot spune mai multe... În acest cenaclu am avut cele mai multe realizări din întreaga mea viaţă !” „În numele Cenaclului Flacăra îti urăm în continuare viaţă frumoasă şi succese pe măsura marului dumitale talent !” Adrian Păunescu e în picioare şi recită împreună cu vocea fantastică a lui George Nicolescu unul dintre cele mai cutremurătoare cîntece ale acestui sfîrşit de secol : „Viaţa noastră unde a / Viaţa noastră ce-ati făcut cu

La cererea iubitorilor de muzică şi poezie din Craiova, care au înconjurat cu zecile de mii Sala sporturilor din localitate în ziua de 3 noiembrie, la un spectacol despre care vom vorbi în numărul viitor, anunţăm că, în ziua de sîmbătă, 6 noiembrie, Cenaclul Flacăra va fi prezent din nou, de data aceasta pe stadionul central din Craiova, începînd de la ora 13. Sperăm să nu fie vremea prea rea.

tinere revoluționare cu poezia și muzica

butoanele cu lumini. Asadar muncitor și artist. „Bun venit in cenaclul care acum are doi greci”. Cîntecele grupului „Ecou” sînt cîntate cu același succes de Tatiana Filipoiu și Ioana Păunescu. „Taina” și „La o cană cu vin” se vor cînta in cele din urmă ca niște cîntece anonime ale noului folclor generat in mase de Cenaclul Flacăra. Intregul cenaclu se grupează in jurul basului Nicolae Florei, „această voce eternă a muzicii românești”. La ora zero se recită „Ođă in metru antic” cu corul imens al amfiteatrului. Orice comentariu e de prisos.

Nevoia de solidaritate

Localitatea: București, 2 noiembrie 1982, orele 18.

Condiții de desfășurare: Sala polivalentă.

Număr de spectatori: 7.000 de oameni devotați culturii și artei tinere.

Durația: 6 ore.

Calitatea spectacolului: fantastică. Cea mai înaltă piramidă sonoră din cîte am înălțat in ultima vreme.

Atmosfera: aceea de la lansarea unei nave cosmice al cărei combustibil este sufletul tinerei generații.

Noutăți: Alina Stănescu, de 8 ani, cîntă „La o cană cu vin”. Grupul „Poesis” a cîntat o nouă piesă „Cîreșile gurii” pe versuri de Zaharia Stăncu. Gil Ioniță a cîntat două piese noi pe versurile poetului Adrian Păunescu — „Cerere de lăsar” și „Ritm”. Nicolae Florei a cîntat „Marșul lui Iancu”.

Aportul organizatorilor: foarte bun.

Realitatea Cenaclului Flacăra devine in ultima vreme tot mai densă. La ora 13, Adrian Păunescu ne-a convocat in holul hotelului „Flora” la o ședință de lucru in care au fost ascultate in special cîntecele noi ale ultimului val intrat in cenaclu. Am avut prilejul să ne convingem încă o dată de calitățile debutanților Raul Cîrstea, Mircea Rusu și Traian Păcurar, sperînd in același timp să fie opțiuni definitive ale cenaclului. Abia terminată ședința, am avut surpriza de a urmări la T.V. a doua parte a emisiunii realizate la Tebea, de data aceasta imaginile fiind o oglindă foarte apropiată de cotele cele mai înalte ale manifestării dedicate geniului Apuseni-

vedetă a mileniului III, care apare alături de Alexandru Grozuță, in vîrstă de 75 de ani, și de vocea uriașă a lui Nicolae Florei. Prin Alina Stănescu, generația care va fi matură la revelionul dintre milenii și va ciocni primul pahar de șampanie cîntă încă de pe acum și se bucură pentru tot ceea ce epoca Nicolae Ceaușescu a restituit culturii române, inclusiv colindele, cîntecele populare și fizionomia integrității naționale a acestei culturi.

După abia cîteva minute de cenaclu un grup de tineri flutură primul steag tricolor al sălii. Mă emoționează imaginea aceasta: pinza tricolorului e ținută direct de brațele tinerilor. De îndată ce e ridicat deasupra capetelor, cîteva zeci de brațe se oferă să-l țină in aer și să-și adăpostească sufletele sub acoperișul lui ocrotitor. E o imagine care condensează in lumina cîtorva clipe de cîntec întreaga istorie națională. Steagul fluturat astfel pare o prelungire directă a sufletului acestei generații educate și de arta revoluționară și patriotică.

O fetiță urcă in fugă pe scena luminată de cîntecul lui Constantin Dragomir și depune flori in memoria lui Avram Iancu. „Un popor din mijlocul căruia răsare un copil care aduce flori, pentru pomenirea lui Avram Iancu, are strămoși ce nu pot fi acoperiți de cărți de istorie mincinoase ticluite. Adevărata istorie o scrie generația de azi și o vor scrie generațiile viitoare. Iancu este o personalitate incomparabilă a istoriei naționale. N-am bănuț niciodată pînă acum că dumnea-voastră, bucureștenii, sînteți atît de patetici cîntînd Imnul lui Avram Iancu. Văd că mi se împlinește un vis vechi, acela de a face din amintirea lui Iancu o prezență vie in sinul generației tinere”. (Adrian Păunescu) Pe scenă apare un grup de tineri: „Ne dați voie să depunem, pe lingă flori, și țelul pentru care a luptat Avram Iancu?” — tinerii așază pe scenă drapelul tricolor.

Conducătorul cenaclului primește un bilet prin care un grup de maramureșeni, fosti elevi ai tatălui lui Ducu Bertzi, îi cere poetului să recite „Repetabila povară”: „Acum am starea in care pot recita poezia”. Poetul recită, plîngînd, minune in șir „Repetabila povară”, iar mai tîrziu „Manifest pentru sănătatea pămîntului”, in mijlocul a 7.000 mii de oameni care ascultă inmărmuriți și plini de un înalt respect față de adîncurile imemorabile ale lacrimii. Cîntecul „Rugă pentru părinți” vindecă apoi la-

consonanță frumoasă a tuturor sufletelor prezente care își dezvăluie clipele de cîntec tot ce au mai pur și mai frumos. Se naște o stare sinergetică a cărei valoare de solidaritate e mai mare decît simpla sumă a tuturor individualităților din sală. Solidaritatea oamenilor prin cîntec, in lumina aceluiași ideal, e o putere pe care puține clipe din istoria fericită a popoarelor au știut s-o pună in valoare. Cred că pentru această solidaritate adînc umană pe care o regăsim sub acoperișul cîntecelor de mult cunoscute vin oamenii la Cenaclul Flacăra, pentru căldura umană pe care o regăsește fiecare in preajmă cînd toți își dau mina și își unesc sufletele in bucuria aceluiași cîntec luminat de toată dragostea celor mai pașnice clipe ale veacului.

Cenaclul Flacăra însuși, prin componența sa, este un edificator exemplu de democrație a afirmării valorilor și de solidaritate a tuturor vîrstelor și categoriilor sociale. Lingă timplele cărunte ale învățătorului Ion Hagiu din Covasna cîntă tinerii studenți Mihaela Popescu, Raul Cîrstea și Traian Păcurar, care-i sînt nepoți de doină românească, lingă țaranul Toader Dragoș din Tebea face artă patriotică și revoluționară muncitorii Tatiana Filipoiu, Nicolae Cenani, dar și inginerul Ducu Bertzi, juristul Gil Ioniță sau dascălii Ștefan Hrușcă, Vasile Seicaru, George Nicolescu s.a. Lingă dobrogeni, olteni, munteni, moldoveni și maramureșeni cîntă la fel de firesc și seciul Arpad Domokos, din Miercurea Ciuc, și actrița maghiară Erzsébet Adam din Tirgu Mures.

La începutul spectacolului Adrian Păunescu a primit o scrisoare uluitoare de lucidă și matură semnată de Diana Milosovici, Bianca Zaharia și un grup de elevi de la Liceul „Nicolae Bălcescu”: „Vă rugăm ca in această zi să încercați să nu mai luați in considerare bilețele trimise de cei care nu înțeleg cu adevărat importanța actului de cultură pe care dumnea-voastră, cenaclul pe care-l conduceți, îl promovează, de cei care nu înțeleg că se și află in fața unui fenomen unic in lume. Acum și aici binele trebuie să cîștige bătălia cu răul, bucuria cu necazul, iubirea cu ura, dragostea de patrie cu trădarea. Vă iubim enorm și nu dorim să vă pierdem niciodată! Vă mulțumim, dragii noștri prieteni, deși înțelegem că niciodată nu vă vom putea mulțumi cu adevărat pentru tot ceea ce ați făcut pentru noi, pentru clipele in

ea?” Aplauze pentru excelența sa muzicală George Nicolescu. Cenaclul Flacăra îl aplaudă la 1 an de la intrarea sa in cenaclu și îi urează „La mulți ani cu sănătate”. Tot cenaclul cîntă: „Să ai in suflet numai lumină / Ca in lumină să trăim / Pentru lumină și pentru cîntec / Îți mulțumim”. Publicul in picioare cîntă, aplaudă. „Vă rog să-mi permiteți să aplaudăm împreună cu dv. pe distinsa soție a lui George Nicolescu, care-l protejează ca o umbră luminoasă. Cenaclul Flacăra va rămîne in continuare deschis oricărei mari valori din România! Și acum vă fac ultima destăinuire: personal sînt supărat pe George Nicolescu pentru că a plecat ieri din Cenaclu făcîndu-mi o figură pe care cred că n-o merit. Inșă trec totul in contul oboselii”.

George lese de pe scenă in aplauze cumplite. Tișnesc după el ca un arc flămînd: „George, ai plîns? Ce se întîmplă, George? Ce-i cu tine, George? Ce s-a întîmplat, George?” „A fost examenul prin care am redevenit eu insumi. Trebuia să trec și prin asta. Acum știu cine sînt!” Am înțeles că marelui cîntăreț copleșit de umbrele tuturor sufletelor

Mihail Stan

Nicolae Florei

Nicu Alifantis

George Nicolescu

care s-au depus in sufletul său într-un an de cîntec a avut nevoie de o clipă de regăsire a propriului eu. Sînt cit se poate de sigur că George va cînta in continuare in cenaclu. Cele trei drapele tricolore care s-au fluturat la spectacolele din București au nevoie și de sufletul și de cîntecele lui George Nicolescu. George Nicolescu intervine la cîntecul „O șansă pacii” ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Se pare că in fața marelui împărativ al epocii, orice problemă personală devine minoră: „Pacea trebuie tradusă / Și-n engleză și in rusă”. Debutează in cenaclu Costas Caracostas cu un cîntec grecesc. Mă emoționează momentul. Omul acesta, cu o voce al cărui timbru încălzește imediat inimile, a fost tot turneul un simplu nunciator la stații, la lumini, la sunet. După succesul cîntecului său se întoarce foarte firesc acolo unde îi e locul: la

lor. Din fața televizorului, autocarul ne-a dus direct pe scena Polivalentei, această sală de multe ori grea și cu un geometrism al arhitecturii care ne-a inhibat și complexat.

Prima impresie pe care am avut-o la reîntîlnirea cu Polivalenta a fost că ne aflăm nu într-o sală, fie și de sport, ci într-una din sălile uriașe ale unui centru spațial de comandă, lansare și control al zborurilor cosmice. Poate de la această senzație ni-a venit ideea de a sublinia mai mult, in această cronică, numele celor mai tineri membri ai cenaclului, aflați cu toții la prima lor întîlnire cu cea mai mare sală a României: Raul Cîrstea, Poesis, Tatiana Filipoiu, Mircea Rusu, Traian Păcurar și Ștefan Dinu. Nu voi uita, desigur, debutul excepțional al primului copil de 8 ani care cîntă in Cenaclul Flacăra, o posibilă mare

crimile tuturor. Mii de oameni cîntă. De-a dreptul cutremurător e însă faptul că majoritatea celor care cîntă sînt foarte tineri, n-au copii încă, și bănuiesc că părinții lor sînt de asemenea încă tineri. Cînd cîntă „Tatăl meu, băiatul meu / Mama mea, fetița mea”, ei sărută mina întregii istorii naționale de părinți și copii care s-au stîns lăsînd flacăra limbii române să-și fluture destinul său liber și necesar in univers.

De multe ori m-am întreb de ce se înghesuie lumea la un spectacol in care aproape toate textele sînt cunoscute pe de rost. Auzînd un mare cor cîntînd cîntece ale Cenaclului Flacăra am înțeles mai bine ce înseamnă solidaritatea umană. In fond, un cîntec se poate cînta și de unul singur, dar cu totul altceva e să-l cînti împreună cu cîteva mii de oameni. Se naște atunci o

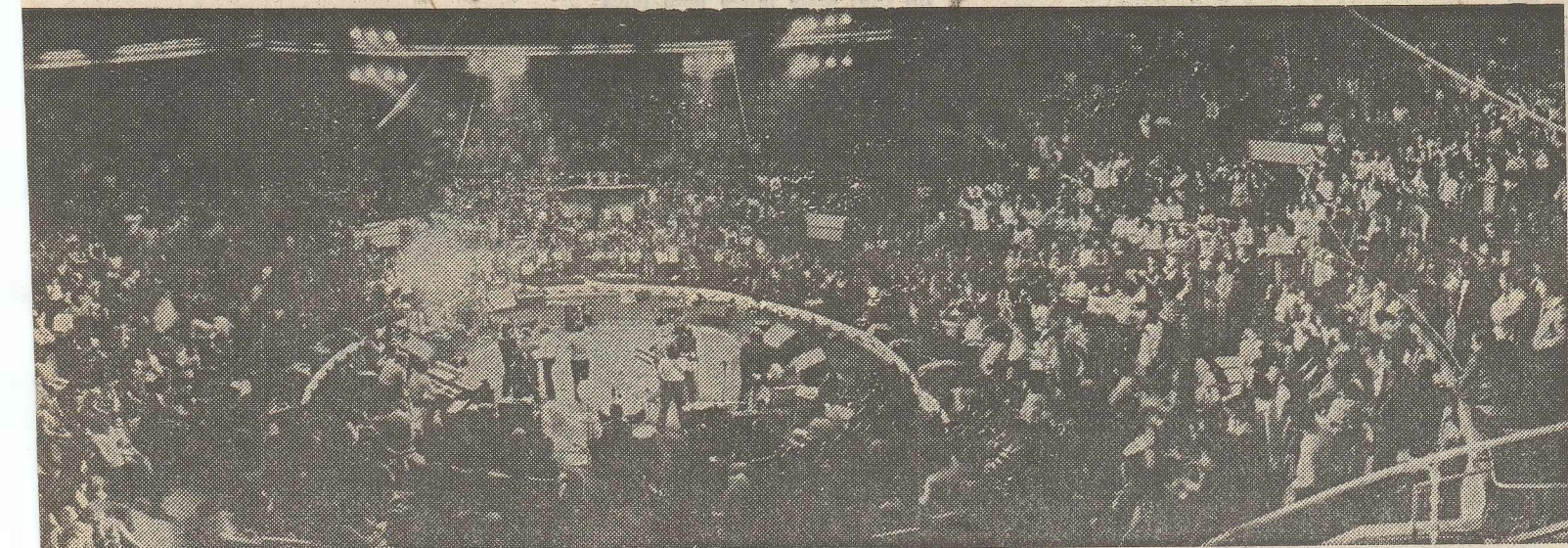
care am fost supuși nu numai unor transformări spirituale ci chiar și fizice, devenind mai frumoși, mai buni, mai înțelegători, mai iubitori. Sperăm încă o dată într-o întîmplare de muzică și poezie nesfîrșit de lungă și frumoasă care să tindă spre culmile necunoscute ale supranaturalului.”

Uneori însă realitatea întrece in frumusețe și deplinătate cea mai fantastică imaginație. Nu de „supranatural” are nevoie generația tinăra și omul, in general, ci de o realitate a valorilor autentice și a istoriei adevărate in care să se poată întîlni mai deplin pe sine însuși. Este ceea ce s-a întîmplat in Capitala României într-o zi de noiembrie. Mulțumim, București!

ION ZUBAȘCU

Ultima oră

Luni și marți vor avea loc două manifestări ale Cenaclului Flacăra la Ploiești și Brașov, începînd de la orele 18.

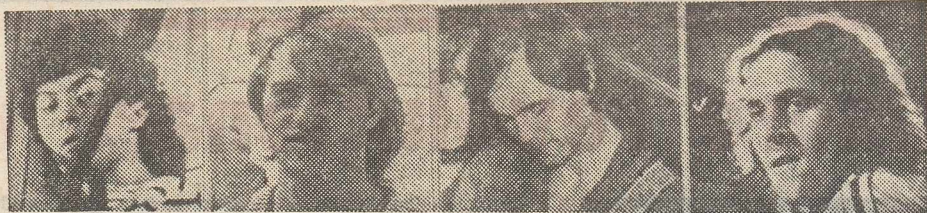

Opțiune pentru Cenaclul Flacăra

Autocarul ne-a luat de la hotel, ca de obicei, la ora fixă. Ajuns în dreptul sălii sportului, autocarul a trebuit să-și facă loc printr-o mulțime uriașă. Parcă trecea un plug imens printr-un pământ pietros. „Ce se întâmplă aici, băieți? Vedeți și voi ce văd eu? Ce e cu mulțimea asta?” Mi-a răspuns nu știu cine din autocar: „E Cupa „Carpați” la handbal. Încă nu s-a terminat”. Geamurile autocarului seceră un cimp larg de fețe omenesti. Intrăm în sala sportului tocmai în clipa când echipa R.D.G., incolonată, ieșea din cabine și se îndrepta spre podiumul de premiere. Fețele sunt transpirate. Leoarcă de sudoare. Treptat sala s-a golit de oameni. O sală de sport goală-goluță după o competiție internațională! Singură cu liniile terenului de handbal refăcându-și integritatea după ce au fost atit de cumoliți călcate în picioare. Rămân totuși o sută de oameni care năvălesc pe ușile laterale ducind pe umeri suluri de mocheta pentru protecția podelei. O sută de tineri (cine or fi?) dau ajutor la instalatul boxelor. Mai e un sfert de oră și începe cenaclul! Năvălesc oameni cu practicabile. „Nu acolo, mă”. „Aici mă!” „Nu așa!” „E bine acū?” O prelată imensă acoperă în cea mai mare grabă practicabilele. De marginile ei întind 20 de inși. Parcă ar urma să sară pe pinza aceasta întinsă un om cuprins de flăcări din cel mai înalt turn al pământului. E gata și scena. Am terminat-o și pe asta! Mai sînt cîteva minute. Parcă trebuie și o masă. „Unde? În dreapta? În stînga? Alo, tovarășu cu masa!” Deja tribunele de jos sînt ocupate. Aceștia sînt probabil cei care s-au ascuns prin toalete, băi, cabine. Cei rămași de la competiția anterioară și care vor să rămînă cu orice preț la spectacol. S-au ascuns prin cele mai incredibile colțoaie și unghere ale sălii sportului și acum își adjudecă parcă ultima sansă a vieții lor: un loc cit mai în față la Cenaclul Flacăra. Sînt mulți. Prea mulți. Cîteva sute poate. Numără-i muză a muzicii tinere dacă poți în clipele acestea! Îi zăresc pe cîțiva de-ai noștri cătă-rind boxele una peste alta. O piramidă de boxe de cîteva mil de wați. Tari sînt, doamne, urechile sfîrșitului de mileniu! Urechea va lua în cele din urmă locul ochiului? Va începe în mileniul III o nouă civilizație orală? Cine știe? Brusco se întâmplă ceva. S-a spart parcă ceva. O oală imensă aflată de 1000 de ani sub presiune a plesnit eliberîndu-și aburii din clocoțul milenar. Un pneu uriaș de automobil cit o piramidă egipteană a avut pană și-a explodat. Pe toate ușile din fața mea țîșnesc oameni. Se dă drumul în sală!

De undeva parcă de foarte departe, se aude vocea, greu de recunoscut, a lui Adrian Păunescu în difuzoarele în care, cu puțin timp în urmă, am auzit numele câștigătoarelor la handbal „E ora 19. Cenaclul Flacăra e punctual ca întotdeauna. Cine dorește ca spectacolul nostru să înceapă acum, să aplaude! Bineeee... Acum să aplaude cei care doresc ca spectacolul să înceapă peste o jumătate de oră cînd se vor încheia problemele organizatorice. Bineeee... Vom începe la 19,30. Ne vedem peste o jumătate de oră!” Aplauze grăbite. Apoi din nou vacarmul general. Scriu într-o viteză furibundă. Mă fascinează spectacolul mulțimii. Din cînd în cînd se apropie de mine cite un coleg de cenaclu: „Ce faci?” Le fac tuturor semne de disperare din miini: „am treabă, nu se poate să-mi scape nimic, lăsați-mă!” Sudoarea îmi curge pe temple. Dau o fugă în cabină să-mi dau jos puloverul de lină. Aici, băieții sînt liniștiți. Așteaptă începerea spectacolului: unul își acordează chitara, altul își înlocuiește o coardă, se diaptănă, se fac vocalize. Brusco îmi amintesc că i-am promis actorului Adrian Pîntea, pe care l-am întâlnit în holul hotelului, că voi fi după ora 19 la ușa laterală a sălii pentru a-i ajuta să intre la spectacol. Însă la acea ușa e nebulie curată. O mulțime grea forțează ușa. Unul, ajuns chiar în fața ușii, se dă drept inginer de sunet și reușește să intre. Însă după el, pe culoarul deschis în ușa de spatele său, se mai înghesuie vreo trei. Intervin oamenii de ordine. Apare în cadrul ușii o doamnă corpulentă cu tricoul Cenaclului Flacăra gata să plesnească pe dînsa. „Sînt de la Cenaclu”, zice. Și intră. Aș putea să le spun oamenilor de la ușa că n-o cunosc. Însă o las. A fost șansa ei! Dar o urmăresc de la ușa să văd ce face în continuare. Incredibil! Dezbracă tricoul imediat și îl aruncă pe un geam altora de afară. Așa va intra, poate, toată familia! Sînt cu-

noștințe ale vreunui membru al cenaclului, probabil, care le-a împrumutat tricoul. Mă uit pe geam: un cimp noptatic de fețe necunoscute tind să se contopească spre ușa. Sînt lungite parcă de atîta privit spre ușa. Cred că Adrian Pîntea a renunțat să mai intre. Las totuși vorbă la ușa, în caz că va veni. „Îl cunoașteți pe Adrian Pîntea?” „E actorul meu preferat”. „Atunci e în regulă, cînd vine...”. Te așteptăm, Adrian Pîntea! Revin în sală. Numai o minune ar mai putea domoli infernul acesta. Strigătele au un apogeu de haos apoi se transformă treptat, tot mai decis, în aplauze. „Om bun deschide-ne poarta...” Adrian Păunescu se apropie de microfon. Ce se va întîmpla? Adrian Păunescu vorbește. Vorbește? E ascultat? E liniște? E adevărat? Deschid ochii de dincolo de milenii. E adevărat totul? Liniștea aceasta pură e adevărată? Sub ochii mei s-a întîmplat miracolul. „Sîntem bucuroși să ne reîntîlnim cu excepționalul public brașovean. Mulțumim organelor județene de partid pentru sprijinul pe care ni l-au acordat, prilejuindu-ne întîlnirea aceasta. Sperăm să realizăm împreună cu dv. un mare spectacol.” Cele mai curate aplauze din lume ne spală sufletele de neliniște. Ca niciodată, Adrian Păunescu mă pune să cînt în deschiderea spectacolului. Arunc caietul. Apuc chitara. Capodastrul. Pana e ruptă. Sînt la microfoane. Cînt: „Lume, lume și iar lume...”. Și lumea cîntă cu mine. Într-o clipă toată lumea e a mea. Respiră deodată cu mine. Inima ei bate același puls cu al meu. Cîntecul ne unește pe toți în clipa luminoasă a același destin. Cînt, Sînt fericit. Sînt. Mă tolesc în mulțime. În cîntec. Trec la al doilea cîntec. „Te salut generație-n blugi”. Publicul îmi răspunde. Circuitul funcționează. Închei cîntecul. Arunc chitara. Apuc din nou caietul. Profit de întinericul care urmează și mă furizez în mijlocul mulțimii. Scriu mai departe între oameni necunoscuți. Sînt o părticică din bătăile inimii fiecăruia, o globulă roșie din singele fiecăruia. Un atom de oxigen din conștiința fiecăruia. Privesc spre scenă: pare o vatră uriașă în jurul căreia cîncii de oameni s-au adunat să-și dezghețe sufletele, să-și încălzească inimile și conștiințele. Cîntă Mihaela Popescu. Publicul e un munte de liniște. Recitalul actriței Erzebet Adam: publicul e un munte de izvoare. Apoi un cor imens în care nimeni nu se înșală pe sine: „Ne-am cucerit și dreptul demnității / Și-al cugetării drept nemăsurat / Să învățăm ce-nseamnă omenia / Și comunistii să învățăm să fim”. Acum las pixul din mîna și cînt cu mulțimile. Cu cîteva minute înainte aici a fost parcă o competiție internațională. Dar acum cînt. Am știut dintotdeauna că sportu-i sport și arta-i artă. Acum cred că arta poate înfăptui orice miracol pe planeta Pămînt. Cred în artă ca în singura divinitate posibilă. Dar acum cînt. Toți cîntăm cuprinși de suflul unei bucurii. „Trăiască-n sănătate și liniște poporul”. A cîntat Nicu Alifantis. La microfoane e George Nicolescu. Mii de oameni strigă cu cîntărețul: Eternitate... Imensitate... Eternitate... Imensitate... Adrian Păunescu e în picioare: „Am avut public fantastic și în Oradea și în Baia Mare și în Tirgu Mureș și în Constanța dar publicul din Brașov e divin!”... Ori-

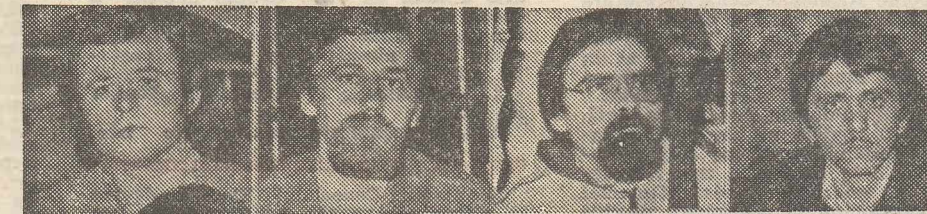
Formația Iris : Marti Popescu, Ion Olteanu, Dan Bădulescu, Ion Dumitrescu

Formația Flacăra Pop : Idu Barbu, Romeo Beianu, Alexandru Zărnescu, Teodor Mazilu

Grupul Mesaj : Dan Coveianu, Ștefan Richard, Lucian Popescu și umoristul Nicolae Cenani

Formația Canon : Ion Evu, Nicolae Hampel, Grațian Ordeanu, Mircea Goian

cite potopuri, cutremure și cataclisme ar sugruma ființa umană, pe planeta Pămînt va renaște de milioane de ori din cenușă OMUL. Omul — imensitate. Omul — eternitate. Omul — flacăra. Mă bucur cu

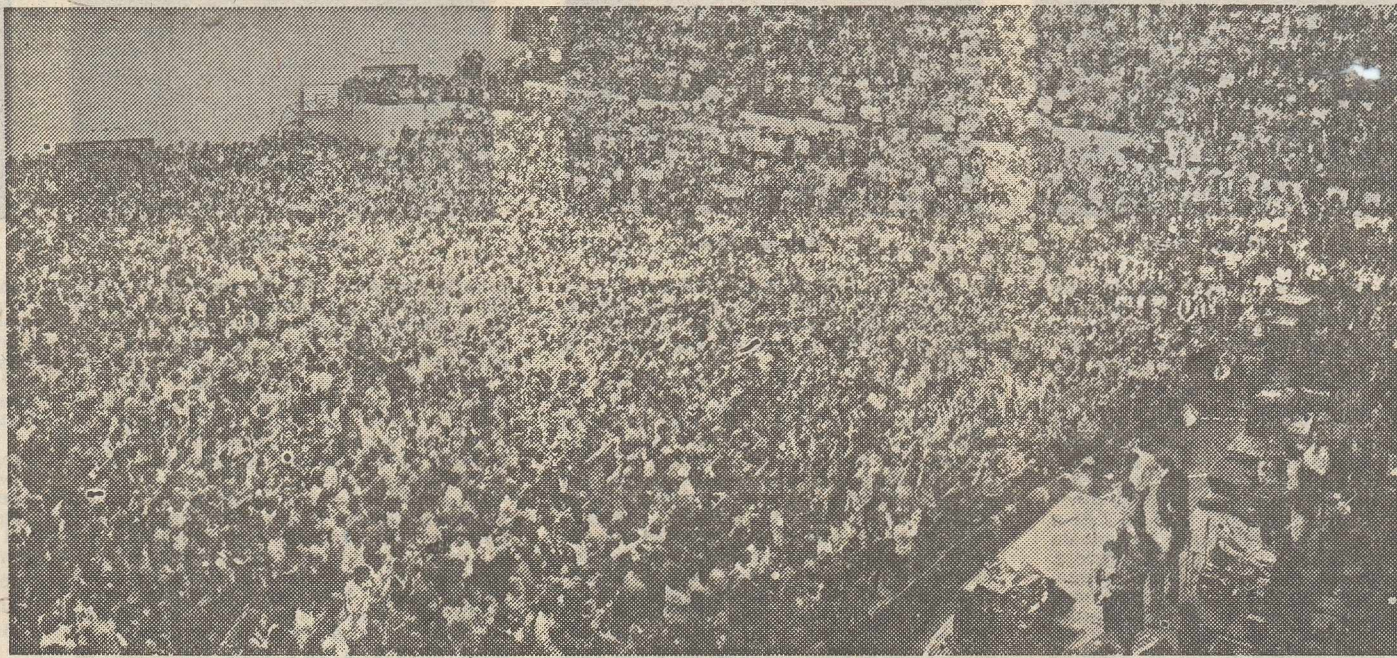
toată ființa în numele tuturor celor îngropați în pămîntul patriei și care vorbesc și cîntă în clipele acestea prin noi-

ION ZUBAȘCU

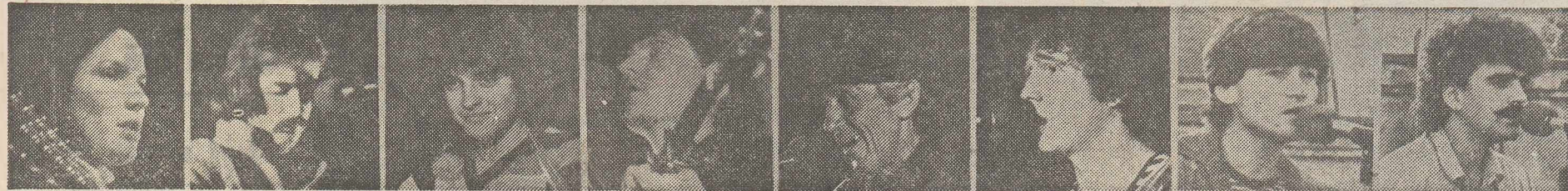
Cenaclul Flacăra își exprimă speranța că oamenii de ordine vor ști să găsească totdeauna metodele cele mai potrivite de a stăpîni mulțimile de oameni din jurul săliilor de spectacol, de a evita situații cum au fost în unele din locurile menționate, unde unii oameni de ordine au acționat neinspirat și necivilizat, uneori chiar brutal, răspunzînd cu o monedă inacceptabilă dorinței unor oameni care aveau bilete de-a intra în sala de spectacol.
În același timp, am solicita tine-

rilor care iubesc cenaclul un efort sporit de civilitate și înțelegere a limitelor puterilor noastre de-a face spectacole. La ora de față, cînd în jurul fiecărei sălii rămîn mii și mii de oameni care nu mai au unde intra, problemele de organizare sînt mai acute decît oricînd, ele ajungînd să facă parte din esența însăși a exprimării noastre, așa încît solicităm un efort reciproc din partea celor ce doresc săliile și a celor ce apără săliile: o cooperare utilă culturii, și spiritului revoluționar.

(Ați citit cronicile manifestărilor cu numerele : 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699.)

Un Cluj mare într-o poză mică

Mihcela Popescu, Raul Cirstea, Tatiana Filipoiu, Mircea Rusu, Ion Hagiu, Traian Păcurar, Eugen Baboi, Marin Batu.

Constantin Dragomir, Valeriu Penișoară, Arpad Domokos, Ducu Bertzi, Vasile Șeicaru, Ion Zubașcu, Gil Ioniță, Ștefan Hrușcă

În lăușul neostoit al vieții de zi cu zi, nu strică, măcar din când în când, să facem câte un scurt popas, să ne alegem un moment de răgaz și, rămași numai cu noi înșine, să ne punem, fără ocolșuri, câte o întrebare capitală. Mă gândesc la acel fel de întrebări pe care le suportăm cu greu din partea altora. Bunăoară, dacă ești întrebat „la ce te-ai gândit astăzi” sau „ce părere ai despre ceea ce se întâmplă în jurul tău”, ființa noastră reacționează, parcă din instinct, asemenea ariciului, scoate câteva țepi, caută pavăză de protecție și, în cele din urmă, substituie adevărului, răspunsul cel drept, o frumoasă minciună, pe care sintem uneori înclinați s-o și credem.

Cu atât mai complicată devine situația când trebuie să ne răspundem propriilor noastre întrebări capitale pe care ni le punem în clipele de bilanț sau în răgazul dintre două alergături. Cine poate să-și răspundă unor întrebări fundamentale, cum ar fi „oare cit mai am de trăit, ținând seama de zestrea genetică și de modul de viață de până acum?” sau „ce valoare reprezintă eu în chip real față de societatea în care trăiesc?” Mi se pare, însă, deși nu toată lumea e de aceeași părere, că există și probleme pe care în ciuda neputinței noastre relative, avem obligația să le privim în față și să le găsim soluții, chiar dacă rezolvările noastre de azi vor fi înlocuite mâine cu altele. O asemenea problemă esențială o constituie **conceptul de timp** cu care operăm atât în viața cotidiană, cât și în știință și filozofie.

N-am să pot uita niciodată frumusețea clipei în care, elev fiind pe băncile liceului „Alexandru Odobescu” din Bistrița, profesorul nostru de română, cu voce caldă și profundă, ne-a încântat sufletele și inimile cu primele versuri din Scrisoarea I a Luceafărului poeziei românești. Ele răsună și azi, cu armonii parcă și mai pline de înțelese. De aceea le reproduc aici, ca un prim răspuns poetic la marea și incalcată problemă a timpului: „Când cu gene ostentive seara suflă-n luminare, / Doar ceasornicul urmează lung-a timpului ecarare, / Căci perdelele-ntr-o parte cind le dai și în odaie / Luna varsă peste toate voluptoasa ei văpaie, / Ea din noaptea amintirii o vecie-ntr-oaregă scoate / De dureri, pe care însă le simțim ca-n vis pe toate”. Iar undeva mai departe, preocupat și de geneza însăși a lumilor și a devenirii vieții, Eminescu întărește convingerea sa despre timp cu aceste înimitabile nestemate: „De atunci și până astăzi, colonii de lumi pierdute / Vin din surse văi de haos pe cărări necunoscute / Și în roitură luminoasă izvorind din infinit, / Sint atrase în viața de un dor nemărginit.”

Omul a trebuit să străbată un drum extrem de lung și spinos, pentru a înțelege, în cele din urmă, că în Univers nu există nimic etern — în afara Universului însuși — că **ceva ce se naște din plămada substanței și a cimpurilor primare, mai curând sau mai târziu se va transforma în altceva**. Avem, așadar, acum o imagine mai limpede despre organizare, evoluție și existență în Univers. Știm cu siguranță că toate lucrurile și ființele vin mai întâi în existență printr-o conlucrare de legi rești, se schimbă necontenit, mai repede sau mai încet, pe întreg parcursul duratei lor de viață. Apoi, cuminți sau necuminți, supuse sau contestind vehement, trebuie să împlinescă în final alte legi ale naturii, în virtutea cărora sint obligate să se redăruiască infinitului care le-a zămislit și le-a adus în existență. Din esența acestor eterne schimbări a lucrurilor, ființelor și fenomenelor din universul nesfârșit, omul și-a făcut **conceptul de timp**, alături de cel de spațiu, energie, substanță, materie, cimp și altele. Oricât ne-am strădui să găsim o defi-

niție completă a timpului, vom constata, în cele din urmă, că la nivelul actual de cunoaștere a firii și a naturii în ansamblul lor, acest concept este atât de întreg și în sine, înșiși existența materiei, a substanței și cimpurilor, cu nesfârșitele ei forme de prefacere, încât el ne apare ca o limită — poate nu definitivă sau absolută — a puterii noastre de pricepere, dincolo de care se întinde infinitul necuprins.

În lipsa unei definiții exhaustive a timpului, omul a adoptat o cale la îndemina sa, folosind un concept de **timp practic**, acceptat de toate științele și util în întreaga sa activitate economică și socială. În trecut fie spus, lumea umană este scufundată într-un univers, oarecum cunoscut de-acum, ale cărui limite superioare — în marele larg — se întind până acolo de unde luminii îi trebuie peste 16 miliarde de ani să ajungă la noi, iar limitele inferioare se opresc la frontierele unor particule nucleare, ale căror dimensiuni se măsoară în miimi de miliardimi dintr-un metru. Cineva ar putea spune: „Ce fel de satisfacție poți avea, să afli

sistemelor dinamice sinergice (conlucrative) ne permit să afirmăm că **insuși universul infinit din care facem parte nu este decît o nemărginire posibilă, care, în fond, pot trece, după legi obiective, unele în altele**.

Mai spunem că **timpul are un singur sens de curgere, spre viitor și niciodată spre trecut**. Acest principiu, nedemonstrabil dar confirmat de tot ceea ce știm pînă acum, s-a dedus din studierea unui imens număr de fenomene fizice, chimice, biologice, sociale și altele, în decursul întregii istorii omnești. Miliarde de oameni au confirmat pînă acum că toate fenomenele din lumea noastră sint **ireversibile**, nu se mai întorc niciodată la momentele anterioare. Timpul ne apare astfel o măsură universală a devenirii, a tuturor schimbărilor, iar schimbarea permanentă, la toate nivelele de existență a materiei, structurează însăși esența universului din care facem parte, în sensul că fenomenele din natură niciodată nu se pot repeta identic și de la sine, ci numai aparent identic sau forțate din exterior.

Gînduri despre timp

ceea ce s-a întimplat la marginile Universului doar acum 16 miliarde de ani, cînd a plecat lumina spre noi să ne aducă vești? Intre timp ce-a fost, ce s-a întimplat?” Răspunsul unic și modest, la limita puterilor științei actuale, este „nu știm, n-avem cum să știm, vom afla în viitor”. Intr-adevăr, ceea ce se întimplă acum, bunăoară, în centrul galaxiei noastre — Calea Lactee — vor afla abia urmașii noștri, peste circa 30 de mii de ani, cînd vor ajunge la noi razele de lumină plecate de acolo acum. Vedem, așadar, că-timpul în care se propagă semnalele în univers, cu cea mai mare viteză cunoscută în prezent — 300 mii km pe secundă — ne împiedică să cunoaștem prezentul îndepărtat al Cosmosului, pune o barieră de netrecut între noi și eventualele lumi din alte colțuri ale universului. Dacă ar fi să anticipăm, am spune că, de fapt, **noi nu sintem convinși că viteza luminii este limita vitezei în univers, avem multe temeuri experimentate, inclusiv proprii, să împărțăm alte păreri**.

Dar, revenind la cele cunoscute și admise în general de toată știința aflată la frontiera oficială, să nu ne pierdem cu firea în nețărurita curgere a timpului, să ne limităm la o prezentare oarecum personală, a acestui factor neostoit care ne determină și ne măsoară existența și fără de care nu am putea formula legile naturii, nu am fi în stare să ne imaginăm evoluția lucrurilor, ființelor și fenomenelor din Univers, nu am reuși să înțelegem infinita capacitate a acestuia de a fi și exista în nesfârșite forme și organizări.

Mai întâi, e de observat că **omul nu poate percepe decît durate finite de timp**, că el doar extrapolează timpul, în chip abstract, spre un infinit intangibil, posibilele și nesfârșitele stări de existență ale materiei și vieții acesteia. Fără îndoială, se impune o precizare. Care universul însuși ar putea să se schimbe, în timp, la scara întregii sale existențe și întinderi nemărginite? Cu riscul de a fi anatemitat de unii fizicieni sau filozofi, prea legați de ceea ce s-a admis oficial, bazindu-ne, cum am mai spus, pe experiențe și modele proprii sau aparținînd altora, **avem acum motive temeinice să spunem deschis că legile fizicii, ale informației și ale teoriei**

Neexistînd reversibilitate sau întoarcere pentru schimbările lumii, ale întregii naturi, i s-a atribuit în măsurii acestora — timpului — caracterul de ireversibil, adică sens unic spre ceea ce n-a mai fost.

S-a născut, în decursul istoriei, și un arsenal imens de instrumente pentru măsurarea duratelor de timp (și nu a timpului, acesta fiind nemăsurabil!), industrii întregi de ceasornice, de aparate și sisteme complexe, orologii astronomice sau dispozitive cu afișaj electronic. Toate acestea determină, în esență, duratele de timp raportate la unele fenomene periodice a căror perioadă de schimbare a fost aleasă ca etalon convențional.

În alegerea etalonului de referință pentru unitatea temporală fundamentală — secunda — s-a avut în vedere, înainte de toate, criteriul stabilității fenomenului ales ca măsură a duratelor de timp. Orice fenomen ciclic din natură ar putea fi ales drept referință pentru duratele de timp. Mișcarea de revoluție a Pămîntului în jurul Soarelui ne dă anul calendaristic. O rotație completă a Pămîntului în jurul axei sale măsoară o durată de 24 de ore sau o zi și o noapte. O rotație completă a Căii Lactee, raportată la alte galaxii îndepărtate, se împlineste în aproape 180 milioane de ani. Vibrațiile undelor luminoase pot fi alese ca referințe ale duratelor de timp, știindu-se că frecvența lor se ridică la peste o mie de miliarde oscilații pe secundă. Cit de stabile sint aceste durate de referință, cit de multă încredere putem avea în ele? Succint, putem spune că unele sint mai stabile decît altele, că rotația Pămîntului în jurul Soarelui nu este atît de stabilă cît numărul de vibrații pe secundă al undelor electromagnetice emise de un laser cu solid. Actualele sisteme astronomice, care ne dau ora exactă și unitatea de măsură a duratei de timp (nu și a timpului în sine) se bazează tocmai pe stabilitatea frecvenței de oscilație a unor unde electromagnetice, avînd o astfel de stabilitate, încît bateriile lor nu sint mai mari de o secundă la... un miliard de ani! Fără îndoială că, raportate lucrurile la scara Universului, precizia atînsă e departe de a fi suficientă. De obicei omul raportează duratele de timp la întinderea propriei sale vieți și spune că un milion

de ani e mult, în timp ce o miliardime de secundă (o nanosecundă) e foarte puțin. Ce judecată relativă! Dacă luăm anul pămîntean, el reprezintă mai puțin decît o secundă galactică.

Mi se pune adesea întrebarea dacă ar putea fi influențat timpul prin mijloace aflate la îndemina omului. Răspunsul este da în măsura în care putem modifica fenomenele care structurează timpul. Căci timpul nu curge cu aceeași viteză peste tot în universul nostru, curgerea lui depinzînd din diferențele zone ale Cosmosului. Bunăoară, cimpul gravitațional al Soarelui modifică oscilațiile undelor electropagnetice care trec prin apropierea astrului nostru, ceea ce înseamnă că se modifică și unitatea temporală de referință. Pe de altă parte, timpul curge cu atît mai încet pe un obiect cosmic (navă, planetă, astru), cu cît acesta are o viteză mai apropiată de viteza luminii. Iar în zonele de univers, denumite „găuri negre” sau „zone de colaps”, timpul și spațiul, așa cum sint concepute de noi, își pierd orice sens, devenind cu totul altceva.

Pentru Universul infinit, timpul nu are nici o semnificație. Dar **aceiași timp are o supremă valoare pentru om**. Căci nu există zestre mai însemnată decît viața, timpul unic ce ne-a fost dăruit de natură pentru a dura în el. Natura ni l-a înscris în codul genetic, ca o zestre ereditară transmisă nouă de părinți, și despre care se afirmă acum că ar avea limitele undeva pe la 150—180 de ani terestri. Dar oare cîți dintre oameni depășesc 100 de ani sau cine mai speră să ajungă la 150 de ani?

Motivele pierderii masive, din zestrea ereditară de timp, sint multiple. Trăim cum ne e pofta și nu cum trebuie, comprimăm resoartele biologice și cînd trebuie și cînd nu trebuie, ne alimentăm pe cit de aiurea, pe atît de periculos, ca și cum un motor de Dacia, destinat să meargă pe benzină, ar putea să funcționeze oricît cu... zeamă de varză. Adesea spunem: nu-i nimic că s-a dus ziua de azi, mai e timp. Nu-i adevărat: timpul dus nu mai revine niciodată, fără drept de apel. Anii pierduți sint și ei timp, definitiv și irevocabil pierdut.

Pentru om, însă, ființa superbă, aurcolată de natură cu conștiință și sentimente, timpul vieții nu se măsoară doar prin durată, ci mai ales prin conținutul de fapte și calitățile acestora, pe care le determinăm, în ultimă instanță noi înșine, și unul fiecare dintre noi, ca făuritori ai universului nostru propriu mai mult sau mai puțin în acord cu legile profunde ale naturii noastre și ale universului infinit. Există oameni care au trăit 20—30 de ani cit alții în secole, prin uriasul conținut de valori pus de ei la dispoziția celorlalți oameni. Ei rămîn adevărații eroi ai vieții, din toate timpurile.

Sintem încă departe de a înțelege pe deplin timpul și spațiul, esența lor și limitele lor ca și conceptele. Poate de aceea tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului și președintele țării, ne îndemna acum trei ani astfel: „**Se impune, de asemenea, o angajare mai activă a cercetării în studiul proceselor care au loc în univers, în vederea identificării modalităților de valorificare în practică, în folosul întregii umanități, a resurselor infinite ale acestuia**”.

Pentru ca omul să dureze infinit, ca valoare universală, nu ca biologie, n-are altă alternativă decît să nu se leamă de nemărginirea cosmică și, înțelegînd-o, să se armonizeze cu ea în durata nesfârșită a existențelor posibile și să se împlinescă în concordanță cu infinitele posibilități ale minții sale.

ION MĂNZATU ■

Un antialergic semnat Sergiu Al-George

Sergiu Al-George ne-a lăsat moștenire pe lîngă cîteva cărți de referință și un brevet de invenție, înregistrat la 4 mai 1977 de Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie cu titlul „Procedeu de obținere a unui medicament pentru tratarea stărilor alergice”. În ideea autorului, factorul antialergic obținut din porumb, decît de origine vegetală, ar putea fi folosit în rinite alergice periodice, polinoze, astm, polipoze nazale, rinite vasomotorii, dermatozoz alergice, urticarii, dermite atopice, eczeme, conjunctivite cu o toleranță foarte bună și un efect retardat prelungit. Brevetul, aflîndu-se la Institutul de cercetări chimico-farmacuțice București din 1977, ne-am interesat care sint rezultatele cercetărilor. Șeful laboratorului de farmacologie, dr. Alexandru Cîrstea, care se ocupă de acest brevet și care dealtfel a ținut legătura cu Sergiu Al-George, mărturiseste că după îndelungi cercetări s-a găsit în sfîrșit metodologia. Testele au dovedit acțiunea acestui principiu deocamdată în forme de astm bronșic. Ca atare, rezultatele obținute sint multumitoare, confirmînd ideea autorului. Ținînd seama că medicamentul este un produs de extracție vegetală, că germeții porumbului sint de diverse categorii, cercetările continuă atît în sensul mărșirii gamei categoriilor de germeni de porumb, cît și pentru obținerea altor acțiuni ale principului. Deci, deocamdată rămîne dovedită doar acțiunea antibronhospastică. Este adevărat că acțiunea produsului are încă valențe care urmează să fie investigate. Așteptăm nerăbdători rezultatele. Dr. Alexandru Cîrstea speră că

intr-un an să aibă rezultatele clinice și avizul farmaceutic. Cu ajutorul cercetătorilor de la Institutul de cercetări chimico-farmacuțice din București, avem confirmarea, chiar dacă deocamdată parțială, a unui medicament lăsat intru să-nătate de medicul Sergiu Al-George. Îl așteptăm în farmacia. Oricum, drumul către pacienți trebuie scurtat. Spunem aceeași gîndindu-ne că în 5 ani se putea face totuși mai mult.

ELENA ȘTEFANESCU ■

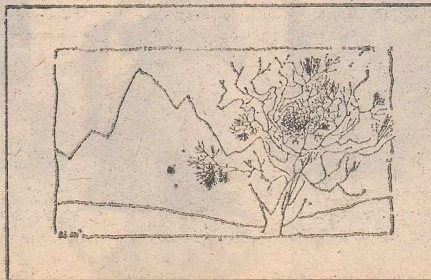
O valoroasă lucrare medicală

Sub titlul „Diagnosticul și tratamentul bolilor interne” prof. dr. docent Ștefan Șuteanu, iar drept coautor (pentru diferite capitole) personalități medicale precum prof. dr. E. Proca, prof. dr. I. Stamatou și prof. dr. A. Dimitrescu, a apărut recent în editura de specialitate o masivă lucrare de referință, parcurgînd cea mai vastă arie a științelor medicale și interesînd deci pe toți oamenii în halate albe, dar și pe toți cei care atenți la starea sănătății lor și a celor apropiați sint interesați de fenomenul medical. Debutînd cu un binevenit capitol introductiv intitulat „De la simptom sau sindrom la diagnostic și tratament” și urmat de la început, precum un memento, de subcapitolul „Cauzele erorilor de diagnostic”, lucrarea urmărește pe verticală principalele trasee ale corpului uman oprindu-se pe rînd la bolile ce le pot afecta. Așadar, debutul enumerării manifestărilor patologice și diagnosticării și tratamentului lor este rezervat capitolului, punîndu-se în discuție principalele forme de cețalee,

astenia și nevrozozle. Urmează toracele, cu dezbaterea largă a bolilor pulmonare, apoi un capitol de extremă importanță, bolile care dau naștere unor dureri precardiale: arteroscleroza, cardiopatiile ischemice, stenozele și insuficiențele mitrale și aortice, tromboflebitele, ischemia periferică. Legat de simptomele durerilor abdominale sint puse în discuție gastritele, ulcerul și bolile căilor biliare. Un alt capitol se ocupă de manifestările, cauzele, diagnosticul și tratamentul bolilor de ficat. Urmează bolile de prostată (capitol redactat cu cunoscută competență de prof. dr. Eugen Proca), anemiile, durerile articulare și vertebrale, tulburările somnului. Succesiunea acestor sintetice și articulate considerații de medicină internă se încheie cu capitolul intitulat „Dermatozele”.

Larga deschidere și documentata lucrare în revistă a celor mai noi contribuții în sfera medicinei interne fac din noua lucrare al cărei principal autor este prof. dr. docent Ștefan Șuteanu o operă ce nu poate lipsi din nici o bibliotecă medicală.

H. LEREA ■

Cărți utile

Dorim să atragem atenția cititorilor că Editura Sport-Turism a scos, printre altele, în 1982 două volume interesante prin materialul documentar ce-l adună între coperte și prin valoarea lor practică. Este vorba de **Itinerare arheologice transilvănene de Ion Horațiu Crișan și Delta Dunării de Eugen Panighianț**. Autorul primului volum ne propune mai multe itinerare ținînd seama de principalele căi de comunicație, în urma parcurgerii cărora vom ști mai multe despre minunata parte a României care e Transilvania, cu precizarea că lucrarea de față este prima de acest fel. Și-așa ne putem pregăti să ajungem prin locurile unde istoria ne-a lăsat urme pe care savanți cu știință și dragoste multă le-au găsit și le-au păstrat pentru noi și urmașii noștri mîrturie. Eugen Panighianț ne oferă un ghid turistic al Deltei Dunării și complexului lăzunar Razelm, după cum precizează, rodul strădaniilor a zeci de cercetători ale căror materiale le-a folosit pentru alcătuirea lui. Știm cei mai mulți dintre noi că Delta Dunării e un loc ce te fărmeacă pentru totdeauna, un loc în care vrei să te întorci mereu. E bine de aceea să avem această carte, căci una este să cauți Delta „după ureche” și alta s-o cunoști „după ghid”. Mai ales că autorul a dovedit știință în alegerea informațiilor din diverse domenii — istorie, geografie, floră, faună, lingvistică etc. — și ne dă prețioase indicații practice. Peste toată lucrarea stăruie o iubire adevărată pentru mirifica Delta a Dunării și grija de a ne face pe toți să o iubim și s-o apărăm în același timp de prea marea noastră dragoste.

REGHINA VARVICI ■

Cînd uiți de unde ai plecat

Rîndurile de față sînt gînduri ce mă frîmîntă de cînd m-am reîntîlnit cu prietenul meu Dinu (am să-i spun așa fiindcă mai cred în el și în numele lui adevărat) pe care nu-l mai văzusem de zece ani, și atunci între două trenuri ce făceau cruce într-o gară din Banat.

La începutul lui februarie '82 trebuirile m-au adus în București. Treceam pe lângă o benzinărie, unde se formase un șir de citeva zeci de autoturisme. Imbrăcat cu o scurtă de blană puțin purtată, cu căciula de astraban și mănuși asortate, cu ghețe maron, prietenul meu Dinu ștergea parbrizul unei Daciei 1310. Am avut o tresărire și m-am repezit pur și simplu la el, ca în anii în care dormeam în același pat.

— Ce faci, măi... Dinule, și am dat să-l îmbrățișez. El a evitat, arătîndu-mi mina ocupată cu pielea de căprioară imbibată de apă și zăpadă. Se vede că e supărat și începusem să regret întîlnirea.

— Ce să fac? Pierd timpul la benzină. Trăim niște situații să-ți bați copiii...

— Dar ce s-a întîmplat?

— Tu nu vezi ce coadă e?

— Și pentru chestia asta faci mutra asta acra de parcă ai bea oțet? Frumoașă mașină, ultimul tip. Încerc eu să-i alin nemulțumirea.

— Da, dar am dat pe ea o mulțime de bani. (Devenise mîndru). Merge ceas.

— Ai tăi ce mai fac?

— Năvăstă-mea la proiectări, unde-o știi, Mariana studentă la medicină, Mihai la Liceul industrial de aeronautică în ultimul an, iar Oana dă treapta la liceul de Informatică. Am greutăți măi, Mișule, ce știi tu... Și zici că-ți place mașina?

— Eleganță și bordul ca la limuzinele străine.

— Tu ce marcă ai?

— „Clujana“ și din cînd în cînd „Romaria“.

— Te ții de bancuri, îți convine. Nu știi ce nervi îți faci la Service, la revizii, acum la benzină, pe șosea cînd ai în față vreun găgăuță.

Așteptam să mă întrebe și de ai mei, mai ales de mama, care după bombardamentul din aprilie îl ține la noi cînd ai lui murisă într-un adăpost „găsit“ de niște bombe incendiare. El, nimic. A văzut că a mai rămas zăpadă într-un colț al parbrizului și după ce a scuturat pielea de căprioară a continuat să scoată ultimele fire de gheață. Mașinile din față au avansat și...

— Împinge-mă tu nițel să nu o mai pornesc. Ce vrei, benzină...

Aveam o poftă nebună să-l iau de gulerul de blană, să-i aduc aminte... I-am zis scurt odată cu primul pas.

— Mai du-te dracului.

Am mers două stații pe jos cu toate că la ora aceea autobuzele și troleibuzele nu erau deloc aglomerate. Eram supărat pe mine că nu l-am luat de revere să-l aduc aminte cum la Bicaz în '54 dormeam 60 de inși într-o baracă și picioarele paturilor suprapuse le țineam în cutii de conserve în care puneam gaz să nu se urce ploșnițele. Că purtam pufoaică iarna și salopetă vara nu numai la lucru, dar și la balul de toamnă de la Plabra Neamț. Știu, ar fi fost în stare să-mi spună că atunci parizerul era 9 lei kilogramul, uținîd că mîncam amidonul de 2 lei la o masă. Simbata ne spăiam salopetele în benzină să se usuce mai repede și mi-a rămas dator cu 20 de puncte cu care l-am împrumutat cînd și-a luat loden în toamna lui '55 la Onești. Cînd ne-am mutat 4 inși într-o cameră într-un bloc la Moinești, cu sobe de teracotă, cu gaze și du-

lapuri, ziceam că l-am prins pe Dumnezeu de picior.

Au trecut anii și după seral ne-am despărțit. El, electricianul, a ajuns maistru autorizat, apoi inginer. E drept, s-a plimbat mai puțin decît alții, la baluri și ceaiuri nu a fost, dar a văzut mai tirziu lumea cu instalațiile de foraj pe care le-a montat în mai toate continentele. Și acum e nemulțumit că e rînd la benzină, că parizerul nu mai este 9 lei, dar el mîncă salam de Sibiu, că plătește chirie 500, că are apartament cu 4 camere, că întreținerea și telefonul îl costă și ele. Are greutăți cu fata studentă, cu băiatul din ultimul an și mezină ce dă treapta, și cite altele pe care sînt sigur că mi le-ar fi înșirat cel care a fost fericit cînd în august '56, după ce a lucrat cite 12 ore pe zi chiar și duminicile, a cîștigat într-o lună 800 de lei...

Dinule, poate vei citi aceste rînduri sau gînduri și-ți vei aduce aminte de unde am plecat. Nu de alta, dar e păcat să uităm Bicazul și Oneștiul, Făgărașul și Ploieștiul, și mai ales salopeta și pufoaica de care eram mîndri în sărăcia noastră. Plecam cu „Steagul roșu“ cu prelată de la Ploiești la Moinești și făceam o zi întreagă, și era vînt și lapoviță. Ca să ne încălzim jucam biza la fiecare popas.

Eu te-am iertat de cele 20 de puncte pentru loden, dar cei care te văd acum scos de la cutie ar putea să-ți audă nemulțumirile și e păcat. Păcat de tinerețea noastră, de drumul pe care l-am făcut, chiar dacă tu ai acum necazuri cu timpul pierdut la benzinărie.

Prin parbrizul Daciei 1310 înainte să pornești motorul nu te-ai văzut niciodată mîncînd turti ca-n '47?

Încearcă și poate-ți amintești, nu numai pentru tine, dar și pentru copiii tăi. Nu de alta, dar să nu creadă și ei că așa a fost de cînd lumea și pămîntul.

MIHAI VIȘOIU

Să-i temperăm pe ingenioșii rău intenționați

În vara acestui an, aflîndu-ne în Sala sporturilor din Cluj-Napoca, unde Co-naclul Flacăra susținea la cererea insistență a tinerilor iubitori ai muzicii și poeziei cea de-a doua manifestare a sa, în aceeași seară deci, printre zecile de scrisori venite din sală s-a aflat una în care eram înștiințați (cităm din memorie) de condițiile insuportabile în care locuiește pe strada Lenin nr. 48 Cornelia Blaga, soția marelui poet. A doua zi, a-larmată de această scrisoare, eram prezenți la adresa indicată. Respectivul imobil, compus dintr-o bucătărioară, un holșor și două camere cu trecere dintr-una în alta, era, într-adevăr, într-o avansată stare de neglijență. Pereții exteriori, descojiți. Ferestrele și ușile, gata-gata să se prăbușească. Instalația sanitară, impracticabilă. Cîț despre interiorul propriu-zis al încăperilor, totul arăta ca locatarul abia sosisse. Într-adevăr, așa și era. Soția marelui poet se mutase în acest imobil doar de citeva zile. E cazul să precizăm că pînă a se muta, Cornelia Blaga locuise pe strada Horia nr. 48 într-o cameră dintr-un apartament pe care îl împărțea cu o altă familie. La cererea acestei familii, incomodată de senectutea colocatarului, care implinea 87 de ani, i-a fost repartizat Corneliei Blaga imobilul din strada Lenin. Atunci, în aceeași zi, am fost însoțiți în documentarea noastră de către ingenera Teodora Mo-

rărescu, din partea Grupului de gospodărie comunala și localivă al județului Cluj. Constatîndu-se situația de fapt, ingenera Teodora Morărescu ne-a promis că în cel mai scurt timp imobilul va suferi reparațiile și modificările de rigoare, astfel încît să se transforme într-o locuință dintre cele mai confortabile. Înștiințați că demersurile au început chiar de a doua zi, că lucrarea a fost încredințată tehnicianului Gheorghe Chintăoan din cadrul grupului mai sus amintit, ne-am mulțumit cu satisfacția că, într-un anume fel, am pus și noi umărul la rezolvarea cu un ceas mai devreme a unei situații care credem că și fără intervenția noastră ar fi urmat acest curs. Mărturisim că la fața locului, cum se spune, n-am mai fost. De ce? Pentru că ingenera Teodora Morărescu ni se arătase a fi extrem de hotărîtă să treacă la fapte. Dar iată că, transformînd uzul dreptului de a se exprima într-un abuz al aceluiași drept, sistem sver atenționați că demersurile noastre au fost pur formale, ne-am lăsat duși cu vorba, că pe strada Lenin, la numărul 48, nu s-a întreprins nimic, absolut nimic etc. Și iată-ne din nou la respectiva adresă însoțiți din nou de aceeași ingeneră Teodora Morărescu, în fața căreia, sincer vorbind, ne-am simțit oarecum rușinați de neîncrederea noastră. Imobilul își

schimbare cu desăvîrșire fața. Geamuri noi, uși noi, zugrăveală nouă, atît afară cît și înăuntru. Cît despre instalația electrică și cea sanitară, amîndouă în bună ordine. În casă, căldură, intimitate. A-bordînd-o pe Illeana Teodorescu, o femeie care din 1976 o îngrijeste și o ajută pe Cornelia Blaga, aveam să notăm următoarele: „De ce sînt unii oameni atît de răi?! Unii vorbesc așa numai pentru că vor neapărat să murdărească totul. Alții se iau după zvonuri“. Și, să recunoaștem, adevărul spuselor Ilenei Teodorescu era confirmat chiar de prezența noastră. „Din păcate, a continuat această femeie de bun-simț, prea puțin sînt cei care, în Cluj-Napoca fiind, mai dau pe aici, pe la noi. Doar dr. Alexandru Balog, medicul familiei Blaga, vine de două-trei ori pe săptămînă. În rest, în afară de rude, nu prea mai vine nimeni. Dar asta ar fi o altă problemă“. Bineînțeles că ar fi vorba despre o altă problemă, dar revenind la problema noastră, ne-am întrebat dacă să încredințăm sau nu tiparului toată această alarmă falsă. După cum se vede, pentru a curma tot felul de birfe și zvonuri, pentru a-i tempera pe ingenioșii rău intenționați, fără pic de respect pentru memoria și soția celui ce a fost marele Lucian Blaga, am încredințat tiparului, totuși, rîndurile de față. Judecați dumneavoastră.

VICTOR NIȚĂ

Un loc viran în schimbul unei livezi

Printr-o succintă corespondență, Alexandrina Ștefan, o bătrînă de 66 de ani, domiciliată în satul Preotești, comuna Balotești, vecină Capitalei, ne informează că la sfîrșitul lunii septembrie a acestui an i-a fost distrusă o livadă de 50 de pomi roditori, de către autoritățile locale. Acesta este faptul nud, care ne-a determinat să mergem la fața locului, unde am constatat, într-adevăr, că o suprafață de teren, situată în fundul curții, fusese răscolită de un bulldozer și că foștii pomi zăceau înghesuși, cu ercaci cu tot, așteptînd să se usuce și să devină combustibil. Explicațiile care ni s-au dat, atît la Consiliul popular al comunei Balotești, cît și la cel al Sectorului agricol Ilfov (la C.A.P., tovarășa președintă părea să nu știe nimic, spunînd că a fost o treabă a primarului), ne-au lămurit numai parțial asupra stării

de fapt și aume că bătrîna deținea teren excedentar, proprietate a C.A.P.-ului, și că acesta trebuia să fie redat agriculturii în vederea obținerii unor recolte mai bogate etc. și că distrugerea livezii a fost conformă cu prevederile legale (1).

Ceca ce n-am putut însă înțelege, deși ne-am străduit să o facem: dacă Alexandrina Ștefan este sau nu membră a C.A.P.-ului, dacă sporul de producție, pe ansamblul cooperativei, se va mări, în mod simțitor, prin adăugarea acestei suprafețe de teren, în așa fel încît măsura radicală luată de autoritățile locale să fie justificată și sub aspect economic și dacă vreme de 20 de ani, cît au trecut de la cooperativizare aici la Balotești, n-a observat nimeni că văduva Alexandrina Ștefan a deținut, în plus, un teren din avuția colectivă?

În prezent, ea se vede frustrată de un venit pe care-l consideră legitim, întrucît nu beneficiază nici de pensie de urmaș și nici de la C.A.P., iar din vânzarea fructelor își rezolvă problemele sale materiale. E drept că mai puțină mîncă (de prea multă nici n-ar fi capabilă, zît de bravă este). Dar legea e lege pentru oricine.

chiar dacă aspră. Peste toate acestea însă, cea mai mare mirare ne-a fost procurată de un alt fapt, care pune sub semnul întrebării toate argumentele invocate în sprijinul justificării distrugerii livezii: chiar alături de casa bătrînei locuiește cetățeanul Marin Mihalache căruia. CU TREI ANI ÎN URMĂ, i s-a luat o suprafață de teren identică cu cea a Alexandrinei Ștefan și tot în scopul sporirii recoltei de cereale a cooperativei. Ei, bine, acest teren se prezintă ca un maidan, învadat de ciulinii, loc în care „gospodarii“ comunei și cei ai C.A.P.-ului n-au reușit TIMP DE TREI ANI DE ZILE să arunce nici măcar o sămînță de grîu ori de porumb. Ideea care ar putea fi invocată, și anume că tocmai din cauza livezii în discuție nu s-a putut exploata terenul lui Marin Mihalache, ni s-ar părea, dacă cineva ar aduce-o ca argument, cel puțin puerilă. În schimb, a distruce o livadă care, de bine de rău, producea ceva (ceva de care, eventual, ar fi putut să beneficieze chiar cooperativa), pentru a obține un loc viran ni se pare absolut ilogic!

EMANUEL VALERIU

Indignarea pasivă

și huliganul agresiv

S-a întîmplat la 24 octombrie a.c., orele 23.00, în restaurantul „Parc“ din Cluj-Napoca. Cîțiva tineri, între care Liliiana R. de 19 ani și colegul său de serviciu Iacob C., de aceeași vîrstă, au intrat în localul respectiv cu intenția firească de a se relaxa citeva zeci de minute cite mai erau pînă la închidere.

Dar nu s-au asezat bine la o masă care era liberă, că au și fost deranjați într-un mod incredibil de către un alt tînăr, aflat în stare avansată de ebrietate, care, folosînd cuvinte dintre cele mai jignitoare, pretindea tinerii Liliiana să vină la masa ocupată de el. Luați inițial prin surprindere, tinerii însoțitori ai fetei au protestat cu indignare, apoi Iacob C. a intervenit în momentul cînd individul în stare de ebrietate a devenit agresiv, încercînd s-o ridice pe Liliiana cu forța de pe scaun, împrejurare în care huliganul a făcut uz de forța pumnilor, lovindu-l foarte grav pe Iacob C., fracturîndu-i mandibula.

Era de așteptat ca, în acele clipe, toți cei prezenți în local — în primul rînd personalul de serviciu, dar și consumatorii — să intervină prompt și eficient pentru imobilizarea agresorului și să anunțe militia, faptele acestuia prezentînd un evident pericol social.

În locul unei astfel de atitudini ferme, cei prezenți la scena de mai sus descrisă s-au mulțumit să privească indignați dar pasivi, ceea ce a constituit în fapt o incurajare a infractorului, acesta continuînd să se manifeste violent și față de ceilalți tineri, apoi amenințînd-o și lovînd-o pe Liliiana a scos-o din local, spunîndu-i, fără înconjur, că o va duce la domiciliul său, în scopul de a o viola.

Deși tînăra tipă și implora ajutor, nici de această dată martorii oculari n-au intervenit, adoptînd poziția strului.

Ajungînd pe malul rîului Someș, iar fata opunîndu-se cu disperare să facînd tot ce-i sta în putință pentru a scăpa din înțelesterea individului cu apucături bestiale, acesta, furios de împotrivirea captivelor, o aruncă la un moment dat în apele rîului, de unde a fost salvată de cîțiva trecători aflați prin apropiere.

Infractorul a fost identificat și reținut ulterior de către Militia municipiului Cluj-Napoca, unde este cercetat pentru tentativa de viol, ultraj, contra bunelor moravuri, tulburarea liniștii publice, lovire și vătămarea corporală.

Cu toate că abia a implinit și el 19 ani, are la activul său încă o condamnare pentru viol și nu este încadrat în cîmpul muncii. Se numeste Tiberiu Nagy, din Cluj-Napoca. Alcea Moldovanu nr. 15.

Procuratura locală a dispus măsura arestării infractorului, justiția își va spune în curînd cuvîntul.

Totuși, atitudinea pasivă pe care au manifestat-o cei care ar fi putut curma din primele clipe actele agresive ale celui în cauză este incompatibilă cu cerințele intervenirii și combaterii ferme a unor astfel de fapte intolerabile în societatea noastră.

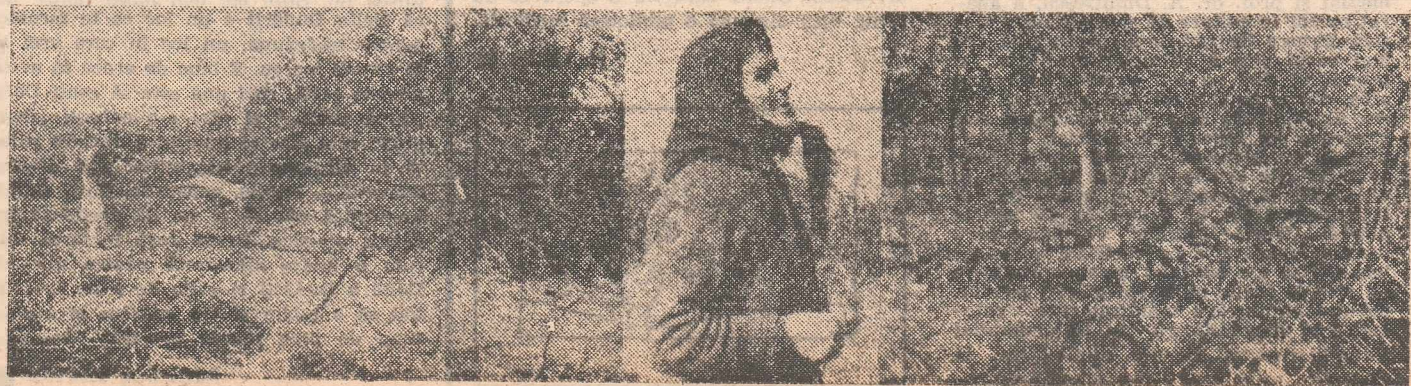
MIHAI GROZAVU

Pentru doi lei

La începutul lunii octombrie, în Drumul Taberei colț cu Valca Iulonei au fost instalate două tribombe, un „sky-lift“ și alte asemenea distracții pentru copii și tineret. Că unele sînt intens frecventate nu mai e nevoie s-o spunem. Numai că apar niște serioase nelămuriri: cine sînt cei angajați (ce zillieri) ai proprietarilor acestor instalații? cum se comportă ei în „exercițiul funcțional“, ca să zic așa? cum de preferă să fie zillieri (fără contract parat) în plină putere și nu să aibă o calificare, un loc de muncă? Sîmbătă 23 octombrie, în jurul orei 19.00, unul dintre tinerii (?) zillieri angajați de Virgolie Cecilia, proprietara „sky-liftului“, — e vorba de Ilas C. Ion, — în urma unui diferend privind insignifianta sumă de 2 (doi) lei, a lovit cu pumnul o persoană, proiectînd-o în interiorul instalației, care apoi s-a izbit chiar de partea fieroasă ce susține pistolul acestuia. S-a creat un incident, în ajutorul său au sîrit imediat și foarte arțăgoși colegii săi tineri zillieri și chiar proprietara instalației era cum înclinată să condamnă victima huliganului ei zilier. Aflat chiar în cabina instalației, plî. Stănaia Ion, de la Circa 21 de militia, a acționat prompt și cu discernămint pentru a afla cauzele incidentului și a stabili vinovăția numitului Ilas. Numeroși cetățeni — precum ing. Calotescu Dan, strada Drumul Taberei 73, Gheorghe Petre, str. Drumul Taberei 92, și mulți alții care se aflau cu copiii în preajmă și au văzut incidentul lăsat de huliganul ce justifica suma de 2 lei — au insistat să punem în discuție atît statutul acestor zillieri cît și felul în care proprietarii instalațiilor amînute jonglează cu sume apreciabile pentru distracții de citeva zeci de secunde.

Pînă cînd factorii avizați vor răspunde acestor exigențe absolut obligatorii pentru cei ce li se acordă asemenea autorizații, așteptăm măsurile privind gestul huliganului pe post de zillier.

C. DUMITRU

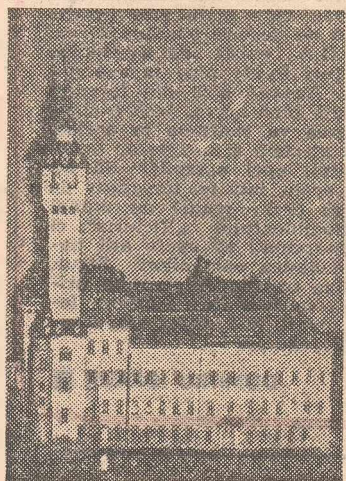

„Deși s-au închis strandurile, strandul Titan trăiește în această perioadă o viață febrilă — ne scrie Dragomir Arsenie, aleana Stănilă, sectorul 3, București. Se repară bazinele de înot, se rașchetează, vestiarele sunt luate și ele la bani mărunți, punându-se totodată temelia viitoare zone verzi a strandului. Sufletul acestei aștinii patriotice este responsabilul strandului, Petre Constantinescu, ajutat de toți ceilalți colaboratori ai săi“. Bine informat, trăind în vecinătatea acestui strand-șantier, corespondentul nostru anunță și programul de pălăire în vederea deschiderii pălinoarelor naturale pentru puștii de toate virstele — acțiune la care și-au anunțat participarea profesorii de sport din sector.

■ **Sindicatul oamenilor muncii C.F.S. Iași** ne anunță rezolvarea favorabilă a cererii lui Damian Traian prin repartizarea unei locuințe cu două camere în cartierul Nicolina, bloc 616.

■ „Sintem un grup de cetățeni din municipiul Călărași, locatari ai blocului B I, D 4, scara 2, bd. Cuza Vodă, și vă solicităm sprijinul pentru problema apei potabile de care sintem lipsiți de multă vreme. Noi, cei de la etajele de sus, doar o plătim, fără să o avem, zadarnic ne-am adresat pe la cei în drept să rezolve această cerință vitală. Sperăm ca de această dată să nu ne mai prindă iarna cu gălețile de apă în mână, bătînd pe la toate ușile pentru a ne-o procura“.

■ **Corespondentul nostru Gzsoz Nicolae din Tirgu Mureș, strada Hunedoarei 12** apartament 11, etaj 2, a reușit de această dată să ne convingă, prin imaginea foto alăturată, că într-adevăr are o pasiune deosebită, cea de

constructor. Realizează construcții în miniatură din bețe de chibrituri, lucrare, după cum se vede, de mare finețe.

■ **Consiliul popular al municipiului București** confirmă veridicitatea sesizării Fănicăi Olteanu din București, privitoare la unitatea de legume și fructe nr. 377 din Valea Ialomiței, complex C 11. Pentru încălcarea regulilor de comerț, Gifu Gheorghie, vânzător la amintita unitate, a fost sancționat contravențional cu amendă (250 lei). Intregul personal a fost avertizat în legătură cu respectarea regulilor în comerț.

■ De mai bine de doi ani **Maria Georgescu din București, intrarea Arbănaș nr. 17, sectorul 5**, face sesizări peste sesizări, bate pe la toate ușile dar situația a rămas, în final, tot nerelolvată. Peste drum de ea se află o cișmea, care-și avea un șanț al ei de scurgere ce nu supra pe nimeni. Pînă într-o zi cînd, fără nici un motiv și, mai ales, fără nici o aprobare, vecina Nițu Iulia cu ai săi au săpat un șanț, schimbînd mersul scurgerii, toată apa adunîndu-se în curtea femeii, prelingîndu-se înspre casă care de atunci a căpătat igrasie. În sfîrșit, mulți au venit la fața locului la numeroasele ei plingeri, toți l-au dat dreptate, dar vecina ei face tot cum o taie capul. Mai nou, s-a făcut ca a astupat șanțul, de ochii lumii. Să sperăm că de această dată cei în măsură să rezolve problema cișmelei o vor duce pînă la capăt.

■ „Subsemnata **Tănase Lily din Pitești, strada Banatului, bloc B 11, scara B, apartament 11**, vă aduc la cunoștință următoarele: la Școala generală nr. 16 din cartierul Banat, care este înconjurată de blocurile B 10 și B 11, se află un teren de fotbal amplasat la o distanță de 2-5 m de aceste blocuri. Aici se adună zilnic fel de fel de tineri, și sau fără ocupație, precum și elevi care bat mingea în pereții blocurilor și sub geamurile noastre. Așa se face că liniștea locatariilor este perturbată în majoritatea zilei. De la consiliul popular municipal ni s-a promis, cu aproape 2 ani în urmă, că terenul va fi împrejmuit, iar orele de handbal și fotbal se vor face pe

stadion. Pînă acum însă nimic nu s-a întimplat și ne întrebăm pînă cînd vom fi obligați să suportăm acest vacarm?“.

■ **Întreprinderea de transporturi auto Botoșani**: „Urmare scrisorii lui Cerbu Dumitru din comuna Văculești — Botoșani, vă comunicăm că verificînd cele semnalate am constatat că în zilele de 25 și 27 septembrie a.c., cursa Dorohoi — Brăești, cu plecarea la orele 23.30, a fost suspendată. Vinovat de înregistrarea acestor suspendări se face șeful de autocoloană autobuze, Moscovici Moise, care a fost sancționat pe linie administrativă“.

■ **Burlacu C. Floarea din Pașcani**, om al muncii la „Integrată“, are o nedumerire: dacă baieșciul ei are sau nu dreptul la alocația de stat care i-a fost sistată de întreprindere timp de 4 ani de zile, timp în care nu a primit-o nici de la tatăl lui — disparut fără urmă — care, s-a constatat, nu a ridicat-o niciodată. De la 10 septembrie '82, „Integrată“ a început să-i dea alocația de stat începînd cu august '82, dar din urmă nu i s-a aprobat. Totuși, se întreabă B.F., cine și cum îi va plăti alocația băiatului la care avea dreptul prin lege?

■ „Sintem locatarii unui bloc dat în folosință în luna martie a.c. și nici pînă la această dată nu avem gaze la bucătărie. Motivul? Nu s-a efectuat bransamentul de gaze la blocul nostru. Oare situația grea în care se află locatarii unui bloc întreg nu cîntărește tot atît de greu în ochii tovarășilor de la Întreprinderea instalații gaze — grup șantier nr. 7 — care ne tot amînă de la o lună la alta?“ (Asociația de locatari bloc 2/5, șoseaua Neagoe Vodă nr. 13—15, sector 1, București)

■ **Inspectoratul general al miștii** confirmă veridicitatea sesizării unui grup de bucureșteni privitoare la bișnițării din zona Sf. Vineri — fiind depistate, în urma unor acțiuni organizate, elemente parazitare, speculante și infractoare. Numai în luna septembrie 1982 au fost depistate: 50 persoane trimise în judecată și sancționate cu închisoare contravențională, conform Decretului 153/1970; 30 minori lipsiți de supraveghere care au fost internați la centrul de primire a minorilor; 35 autori de infracțiuni; 50 persoane fără ocupație, sesizate Oficiului forțelor de muncă. Brigada economică, acționînd în zona respectivă, a depistat și sancționat 52 persoane, cu amenzi în valoare de 17.900 lei, a ridicat, în vederea confiscării, 800 dolari S.U.A., 250 grame aur, 500 grame argint și bunuri de proveniență ilicită în valoare de 29.200 lei.

■ „Vineri, 24 septembrie a.c. ora 17.30. Platoul pieței Obor. Tonetă de vinzare a produselor din județul Constanța. Solicitînd o cantitate de 2-3 kg de vinete, expuse din belșug, mi s-a răspuns de către vânzător că nu se vind deoarece „sint puse acolo de expoziție“. Insistînd și încercînd să arăt că nu are rost această „expoziție“ într-un loc destinat vinzării, mi s-a postat în fața un cetățean care s-a prezentat șef de unitate Ivana Aurel, spunîndu-mi că nu vind pentru că „așa vrea el“, că nu strică el vitrina pentru mine“. (Gheorghe Georgescu, București, bd. Dimitrov 135 B, bloc E 4, scara II, etaj 4, ap. 19)

■ Ne scrie **Ion Munteanu din Tirgoviste** despre starea deplorabilă în care a ajuns cinematograful „Independența“, aflat în vecinătatea blocului în care locuiește. Cum face și numeroase propuneri concrete pentru reinstaurarea curățeniei, liniștii și ordinii în amintitul locaș de cultură, propunem celor în drept să ia legătura cu corespondentul nostru (chiar dacă au mai făcut-o pînă acum, omul sesizînd aspectele și conducerea întreprinderii cinematografice a județului — sesizare rămasă, pare-se, fără efect).

■ **Ministerul Educației și Învățămîntului** ne comunică rezolvarea favorabilă a contestației profesorului Bereveanu C. Emanoil din comuna Săpoca, satul Mătești, județul Buzău. S-a constatat că într-adevăr profesorul Lupșa Gheorghe nu era îndreptățit să ocupe catedra de română-franceză la școala Cernătești și Aldeni, la ea fiind numit, în urma cercetărilor, petentul nostru.

■ „Subsemnata **Eva Săvoiu din București, strada Solidarității nr. 5, sector 3**, nu am primit pensia medicală în lunile august și septembrie, intrucît m-am mutat cu domiciliul. Am făcut toate demersurile atît la casa de pensii a sectorului 6 cit și la cea a sectorului 3, demersuri care pînă în prezent au rămas fără rezultat pozitiv. Cînd, în sfîrșit, a sosit la sectorul 3 dosarul medical, mi s-a răspuns că nu au fonduri și

să mai aștept. Sint operată recent de ulcer și nu mă pot deplasa la casa de pensii după bunul lor plac pentru propriile mele drepturi“.

■ „Sint cetățean american și mă adu în țară în cadrul unui program de schimburi culturale dintre Statele Unite și România, organizat prin intermediul Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie. Eram pe punctul de a părăsi România, duminică, 26 septembrie, cînd am suferit un infarct cardiac la punctul de frontieră din Giurgiu. Am simțit că mă aflu în pragul morții și datorz viața în mare măsură primelor ajutoare acordate de medicul de gardă în acea dimineață la punctul de frontieră din Giurgiu și mai apoi eforturilor depuse de doctorii, surorii și șoferul salvării de la spitalul din Giurgiu. Acum mă aflu internat la Spitalul Fundeni din București, la clinica de cardiologie. Nu mi-a fost dat să întilnesc vreodată un colectiv atît de atent și plin de sollicitudine. Sint bucuros în fiecare zi că sint în viață și sint pe cale de a mă reface, dar mai presus de orice țin să exprim prețuirea și profunda mea recunoștință tuturor medicilor și personalului a căror atenție și competență îngrijire contribuie la grabnica mea însănătoșire. Dumneavoastră tuturor vă adresez din toată inima cele mai profunde și sincere mulțumiri. De la un american care nu va uita niciodată șederea sa aici în mijlocul dumneavoastră. Sănătate, Pace și numai Bine, Lawrence Salzman“.

■ „Cu cîteva zile mai înainte v-am scris că ar fi necesar să se construiască o stație închisă pentru autobuz în satul Tămăia, județul Maramureș. Astăzi vă comunic că datorită inițiativei Consiliului popular Fărcașa sint pe terminate trei stații de acest fel în satele Buzest și Sirbi. De aici încolo deci muncitorii navetiști nu vor mai aștepta sub cerul liber sosirea autobuzelor“. (Iacob Ioan, Baia Mare)

■ Ne scriu locatarii blocului de pe strada Republicii nr. 19 din Vatra Dornei despre o situație care i-a adus la exasperare: în urmă cu trei ani, odată cu construirea hotelului Călmăni, a fost săpat și un canal termic de-a lungul curții blocului. Cu cîva timp în urmă a fost descoperit în vederea reparării unor conducte sparte și descoperit a rămas. Oamenii fac o adevărată cascadorie pentru a-l trece — dincolo de el aflîndu-se magazine de lemne.

■ **Ministerul Petrolului** ne anunță că s-a aprobat o bursă de excepție pentru anul școlar 1981 — 1982 elevii Maria Copăcel de la Liceul industrial Tg. Ocna. Aprobarea a fost dată ca urmare a analizei efectuate împreună cu M.E.I. a situației materiale a familiei, expusă de tatăl elevului într-un memoriu adresat revistei „Flacăra“. Drept urmare, este absolvită de plata sumei de 1.850 lei, contravaloarea bursei atribuite în trimestrul I anul școlar care a trecut.

■ „Noi, locatarii blocului C 33, strada Vlădeasa nr. 11, sector 6 București, venim pe această cale a vă ruga să ne ajutați în următoarea problemă: cînd ne-am mutat în bloc am constatat că apartamentele aveau numeroase defecțiuni care se datorau unei proaste execuții. Constructorul ne-a asigurat că va face neîntirziat toate remediile necesare. A trecut însă mai bine de un an și nu am primit ajutorul promis, timp în care blocul a ajuns într-o stare deplorabilă“.

■ **Consiliul popular al municipiului București**: „Privînd sesizarea asociației proprietarilor bloc 42 B, sector 2, vă facem cunoscut că cele relatate în sesizare s-au dovedit reale, fapt pentru care s-au dispus măsuri corespunzătoare prin ICAB, în prezent situația din zonă normalizîndu-se“.

■ **Corespondentul nostru Pop Nicolae din Oradea, strada Leon-tin Sălăjan nr. 142**, trage un semnal de alarmă cu privire la livrarea combustibilului către cetățeni de la depozitul de lemne și cărbuni: unii l-au achitat cu două-trei luni în urmă și nu au primit nici un kilogram; alții, care nici nu au fost planificați și nici nu au plătit, au primit și lemne și cărbuni. În sfîrșit, de cele mai multe ori de la depozit se primește răspunsul că nu există combustibil pentru livrare. În schimb, căruțașii îl oferă la discreție, la prețuri piperate. Un semnal a cărui recepție este obligatorie.

■ **Aurora Ionescu din București, strada Izvorul Crișului nr. 40**, ridică o problemă delicată, pe care o supunem atenției celor în drept. Este vorba de îndrumarea și instruirea greșită a copiilor din primele clase primare de către învățători (in-

vătătoare). Mai la concret vorbind, despre felul cum sint deprinși școlarii mici de a ține creionul sau stiloul în mînă. În loc ca cele 3 degete, — subliniază corespondenta noastră —, mare, arătător și mijlociu, să prindă ușor și în poziție aproape întînsă creionul, copiii sint pur și simplu chinuți de a îndoi cele 3 degete, pentru a ține cu putere creionul în mînă. Poziția degetelor este oboșitoare și dureroasă, degetele se deformează, fiind îndoite în semicerc. O supraveghere mai atentă și o îndrumare competentă ar scuti copiii de aceste situații care se vor repercuta, mai devreme sau mai tîrziu, asupra dezvoltării lor viitoare.

■ „Gică Rîșnoveanu este unul dintre veteranii cabanieri ai Bucegilor. Un mare iubitor al muntelui și prieten al drumetilor. Om care a muncit toată viața pentru binele turismului din această parte a Carpaților. Dar să lăsăm trecutul și să amintim doar că numai în această vară, din economii și eforturi proprii, nea Gică și-a

extîns capacitatea de cazare a cabanei „Cuibul dorului“ cu încă 10 locuri. Și aceasta în timp ce alții nu mai adaugă bătrînelor cabane măcar un cui sau o scîndură“. (Petre Grigore, București)

■ **Procuratura Republicii Socialiste România**: „În legătură cu scrisoarea lui Gherghinoiu Angelica din comuna Jariștea, județul Vrancea, vă informăm următoarele: din verificările efectuate a rezultat că hotărîrile criticate sint netemeinice și nelegale și, în consecință, s-a declarat recurs extraordinar“.

■ Ne scrie **Elena Constantin** din București, strada Izvorul Crișului 11, bloc A 7, scara C, etaj 3, apartament 40, despre o situație, destul de neplăcută, întilnită în orașul Baia de Aramă unde și-a petrecut concediul. Cum mergi spre comuna Brebina întilnești în cale o crescătorie de miei care însă, din cauza nerespectării unor reguli de igienă, a devenit un adevărat focar de infecție pentru împrejurimi.

■ **Scrisoarea lui Neagu Mihai din Bacău, strada 6 Martie nr. 18, scara A, etaj 1, apartament 7**, este plină de amărăciune. De 3 ani se adresează mereu întreprinderii de exploatare și administrare a fondului locativ din Bacău, cu memorii, în numeroase audiențe, pentru încuiera unei chiuvete asupra căreia s-au tot făcut constatări că nu mai poate fi utilizată. Răspunsurile primite de la poenta întreprindere sint cînd pline de speranță, cînd fără speranță. După cum, la aceeași întreprindere s-a adresat pentru repararea parchetului. Parchetul ca parchetul, dar în trei ani de zile nu vă puteați cumpara singur o chiuvetă?!

■ **D.P.M.O.S. — Oficiul E.M.R.C.M. sector 5 București**: „Privitor la Ulian Nicolae care a solicitat o pensionare de invaliditate, deși nu este încadrat în muncă, pe baza trecutului său profesional, vă comunicăm că s-a emis decizia de invaliditate gradul II cu nr. 77148 din 8 octombrie 1982“.

■ „În numărul 47 din 19 noiembrie 1981 al revistei a fost inserat răspunsul Consiliului popular al sectorului 1 prin care se făcea cunoscut că „s-a propus pentru anul 1982 rezolvarea problemei construirii canalului pe strada Triumfului, între șoseaua Chitila și Bucureștii Noi, din fondurile încasate la Legea 20/1971“. Iată însă că se apropie anul de la această promisiune și nu s-a făcut absolut ni-

mic, nici măcar organizarea unei discuții, prin deputat, cu cetățenii interesați în această problemă“. (Neuczil Gheorghe, strada Triumfului 8 A, sector 1 București)

■ **Consiliul popular municipal Buzău**: „Din cercetările efectuate s-a constatat că cele relatate de tov. Tirzică Vasile sint reale, fapt pentru care consiliul oamenilor muncii i-a aprobat cererea și i-a repartizat un apartament cu două camere în cartierul Micro 14, blocul 20, etaj 2, apartament 56“.

■ **Florea Maria Iovu, pensionară C.A.P.**, împreună cu fiica sa Florea Elisabeta, pensionară C.A.P. pentru invaliditate, se zbat, din 1979 incoace, să rezolve o situație devenită aproape fără ieșire. Gospodăria lor este situată în satul Podeni, comuna Moldovenesti, județul Cluj, pe malul pîrului cu același nume, la o cotitură a acestuia. Pe partea opusă se află drumul de căruțe. Pînă în '79 își aprovizionau gospodăria trecînd direct prin vadul apei, de atunci însă, de cînd s-a modernizat drumul, adîncindu-se albia pîrului și înălțîndu-i malurile, se zbat să iasă din următorul impas: s-a făcut un pod de legătură cu șoseaua, dar constructorul a omis să facă o trecere din șosea spre gospodăria femeilor. Cînd li s-a atras atenția au promis că vor reveni să facă un poduleț. Nu l-au făcut, ele apelînd la mila publică pentru a trece direct prin vad bunurile gospodărești. Chiar să nu se poată găsi o soluție pentru scoaterea din impas a acestor femei singure și bolnave?!

Pagină realizată de GEORGETA ȘTEFANESCU

Poșta redacției

■ **Pavel Coste — Baia Mare**: Atribuirea locuințelor pentru oamenii muncii din unitățile socialiste se face de către conducerea colectivă a acestor unități. Pentru a vă rezolva cererea, adresați-vă întreprinderii unde sinteți încadrați ■ **Livia Ionescu — Făgăraș**: Neavînd locul de muncă în municipiul Ploiești, nu vi se poate aproba stabilirea domiciliului în acest municipiu ■ **Iustina Ioan — Vatra Dornei**: Se poate, cînd motivele sint întemeiate ■ **Vasile Ionescu — București**: Alocația de stat pentru copii se acordă pînă la împlinirea vîrstei de 16 ani ■ **Zoltan Erdőkőzi — Cehu Silvaniei**: La centrul medical de fonaudiologie și chirurgie funcțională ORL, str. Mihail Cioranu nr. 26, București: Dacă pînă la data de 1 iulie a.c. nu ați fost aprovizionat cu combustibil, urmează să achitați prețul prevăzut în Decretul 240/982. Tot în acest decret este prevăzut pentru toți cetățenii compensații anuale pentru diferențele de prețuri, în raport de numărul membrilor de familie ■ **Ana Poțu — Tirgoviste**: Îl puteți scrie pe adresa Aleana Parva 2, bl. A20, ap. 58, sect. 4, București ■ **Dumitra Andreescu — Răzvad — Valea Voievozilor (Dimbovita)**: Problemele referitoare la stabilirea și plata alocației de stat pentru copii se soluționează de către comisiile pentru probleme sociale din unitățile socialiste, unde beneficiarii de alocație sint încadrați ■ **V. Raș — Balta (Mehedinți)**: a) Tractoarele se vind numai instituțiilor socialiste; b) procurarea autoturismului ARO se face prin inserarea cu bani în numerar la autoturismele Dacia. În măsura disponibilizării pentru participarea la autoturismul ARO, veți fi anunțat ■ **Mireea Manolescu — București**: Adresați-vă direct dr. Vasile Boici la Centrul metodologic de recuperare-terapie, bd. Victoriei 40 — Timișoara ■ **Dumitru Vărzaru — Videle**: Se poate, dacă aveți actele necesare ■ **Achim Manolii — Sulița**: Dacă întreprinderea nu vă acordă transferul, nu este o ilegalitate ■ **Cristea Burcea — Mihăilești (Giurgiu)**: Cu actele necesare obțineți viza Ministerului Muncii ■ **Dorina Vogel — București**: Numai Institutul de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă poate stabili gradul de invaliditate.

MARGA NEDELEA

„FLACĂRA“ nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

O legendă frumoasă spune că Decebal și-ar fi îngropat comoara sub albia unui riu, lăsat apoi să curgă timp de milenii, pentru ca dușmanii să nu o descopere niciodată. Dacă legenda e adevărată, spun istoricii, riuul acesta ar putea fi Streiul, care izvorăște din Munții Sebesului și, udind județul Hunedoara, își aruncă apele în Mureș, mai sus de Deva. Riu cu ape curate și faună piscicolă. Streiul a fost însă de curind subiectul prea puțin plăcut al unei alte istorii, scrisă în după-amiaza și noaptea care a urmat zilei de 16 septembrie a acestui an. Iată ce ne spune doctorul Cornel Stolca, un mare iubitor al naturii și activ ocrotitor al ei: „Când am ajuns la Batiz, localitate tinând de orașul Călan, o mulțime de oameni se strinseseră pe marginea riuului. Apele miroseau urit, aveau un aspect nămolos și, la suprafață, pluteau sute, mii de pești morți, pe care oamenii începuseră să-i stringă. Le-am atras atenția că acești pești nu se pot minca, fiind în mod sigur intoxicați cu substanțe chimice evacuate de la combinatul siderurgic aflat în apropiere. Am anunțat imediat organele O.G.A. și am făcut fotografii, pentru ca mărturia să rămână. Nu-mi închipuim pe atunci că se va găsi cineva care să conteste evidența acestei poluări cu totul excesive, însă imaginea care o vedeam cu toții era prea dramatică, prea dureroasă, pentru a fi trecută cu vederea“.

Vom face aici o mică paranteză. Se știe în general că județul Hunedoara, un județ puternic dezvoltat din punct de vedere industrial, are probleme însemnate cu poluarea mediului înconjurător, a aerului, apei sau pământului. Cu atât mai remarcabilă este atitudinea conducerii județului, a altor factori responsabili pentru îmbunătățirea actualei stări a lucrurilor în ziarul județean „Drumul-socialismului“ existând chiar o rubrică permanentă, „Pro natura“, care inserează o mulțime de aspecte ale luptei pentru protecția naturii, neuitând să sesizeze abaterile grave de la normele de ocrotire cerute de lege. Astfel, în 13 august a.c., deci numai cu o lună înainte de evenimentul amintit, ziarul scria: „Putem spera ca Streiul să redevină apa curată și atât de mult căutată de locuitorii mai multor localități din județ? Dacă am citi numai răspunsul dat în ziarul județean, din 10 august a.c., de către conducerea Combinatului siderurgic „Victoria“ Călan, am avea suficiente motive de speranță și bucurie: s-ar deduce că totul este aproape în regulă... În realitate, însă, situația riuului Strei se află departe de cele afirmate de conducerea combinatului. (...) Se împlineste în aceste zile cam un an de când C.S. „Victoria“ a trecut la poluarea grosolană a riuului Strei, vizibilă cu ochiul liber. (...) Nu exagerăm cu nimic dacă spunem că, în ultima perioadă, Streiul este tot mai frecvent poluat. (...) Oricine se poate convinge că mai ales spre orele de seară (se speră probabil că noaptea e un colaborator discret), apele

Streiului duc la vâle tuningine și uleiuri minerale, gudron și alte reziduuri, care poluează riuul și duc treptat la dispariția peștilor.“ Așadar, avertismentul exista!

„C.P.J. — O.G.A. Hunedoara-Deva, către Procuratura județului Hunedoara: În temeiul art. 214 lit. „a“ din Codul de procedură penală și art. 61 din Legea nr. 8/1974 — Legea apelor și în baza Ord. de imputernicire din partea Consiliului național al apelor, subsemnatul Părvu I. Nicolae, directorul O.G.A. Hunedoara-Deva, depun prezenta **PLÎNGERE PENALĂ**, pentru săvârșirea infracțiunii penale prevăzută de art. 57, lit. „a“ și „c“ din Legea nr. 8/1974, rugându-vă ca pe baza procesului verbal încheiat la 18

timp în riu cu ape degradate complet, de unde mortalitatea piscicolă amintită. Interesant este că analizele efectuate pe apa din amonte de Călan atestă existența categoriei I — apă ce se poate utiliza în scopuri potabile, de unde evidența responsabilitate a combinatului de la Călan pentru poluarea din aval. Și totuși... Procuror Tiberiu Bidiu, de la Procuratura locală Hunedoara: „Am început cercetarea, dar ea este îngreunată de necunoașterea vinei celor făcuți responsabili pentru comiterea faptei. Practic, cei de la Călan l-au luat pe „nu“ în brațe, ca și cum nu s-ar fi petrecut nimic! Martorii audiați susțin ba că nu s-a putut întimpla de la uzina respectivă, incriminând

pe uzină, Dumitru Solduban (responsabil și cu problemele de protecție a mediului), care precizează că în cele 3 zile premergătoare accidentului apele din stația de epurare mecano-biologică a uzinei au avut concentrații foarte mari de noxe, similare cu cele deversate în Strei. Vrem să vedem dosarul de anchetă pe linie administrativă, întocmit în cadrul combinatului. Ba e aici, ba e dincolo, în fine apare dar nu găsim în el decît declarații, care neagă totul, care nu cunosc să se fi întimplat vre-o avarie în ziua de 16 septembrie (ing. V. Stezar, maistrul de schimb Gh. Cîrîin, G. Gotovan, S. Furca, subing. M. Dragoș)... În dosarul văzut la procuratură, aceleași lucruri declarate, ca martori, de maistrii R. Colceriu și S. Furca, operatoarea chimistă F. Petroescu și chiar de inginerul Ion Căbuț, directorul Uzinei cosco-chimice, care susține negru pe alb: „Nu a fost din stația de epurare biologică, ci de la depozitul de gudron!“ Că lucrul acesta este practic imposibil, o dovedește concentrația noxelor analizate în laborator, care conțin substanțe ca hidrogen sulfurat sau cianuri, ce nu pot fi găsite într-un depozit de gudron... În fine, pe masa inginerului Stezar apare chiar și „Regulamentul de funcționare a instalației de tratare ape amoniacal-fenolice prin metoda biologică“, semnat de directorul general al combinatului la... 26 octombrie!? „Măcar asta să fie câștigul, zice Valer Stezar, acum avem un regulament după care să ne conducem.“

În concluzie, la mai bine de o lună de la producerea gravei poluări a riuului Strei, vinovații nu se cunosc încă. Mai exact spus, dacă n-ar exista mărturia îndubitabilă a miilor de pești morți în după-amiaza zilei de 16 septembrie, cei de la Călan nici n-ar sta probabil de vorbă despre vre-o anume poluare! Faptele sînt însă prea grave, iar recidiva este evidentă, pentru a fi lăsate așa cum sînt în momentul de față, adică nepedepsite. Noroc, avem să aflăm, că priza de apă pentru alimentarea orașelor Simeria și Deva se află în amonte de locul de deversare a apelor uzate ale combinatului din Călan. „Dar cum priza este insuficientă, avea să ne declare Nicolae Părvu, directorul O.G.A., există, de asemenea, mai multe puțuri forate pînă la apa din pinza freatică. Această apă, din fericire, n-a fost afectată pînă acum. Însă e sigur că dacă poluarea va continua în același mod, ea va fi afectată și noxele ar putea intra în circuitul apei potabile.“ Să nu ajungem pînă acolo, iată un imperativ de care trebuie să ținem seama nu numai conducerea Combinatului „Victoria“, ci toți factorii însărcinați să apere ațit natura, cit și sănătatea oamenilor. Sigur, această atitudine trebuie să plece în primul rînd de la sancționarea, conform legii, a celor vinovați. Mai multă responsabilitate, tovarăși, zău așa!

DUMITRU GRAUR

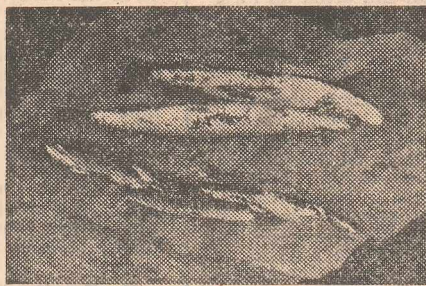
Să păzim echilibrul naturii, sanctuarul acestui pămînt...

Vinovații-s muți, ca peștii

septembrie 1982, anexat, să dispuneți începerea urmăririi penale și în final să trimiteți în judecată pe cei vinovați de săvîrșirea infracțiunilor amintite. (...) Infracțiunea săvîrșită de Combinatul siderurgic Călan este o infracțiune de caracter potențial, de poluare chiar asupra pinzei de apă freatică pînă în zona Batiz, punind în pericol alimentarea cu apă a orașelor Deva și Simeria...“

Nicolae Novăceanu, secretar al A.J.V.P.S. Hunedoara: „Nu ne putem încă pronunța asupra pagubelor produse fondului piscicol (păstrăv, crap și știucă în special) de către poluarea recentă a riuului Strei. Oricum, puțietul distrus cu această ocazie nu se poate reface, natural, decît în cel puțin 8 ani de zile. Dacă se va trece la popularea intensivă cu puțiet, să-i zicem populare artificiale, investițiile vor trece probabil de 5 milioane lei!“

Dacă luăm în considerație procesul verbal întocmit de Oficiul județean pentru gospodărirea apelor (O.G.A.), această poluare este rezultatul unor neglijențe în activitatea Uzinei cosco-chimice a combinatului din Călan, în urma cărora apele amoniacal-fenolice rezultate, în loc să fie folosite în circuit închis, servind la stîngerea cocului, au fost deversate în canalizarea industrială și pluvială, de aici scurgîndu-se în Strei. Astfel, cantitatea noxelor evacuate în riu a depășit cu foarte mult valorile admise, după cum urmează: la hidrogen sulfurat și sulfuri de 13,5 ori, la cianuri de 27 de ori, la fenoli de 14,5 ori, la care se adaugă mari cantități de ioni de amoniu (30 mg/l). Conform analizelor efectuate în laborator, riuul Strei a fost transformat pentru un

depozitul de gudroane, ba că diluția în apele Streiului ar fi fost foarte mare și astfel noxele nu puteau duce la mortalitatea peștilor, în fine, nimeni nu știe nimic și, cum se spune, nici usturoi n-a mincat!“ După Legea apelor, infracțiunile prevăzute la art. 57, lit. a, se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani, sau cu amendă de la 3 000 la 10 000 de lei. Aceste pedepse, evident, nu se pot aplica unităților făcute răspunzătoare, ci numai persoanelor fizice găsite vinovate... „La Combinatul siderurgic „Victoria“ din Călan, păreri sînt împărțite. Astfel, dacă tovarășul director general Vladimir David recunoaște: „E clar că poluarea vine din unitatea noastră!“; inginerul Valer Stezar, ing. șef al Uzinei cosco-chimice, susține, nici mai mult nici mai puțin, că: „Am convingerea fermă că nu s-a întimplat de la noi! De unde a venit poluarea, nu știu. Cînd au venit organele O.G.A., țîrîia un pic de apă acolo, pe canalul de scurgere...“

Lucru contrazis de chiar șeful C.T.C.-ului

Opinia unui alegător

Vigilența reacționară

Oricit ar părea de necrezut există și o asemenea vigilență și ea se manifestă cu o agresivitate viclean mascată, drapată foarte adesea în faldurile rosu aprins ale unor lozinci scumpe nouă, tuturor, lozinci exploatate abil și transformate în sabia de Toledo a revoluției invirtită amenințător exact pe deasupra capetelor noastre ale celor care slujim revoluția.

O orbire primitivă încrîncenează ambițiile jandarmerești ale vigilenților în discuție și nu o dată asistăm la tulburarea liniștii creatoare a altor oameni de bine, devotați trup și suflet cauzei comuniste care se văd suspectați sau cel puțin înconjuțați de o rotundă bănuială așa-zis revoluționară de către tot felul de puriști ideologici care, firește, pînă la urmă sîrșesc prin a intra în cel mai trist anonim. Pînă la urmă, zic, și e bine că există un astfel de pic la urmă în care izbîndeste buna credință și munca cinstită și devotamentul autentic întemeiat pe competență și pe judecata sănătoasă a celor care știu cum se face binele și cum se apără cu adevărat cauza revoluției și puritatea ei, dar pînă la această urmă fericită se știe foarte bine cită energie se trosese în nopți nedormite, în nervi consumați inutil, în neliniște și nu o dată în blocarea fanteziei și a forței de creație!

— Domnule, auzi pe cite un astfel de vigilent cu conștiința încercată monstruos de atita suspiciune la adresa tovarășilor săi de muncă și viață, ai văzut schitele inginerului sau arhitectului cutare?! Ia să le studiezi ceva mai atent! Ia să vedeți cum își reprezintă el problematica noastră actuală în domeniul economiei?!

— Ai ceva să reproșezi, și se pare ceva nelalocul lui, ai găsit vreun calcul nesigur, nu e lîmpede proiectul, e vreun detaliu nepus la punct?!

— Domnule, zice atunci vigilentul, cu o înfățișare chinuită de indoiala sfîntă că cineva nu e foarte sigur pentru revoluție, domnule, nu știu, însă e bine să se verifice cu mai multă atenție! El nu spune niciodată ce nu e bine, ce nu e clar, ce nu e, să zicem, calculat matematic cu exactitate matematică, el zice misterios

nu știu și te lasă să înțelegi că un plus de vigilență nu strică, ba e chiar binevenită iar el nu-și face decît datoria de conștiință atrăgîndu-ți atenția.

El nu spune că nu e bine ceva anume, și nu spune pentru că nu vrea, sau pentru că vrea ca să-ți lase și tie o șansă, să te arăți și tu revoluționar, adică e generos. vrea să te ajute să devii și tu vigilent în numele revoluției, nu, nici vorbă, chiar dacă izbutește să joace bine această imagine a solidarității și grijii revoluționare, el nu spune fiindcă nu știe, e incompetent și ce nu înțelege el cu primitivismul lui de gîndire și cu incultura lui crasă i se pare reacționar, dușmănos, periculos, și se simte brusc mobilizat ca pe linia întâi și atunci la din arsenalul nostru sînt cele mai nobile lozinci și începe să le rotească amenințător ca pe o sabie pedepsitoare pe deasupra capetelor noastre.

Să nu ne ferim să spunem că există asemenea situații care ne-au făcut la mulți atita rău și față de care e cazul să luăm o categorică atitudine pentru că o astfel de vigilență este, stîmțat tovarăși, direct reacționară.

— Ai citit, domnule, cartea aia, sau ai văzut filmul ăla, pentru că lucrurile se petrec și în viața culturală, și aici apar vigilenții orbirii primitive.

— Da, zici tu cu bună credință, dar ce se întimplă, ce te nemulțumește, e ceva neclar, e ceva care se cuvine privit cu indoială?

— Domnule, zice jandarmul vigilenței primitive, nu știu, însă e bine să fiți sau să fim ceva mai atenți.

Și suspiciunea, și indoiala, și neliniștea își fac repede loc și nu o dată paralizază zile întregi energii aflate în plină desfășurare a capacității lor de a face bine și de a sluji cu dragoste și competent și curat sufletetește și devotat cauza revoluției.

— Bine, l-am întrebat eu la un moment dat pe un asemenea vigilent, dar autorul în cauză e tovarășul nostru de luptă comunistă, e o personalitate, de pe urma lui rămîne o operă, de ce să țesem noi acum în jurul lui pinza de păianjen a suspiciunii? Cui folosește? Ai ceva anume să-i reproșezi, ai văzut un anume lucru greșit, ceea ce e foarte posibil, nimeni nu are în buzunar rețeta infailibilității, de ce nu spui, de ce nu arăți lîmpede unde se află eroarea?! De ce nu arăți eroarea, în loc să agiți suspiciunea?!

— Domnule, zice el iar, foarte convins de vigilența lui oarbă, nu știu,

însă e bine să deschidem ochii mai bine — și, evident, pleacă. El nu se implică în rezolvarea chestiunii, el numai atrage atenția, el rămîne pur, și se îndoiește cu vigilență de toți și de toate.

Ei bine, o astfel de vigilență e reacționară, pentru că ea nu e adevărată, ea nu e constructivă, ea nu se întemeiază pe cunoaștere, pe știință, pe o competență anume, ea se întemeiază doar pe neîncredere și pe suspiciune. Toț ce nu înțelege el, vigilentul, care a rămas cu conștiința la tirnăcopul romantic de la Salva Vișeu, i se pare suspect și îl trezește indoiala paralizantă pentru cei din jur. Dar revoluția nu se mai poate apăra azi cu tirnăcopul, sau numai cu tirnăcopul, ea cere competența celui care știe să minuiască laserul, ea se apără stăpînînd bine și limbile străine și istoria altor popoare și geografia și matematicile superioare și economia.

— Ce spune, ce spune? — mă tot întreba odată un astfel de vigilent care asista la convorbirea în limba engleză a unui tovarăș cu un ziarist englez. Ce spune? insistă el bănuitor și vigilent. Ce să spună? Zice că se simte foarte bine fiindcă are reumatism și că aici la noi toamna fiind uscată nu-l mai dor încheieturile.

— Numai atîț? întrebă el nemulțumit, dar în stare, prin șuierătura voci, să-mi însinueze și mie indoiala.

— Numai atîț, zice tovarășul, dezamăgîndu-l, dar nu era mai bine să fi învățat dumneata engleza, fiindcă în patruzeci de ani de socialism ai avut toate condițiile să fii vigilent și pe cont propriu?

Trăim, stîmțat tovarăși, într-o țară care construiește socialismul și îl construiește cu tot poporul ei, iar noi sîntem chiar constructorii socialismului și îl construim cu conștiința lîmpede că acesta e socialismul nostru, al celor care, repet, îl construim.

Cum e posibil, atunci, să îngăduim, ba uneori să și cultivăm, asemenea vigilențe otrăvitoare ale vieții noastre cinstite și harnice și devotate?!

Îmi amintesc o întimplare căreia l-am fost și martor dar și implicat, ca să nu zic victimă, din urmă cu doi sau trei ani cînd punînd în scenă piesa unui scriitor comunist aparținînd generației mele m-am trezit brusc suspectat de unii dintre tovarășii mei buni cărora un astfel de vigilent le însinuea ideea monstruoasă că piesa e, nu greșită fără voință, ci direct reacționară, dușmănoasă, periculoasă, venind să încalce chiar con-

știința. Sigur că pînă la urmă, cum ziceam la început, lucrurile s-au lîmpezit nobil și piesa a fost declarată unanim una din cele mai valoroase opere ale teatrului politic comunist românesc, operă de rezonanță europeană cum s-a spus, și ea a fost îmbrățișată călduros de publicul care și azi o salută cu salve de aplauze.

Dar vigilența jandarmerească a tpochimenuului care credea că a demascat niște dușmani a măcinat mulțor oameni nervii și a produs nopți de insomnie și a semănat suspiciunea paralizantă și neîncrederea jignitoare în tovarășii de luptă autentică și competentă și fierbinte devotați cauzei comuniste.

O asemenea vigilență e reacționară și ea trebuie eradicată din viața noastră definitiv.

Vigilența revoluționară autentică e nobilă întii prin întemeierea pe o înaltă competență, apoi prin buna credință față de tovarășii, nu prin suspiciune, pentru că nimeni nu se poate declara în partidul nostru mai tovarăș decît semenul lui, nimeni, cum mai ziceam odată, nu are în buzunar două carnete de partid, ca să îl deosebească de cei cu un singur carnet; vigilența autentică e apoi constructivă, fiind menită să contribuie calm la promovarea mai binelui și să apere climatul creator general, indiferent de domeniul activității, de imixtiunea suspiciunii care aparține și altei etape și altor „mijloace“ politice.

Din păcate mai sînt încă destul cei care își cădese o falsă imagine de vigilență agîtînd suspiciunea, indoiala, reaua credință, delațunea și drapîndu-le, am mai spus, în faldurile roșii ale drapelului revoluției.

E vremea să le spunem tuturor NU! Nu acestea sînt lozincile noastre; lozincile noastre cheamă la încredere și la unitatea voințelor, nu la suspiciunea acestor voințe din perspectiva primitivului care neînțelegînd cum se produce fulgerul firește că se teme de el și îl urăște.

Lozincile noastre n-au nimic de-a face cu mistică suspiciunii și neîncrederei. Noi construim competent și devotat și cinstit o lume mai bună și ea va fi mereu mai bună dacă încrederea noastră ne va face și mai uniți. Noi slujim revoluția liberă. Nu suspiciunea ne reveste în slujba revoluției, nu frica de a fi suspectați ne unește ca pe niște înfricoșați, ci libertatea opțiunii conflictive.

DINU SĂRARU

Dinamo aplaudată

(De la trimisul nostru la Birmingham)

Intrarea jucătorilor români în arena luminată fabulos a dezlănțuit tribunele până la paroxism. A fost doar o uvertură. Pentru că intrarea jucătorilor echipei gazdă, Aston Villa, însoțită de o candidă mascotă blondă în vîrstă de opt ani, și pe nume Andrew Wigley, a fost întîmpinată cu o salvă de urale de cîteva minute. Primele clipe ale jocului lasă impresia că Dinamo nu mai e intimidată de adversar. Controlează jocul, face presing, croșetează mijlocașii adversi obișnuiți să trimită pasele caligrafice și în viteză. Construiesc atacuri bine legate în zona intermediară a marilor lovituri de teatru dar nu găsesc curaj și culoar să tragă la poartă. Morley își reglează tirul pe deasupra porții lui Moraru abia în minutul 6. Cîteva secunde mai tîrziu o minge trimisă la înălțimea gleznei în careul nostru îl prinde inteligent pe „diavolul blond” Shaw, care plonjează la pămînt și înscrie cu capul un gol electrizant pentru public. Dragnea a avut cîteva momente mai tîrziu o explozie dar a tras fără forță de convingere. O combinație derutantă, profitabilă după cîteva pase greșite de ambele părți, îl pune pe Custov în situația de a umple tribunele de mirosul prafului de puscă, printr-un șut de oțior sting razant cu bara. Morley, Cowans, Shaw și Withe fac scrimă cu jucătorii nostri timp de cîteva minute bune în care atacurile în trombă, schimbările neașteptate de locuri și de pase dintr-o parte în alta a terenului ridică temperatura tribunelor pînă la delir. Multă vreme Mulțescu aleargă, pendulează în fața careului advers, se demarcă pe spații libere, așteaptă mingea, se zbate printre trei adversari.

Inteligența și abilitatea sa în joc sînt, deocamdată, inefficiente. Dragnea presează, Iordache încearcă breșe într-o apărare care uneori se privește în oglindă, o apărare penetrabilă de această dată. Bruce, la o acțiune bine concertată la centru, după un șut blocat al lui Orac, Mulțescu răstoarnă o minge în plasă printr-o apărare care se ciocnește ca la biliard și pe lingă un portar care a jucat faza ca la oeră. După pauză iese Orac și intră Augustin, cu poftă de joc, agresiv și cu un sens, în sfîrșit, perpendicular pe poarta adversă. Driblează în viteză, însă pripit, nervos și prea singur. Mai ratează Tălnar o minge în diagonală, la o pasă a lui Iordache. Și cade iar un gol semnat de Shaw la o greșală de marcaj a jucătorilor nostri. Tot Shaw este acela care înscrie un nou gol printr-o apărare dezordonată. Astfel Shaw se poate mindri că

a înscris cinci goluri în poarta echipei Dinamo. Fapt pentru care e scos în triumf din teren și înlocuit cu Waters. Nu s-au încheiat bine formalitățile introducerii sale pe gazon și Iordache înscrie cel mai frumos gol al jocului printr-un șut cu boltă, înșelător, la vinclu în situația în care portarul Rimmer a rămas statue. Cînd nimeni nu se mai aștepta și se părea că jocul se încheie cu o revanșă de conso-lare noul introdus în echipa Aston Villa înscrie un gol din cădere, protejind spectaculos balonul prin fața apărătorilor noștri. Nu trebuie uitată însă o bară fantastică a lui Custov, care putea aduce la un moment dat scorul la 2-2.

Publicul a aplaudat furtunos și cu admirație jocul echipei Dinamo în multe situații ale meciului. Se poate spune că echipa a constituit o surpriză plăcută pentru spectatori și impresionantă pentru adversar. Este evident că golurile echipei Aston Villa sînt rodul unor greșeli de apărare, dar în urma unui presing exploziv de mare eficiență în situații bine dirijate de jucători cu o experiență vastă de joc și antrenați pentru un spectacol în permanentă mișcare, în viteză atletică, cu o tactică și o strategie derutante. Prin urmare, scor final 4-2 în meciul de la Birmingham, într-o situație în care calificarea echipei Dinamo a fost ratată în meciul de la București. Redresată din punct de vedere moral, Dinamo București a demonstrat totuși că poate juca aproape de valoarea celei mai bune echipe de pe continent.

ADRIAN DOHOTARU

N-a mai fost Klein, a fost Petcu...

Sarajevo (prin telefon de la trimisul nostru). La prima sa participare într-o competiție europeană, Corvinul a acuzat din plin lipsa experienței la un asemenea nivel, neizbitind (după ce a eliminat pe A.K.Graz) să treacă și de puternica reprezentantă a fotbalului iugoslav, F.C. Sarajevo. Deși a pierdut meciul retur cu 4-0 (1-0), deci la o diferență care, la prima vedere, pare fără echivoc, echipa hunedoreană poate totuși acuza foarte mult nesansă ne parcursul celor două întîlniri. Ne gîndim desigur la uriașa ratare a lui Klein, la Hunedoara, cînd scorul ar fi putut deveni 5-2, dar și la comportarea în general bună, cea mai mare parte din meci, în partida de la Sarajevo. Gazdele merită totuși din plin victoria și calificarea în etapa superioară a Cupei U.E.F.A. Prima repriză a fost în general echilibrată, cu trei intervenții foarte bune ale

portarului Ioniță, care s-a opus șuturilor lui Susici (min. 21), Pasici (min. 30) și Musemici (min. 41), dar n-a mai putut face nimic în fața lui Musemici, lansat de Janjos, la o greșală a lui Petcu (min. 33), cînd s-a deschis scorul. În finalul reprizei, ca și în primele 15 minute ale celei secunde, hunedoreni au atacat cu mai mult curaj, dominînd jocul la mijlocul terenului, dar ocaziile create au fost puține, evidențind lipsa de forță în atac a echipei noastre. Dar, ca în meciul de la Hunedoara, și cel de la Sarajevo a avut un moment psihologic (încheiat tot nefavorabil pentru Corvinul!), Petcu ratînd în minutul 58, la 0-1 pe tabela de marcaj, cea mai mare ocazie hunedoreană, neizbitind să se descurce, singur cu portarul Janjus. Și, în loc de 1-1, a urmat 0-2 (Jozici, min. 60), apoi meciul și-a pierdut interesul, hunedoreni acuzînd socul din plin. Au mai înscris Susici (min. 70), jucătorul care a „făcut” tot jocul echipei din Sarajevo, și Pasici (min. 79), ultimul gol avînd însă la origine o evidentă poziție de ofsaid.

În concluzie, două întîlniri pline de învățămînt pentru tînăra și prea puțin experimentată echipă hunedoreană, în rîndurile căreia i-am remarcat totuși pe Gabor, Andone, Ioniță și Oncu.

CONSTANTIN BALACIU

Cariera europeană a Universității Craiova continuă

(Urmare din pagina 24)

a Universității. Întinderea lui Cămătaru e pe sfîrșite și în chiar dimineața meciului de azi antrenorul Oțet l-a încercat pe Cămătaru, renunțînd la utilizarea lui numai din motive de prudență.

La ora la care transmit aceste rînduri, peste Craiova coboară inserarea. Mîile de tifosi olteni, cel mai fierbinte public din România, își manifestă în mod decent satisfacția pentru calificare. Toată lumea așteaptă însă cu înfrigurare ziua de vineri cînd soarta vor hotărî adversarul pe care Universitatea îl va întîlni în turul trei al Cupei U.E.F.A. Pînă atunci, să adresăm echipei craiovene, singura noastră reprezentantă care a mai rămas în cursă în competițiile europene, felicitări pentru eliminarea (mai mult decît concludentă) a lui Shamrock Rovers și să-i urăm mult succes în continuare.

Un pas greșit

Sportul românesc a avut, s-o spunem rîspicat, zile mai bune, culminînd cu acel superb 13-9 la rugby, înscris ca o nouă izbîndă de prestigiu în meciurile cu Franța, „mare putere” în lumea balonului oval. Între atitea vești îmbucurătoare (succese la europenele de haltere și de juco juniori, debut promițător al fetelor la Olimpiada de sah etc.), am primit însă și una care a avut darul să ne intristeze și, totodată, să ne pună pe gînduri. Ea ne-a parvenit din Turcia, de la Bursa, unde pugiliștii noștri s-au comportat sub așteptări în cadrul Balcaniadei, doar Niță Robu izbitînd, la categoria cocoș, să intre în posesia medaliilor de aur. Bilanțul a fost, în ceea ce ne privește, mai mult decît slab, el punctînd încă o dată impasul în care se găsește, și nu de ieri, de azi, boxul românesc: un titlu și locul 4 (din 5) pe echipe, în urma Iugoslaviei (cu 5 medalii de aur), a Turciei (4) și a Bulgariei (2). În sport însă, firește, accidente se mai întîmplă

și am socotit că nu e cazul să facem din acest eșec un capăt de țară. Altfceva ne-a socat și, cum ziceam, ne-a pus pe gînduri.

În lipsa unui trimis special la Bursa, ziarul „Sportul” a apelat la serviciile telefonice ale proaspătului secretar coordonator al federației de box, Mihai Trancă, între altele fie spus, el însuși pînă nu demult redactor al respectivei publicații. El bine, relatînd ultimul act al Balcaniadei (în finale au intrat și 6 pugiliști tricolori), noul secretar federal a informat publicul cititor (și „Sportul” i-a ținut isonul) că, în afara lui Niță Robu, ceilalți finaliști români au fost „frustrați de victorii prin reaua credință a unor arbitrii”, continuînd cu formulări de genul „a dominat partida pe tot parcursul, dar a fost dat invins”, „a fost declarat pe nedrept invins” etc., etc. Am fost tentați, în primul moment, să-l credem pe Mihai Trancă, dar ne-a fost imposibil după ce, în „România liberă”, am citit sub semnătura lui Cătălin Georgescu (trimisul ziarului la Bursa) o relatare complet diferită a celor petrecute în gala finală a Balcaniadei! Dacă Trancă se lamenta în jurul a

5 decizii eronate, toate (desigur) în detrimentul boxerilor noștri, Georgescu pomenea doar de una (în meciul Ioana-Ciuprenski), neuitînd însă să menționeze („amănunt” care i-a scăpat secretarului federal) că însuși Robu a fost, în primul rund, numărat de arbitru!

Cu alte cuvinte, Trancă a încercat și, în parte, a reușit să tragă spuza pe turta sa, punînd pe seama greșelilor arbitrilor o comportare, în general, nesatisfăcătoare, inducîndu-ne în eroare. El și-a însușit, e limpede, „tehnică” folosită pe strada Vasile Conta (rezultate minore, umflăte, căutarea cu luminarea a scuzelor etc.), iar atitudinea aceasta apare cu atît mai ciudată cu cît, abia venit la conducerea federației, Mihai Trancă n-ar fi putut fi făcut răspunzător pentru ratarea de la Balcaniadă. În loc să se situeze pe o poziție fermă, de recunoaștere a lipsurilor (și sint atitea) și a limitelor din boxul românesc, noul secretar federal a ales calea denaturării adevărului, făcînd pe ea un prim pas greșit. Întrebarea e ce va urma.

VIDIU IOANIȚOIAIA

Omul care joacă

Rîdem prea mult...

Săptămîna trecută promiteam că voi reveni asupra unor posibile constatări — concluzii după prima manșă a confruntării noastre, destul de interesante, cu Aston Villa.

Vroiam atunci, la fel cum doresc și acum, ca ele să fie felduitoare nu numai cu titlu de reflecție, ci, deosebi, sub acela de învățămînt — dacă vom putea încerca să pornim și să așezăm altfel fotbalul nostru... vreedată —, tocmai pentru că mai senzația că urmărindu-i cit de cit mai de aproape, i-am simțit pe britanici mult „mai palpabili” decît din intuiție depărtată. Am putea și trebuie să învățăm și de la ei atitea incit nu cred că ne-ar strica să adaptăm și în fotbalul nostru ceva din creatorul verificat al lor.

Reîntorși tîrziu din Midlands, după un prim contact cu Aston Villa, dar și după o cunoaștere neașteptată a celui mai vechi club de ligă britanică, Notts County, șeful meu, Anghel Vasile, cu o carte în mînă, m-a făcut atent. Cornele, mi-a zis, iată un citat dintr-un mare comentator de presă american: „dacă furi de la un autor, se numește plagiat. Dacă furi de la mai mulți se numește cercetare”. Lăsnd tezele și antitezele acestei teme libere, sînt convins că fotbalul nostru ar trebui să cerceze („nu să fure...”), peste tot, cu oameni capabili și atenți, pentru a-și însuși ceea ce i se potrivește. Poate și astfel vom avea un fotbal al nostru...

Concluzia mea după disputa cu Aston Villa este că noi am întîlnit în jocul de la București o echipă care joacă și se exprimă într-o manieră pe care noi o întîlnim foarte rar în parcursul unui antrenament competițional, numărat și calendarizat de unde vrea oricare spectator al tribunelor noastre fotbalistice.

Aici este purul adevăr. Nu ni se poate cere și nici nu putem evolua într-o singură zi altfel decît sîntem confrunțați ca dificultate cu ceea ce oferă și obligă ca angajament competiția noastră supremă — campionatul și, de aici, însuși fotbalul nostru. Vedeti, pare iar paradoxal. Noi putem face o națională mai bună decît alții, pentru moment, sacrificînd perioade lungi de competiție în folosul ei, în care se pot găsi concesii și de alimentație olimpiacă și de construcție migăloasă tactică, dar nu putem fi atenți la ordinea de existență reală a bazei (cluburile), sacrificînd-o și argumentînd-o mereu că-i... „o mare problemă”. De fapt, i-atît de simplu rezolvabilă dacă n-am vrea s-o complicăm la nesfîrșit din fotoliile care au senzația că-și mai găsesc mereu o nouă preocupare.

Nu vreau să vă mai refac în scris simplitatea schemelor la care apelează și le-au folosit cu consecvență dusă pînă la obsesie jucătorii din Birmingham. Ele sînt expresia unui realism al antrenamentelor dus pînă la extrem, care presupune și ședințe de atletism în pantofi cu cuie, așa cum au făcut în dimineața jocului nostru, aproape o oră, pe „Dinamo”. Ar părea și acest simplu amănunt... treaba lor. Aș vrea să mai consemnez că simțindu-se simpli, dar încă foarte tari, își permit, mă gîndesc la White, să se antreneze în octombriul nostru înșelător ca temperatură, nu mai în chilot, ca un demn și posibil urmaș al marinarilor lui Ted Drake, atîns și el ca gest posibil, pe umăr, de, sabia urmașelor Tudorilor.

Nu mă credeți pesimist în lupta cu ei. Au însă, deocamdată, în fața noastră, un mare atu... Nu rid și nu au timp să ridă în antrenament și nici în joc. De aici, și bineînțeles și din organizare, vine totul...

CORNEL DINU

Hipism

Roade tomnatice

Ultima zi a lunii octombrie a fost și o sîrbătoare hipică pentru mulți iubitori ai trîpasilor, chiar dacă „Austriacul”, ridicat la 25 000, va fi tentativă reuniunii viitoare. O revenire spectaculoasă a „Grasului”, cu o triplă victorie: Kiralina, Diafan și Catren. Cursa vedetă a zilei, pe 2 600 de metri, a fost cîștigată de Catren (Nicolae Gheorghe), într-un cronometraj foarte bun, la luptă cu Sondaj (Traian Marinescu) și Perjar (Vasile Gheorghe). Duble victorii au mai luat formațiile: Mircea Ștefănescu (Răsad și Sardonie) și Gheorghe Popescu (Vrednic și Heracle). Au mai trecut primii potoul: Trifoi (Gh. Tănase), confirmîndu-și valoarea de cel mai bun cal de trei ani, Sufix (Sandi Ionescu) și Stămora (Mihai Dumitru). De șase ori la rînd Simbria obține locul doi, de o statornicie exemplară a genului. În alergarea rezervată amatorilor, dr. Mihai Leontopol a mai luat o opțiune spre titlul de campion, cîștigînd cu Diafan, într-un cronometraj excelent, pe 2 000 de metri. Locul doi a venit Grăbit (Bozdan Manea) și trei Vigu (Haralambie Zerman) fișînd din spate într-o formă foarte bună. Un amator, Mihai Manea, mărturisea că nu se poate concura pentru locul întîi, alături de Mihai Leontopol, și avea dreptate. O cursă de 2 000 de metri demonstrează abilitatea conducătorului în folosirea rezistenței calului. În rest, vînt prielnic, lume multă, raze călduțe, roade bogate, deci toamnă adevărată.

VICTOR BEDA

ELENA ȘTEFĂNESCU

Cronica șoselei

O poveste cu niște cai

Mulți din cei care intrau în bufetul de la periferia orașului se opreau cu admirație în dreptul celor doi cai albi, pripoșiți în apropierea intrării în local. Dacă n-ar fi fost mașinile parcate pe platforma betonată și costumele contemporane ale clienților localului, clădirea joasă a bufetului, acoperită cu stof, îmbrăcămînta haiducească a ospătarilor și cei doi cai albi de la intrare aminteau pregnant de atmosfera din reușitele filme de aventuri, avînd protagonistă pe Marga Barbu. „Uite mă ce mindrele de cai, ce ținută falnică, ce cap splendid. O pereche de cai ca ăștia fac mai mult ca un turism. Eu am crescut la țară și întotdeauna am iubit caii”. „Nu sînt numai frumoși, dar și moderni, pentru că nu consumă benzină”. După acest schimb de cuvinte, cei doi studenți intră rîzînd în local. Aproximativ nimeni nu observă modul cum sînt pripoșiți caii. Nu se sesizează nici șoferul autobasculantei care, după ce bea un pahar cu apă minerală, se urcă la volan și pornește mașina. Frumoșii căluși care fuseseră legați de partea din spate a celei de a doua remorci a autovehiculului o pornesc cuminte după autovehicul. Ciu-

dat convoi, basculanta cu două remorci încărcată cu pietriș, avînd în urmă pe cei doi bivivii. Rarii tractători de la ora aceea tîrzie priveau cu curiozitate la trapul celor doi cai care își reglau viteza din mers, în funcție de aceea a basculantei.

„Măi Marine, așa ceva n-am văzut în viața mea. Ce-o fi făcînd oare cu caii zănatecul ăsta de șofer? Să-l ajute în caz că rămîne în pană?” „Păi dacă-i mai aleargă mult așa, îi omoară. Multe ciudătenii sînt pe lumea asta!” Convorbirea are loc între doi muncitori care se îndreptau spre uzină pentru a intra în schimb III. „Cînd am ajuns la locul de descărcare a pietrișului, un coleg vine la mine rîzînd: „Ce mă, Ilie, ți-ai cumpărat cai?” „Ce cai mă, ce-ai înnebunit? Decît să faci glume proaste cu mine, mai bine ai trage mașina de acolo să-mi golesc și eu remorciile. Și așa am întîrziat cu o cursă”. „Nu glumesc deloc, vino să-i vezi legați de remorcă”. „Colegul meu, cunoscut că se cam ține de șotii (într-o zi i-a uns unul alt șofer scaunul din cabină cu cremă de ghetă), începe să mă enerveze. Dacă tu ai timp de bancuri proaste, eu n-am. Hai, lasă-mă-n pace”. „Ți-e greu să cobori din cabină și să faci cîteva metri, hai să-i vezi”. „Mă uit la fața lui Mitică, care a devenit serioasă și cobor cu neîncredere din mașină. Să cad jos cînd văd într-adevăr cei doi cai nădușiți, remorcați cu hăturile lor de piele, de a doua remorcă. Cineva a vrut

Lumea în care trăim

Prețul războiului și avantajul păcii

Există fel de fel de statistici. Firesc, pentru că, mai ales în ultimele decenii, odată cu mijloacele sofisticate de calcul, statistica și-a multiplicat sferele de aplicabilitate și a devenit indispensabilă omului. Se face statistica sărăciei și bogăției, a suferințelor și huzurului, a dramelor și bucuriilor umane. Pe tabele, pe coloane nesfârșite de cifre.

Știm, sau credem că știm, cu exactitate, cite textile s-au produs în lume, cite perechi de încălțăminte, sticle de șampanie, bare de oțel, automobile, tone de griu, avioane de pasageri, televizoare în alb-negru sau în culori, motocicletele și lista ar putea fi continuată la nesfârșit.

Despre toate produsele există calcule. Despre toate, sau aproape toate, statistica este gata să ofere amănunte exacte.

Firește, domeniul militar se află și el prezent pe planul statisticii. Există statistica războaielor. Există statistica morților și răniților. Există un calcul, ce se pretinde apropiat de exactitate, al „prețului” conflictelor militare. Un elvețian a calculat că în ultimii 5500 de ani s-au consumat 15 000 de războaie. Din acești 5500 de ani omenirea ar fi avut doar 292 de ani fără războaie, adică mai puțin de trei secole de pace luate la un loc. Ceea ce, într-adevăr, este foarte, foarte puțin.

Dar calculele nu se opresc aici. Statisticile demonstrează că „prețul” uman al războaielor a crescut mereu. În secolul XVII pe cimpurile de bătălie din Europa 3 milioane de oameni și-au găsit moartea. Un secol mai târziu numărul lor creștea la 5 milioane. Iar după încă un secol, la 6 milioane. În secolul XX, primul război mondial a avut 10 milioane de morți. Al doilea război mondial 55 milioane de morți.

Dar războaiele de după cel de-al doilea război mondial? Aici calculele sînt mai dificile. Unii experți consideră că în aceste războaie, plasate într-un spațiu geografic mai limitat, și care ar fi fost în număr de peste 150, au murit aproximativ 15 milioane de bărbați și femei, copii și bătrîni. S-ar putea ca în realitate numărul lor să fie și mai mare, deoarece este deosebit de dificil să contabilizezi morții din junglă sau din deșert, victimele unor războaie care nu sînt de factură clasică, cu linii clar delimitate ale frontului, cu poziții de luptă precise și exacte trasate pe hărți de stat major.

Desigur statisticile unui război nu se pot limita la pierderile umane. Nu este vorba doar de costul uman al unei conflagrații. Fiecare război consumă, după cum se știe, enorme resurse materiale. Se pretinde că primul război mondial ar fi costat în jur de 300 miliarde de dolari. Cifra,

bineînțeles, nu ne impresionează peste măsură, pentru că în zilele noastre se cheltuiesc doar pentru înarmare peste 600 miliarde de dolari în fiecare an.

Citeam undeva că în ultimele trei decenii și jumătate de... pace, pentru războaiele locale și înarmări s-ar fi irosit 7 500 miliarde de dolari.

Războaiele au devenit mai scumpe iar prețul lor riscă să crească mereu. Nu numai deoarece dolarul s-a devalorizat, ci și pentru că armele, tot mai sofisticate, înghit bani din ce în ce mai mulți. Tehnologiile nucleare, noile generații de rachete presupun cheltuieli fabuloase. În momentul de față cheltuielile militare depășesc valoarea întregii producții a 100 de țări în curs de dezvoltare în care trăiesc două treimi din populațiile sărace. Un simplu fcos pentru bomba cu neutroni costă 1 milion de dolari. Ar mai fi de adăugat că un singur submarin atomic de tipul „Poseidon” transportă la bord suficient armament nuclear pentru a transforma în pustiu o suprafață de trei ori mai mare decît cea a Europei.

Acesta este „costul” real al războaielor trecute și (posibil) viitoare. „Costul” acesta îl cunoaștem și acest fapt ar trebui să alarmeze popoarele. Accentul trebuie pus pe avantajele păcii. Pacea înseamnă nu numai eliminarea pericolului de război, ci și transformarea unor imense resurse spre nevoile vorabile, acute ale umanității.

Banii care sînt cheltuiți pentru înarmare ar putea fi folosiți pentru eradicarea subdezvoltării, a bolilor, a analfabetismului, a sărăciei, pentru a elibera omenirea de toate mizeriile pe care le îndură din cauza inechității și inegalității. S-ar salva, în acest fel, milioane de vieți omeniești. S-ar salva de la moarte prin foamete și boli, și, în același timp, prin înlăturarea războaielor s-ar salva milioanele de vieți omeniești ce pier inutile pe cimpurile de luptă. Ar fi marele avantaj al păcii. Un avantaj pe care nu-l putem calcula în miliarde de dolari. Un avantaj vizibil în condiția umanității, în progresul omenirii, în viitorul planetei. Un avantaj pe care evident, nu-l putem plasa pur și simplu în coloanele de cifre reci ale statisticilor.

Avantajul păcii trebuie să cîntărească determinant în balanța rațiunii. Drumul adevărului nu este însă ușor de parcurs. O dovedește realitatea prezentului.

Speranța se întemeiază însă pe conștiința popoarelor. Căci ele sînt cele ce trebuie să achite „costul” războiului. Și tot ele sînt cele ce doresc să se bucure de avantajul păcii.

Al. PINTEA

Spionii din cer

Niciodată, ca în zilele noastre, armele nu s-au perimat într-un asemenea ritm. Un bombardier, o rachetă, un submarin devin desuete odată cu intrarea lor în faza operațională.

Monstrul de abia născut miroase a năfalină. Un monstru și mai rapace se configurează însă pe planșele proiectanților. Armele se perimează la galop. Ideea războiului, nu. Ce paradox paalizant și greu de lămurit.

Deși pămîntul miroase a praf de pușcă, și schifodii războaielor locale compun un car de victime care sînt mai multe ca în cele două războaie mondiale însumate, armele se fabrică mai departe, în cadență susținută, în aceeași cadență în care declarățiile de bune intenții se varsă în microfoanele unei conferințe sau a teia.

Se perfecționează puști și baionete, bombe mici și bombe mari, mitraliere și tunuri. Dar și armele viitorului. Mai ales armele viitorului. Adică instrumentele de a face certă lipsa de viitor a omenirii.

De curind Pentagonul a dat publicității un plan de modernizare a forțelor strategice americane. Programul are evident, o viziune... strategică. Merită să cităm: „Vom abandona proiectul ce urmărește să asigure protejerea rachetelor MX printr-un sistem de silozuri multiple în interiorul cărui aceste rachete să fie deplasate în mod frecvent. Vom continua fabricarea rachetelor MX și vom instala cel puțin 100 de rachete. Vom continua cercetarea teoretică și aplicativă privind trei opțiuni de instalare pe termen lung a rachetelor MX. Programul de cercetare va fi astfel conceput încît în 1984 să putem alege și pune în aplicare una sau mai multe din aceste opțiuni.

— Avion în alertă permanentă în zbor: un aparat capabil să lanseze rache-

ta MX, invulnerabil și avînd o mare autonomie de zbor.

— Protecție datorită unor rachete anti-rachete. Vor fi luate măsuri energice pentru apărarea rachetelor MX bătute la sol.

— Instalare subterană la mare adîncime. Desfășurarea de rachete MX în silozuri invulnerabile amenajate la o mare adîncime.

Pe termen scurt vom desfășura, de îndată ce este posibil, un număr limitat de rachete MX în silozuri concepute pentru rachetele „Titan” sau „Minuteman” și reconstruite pentru a le întări împotriva efectelor exploziilor nucleare.

— Deși nu s-a încheiat încă examinarea locurilor de instalare, pare probabil că prima desfășurare a rachetelor MX se va face într-o bază existentă a rachetelor „Titan”.

— Toate rachetele „Titan” depășite deja vor fi scoase din uz îndată ce va fi posibil.

Așadar, de îndată ce va fi posibil, aparatura de omorit în masă care este depășită va fi înmormintată! Fără ceremonii și fără regrete. Cu entuziasmul ducerii pînă în neființa lumii a unui galop pe herghelii radioactive. Acest galop ia însă în potcoave și Cosmosul, cerul larg al tuturor visurilor noastre pasnice. „Le Figaro” notează, astfel, în legătură cu viziunea cosmologică a războiului dus printre stele: „Întrind scama de faptul că naveta spațială este o armă militară remarcabilă, prima mare hotărîre a S.U.A., pentru a compensa întîrzierea lor, a fost crearea unui „inalt comandament militar al spațiului cosmic”. Considerat a fi o adevărată „a patra armă”, acest înalt comandament a pus în funcțiune un Punct de Conducere ultrasecret, în Colorado Springs, unde va fi coordonat de acum înainte ansamblul programelor spațiale ce privesc apărarea. Astfel, acestea vor ieși treptat de sub controlul Forțelor Ae-

riene ale S.U.A., așa cum au fost pînă acum.

La început acest Punct de Conducere (P.C.) va conduce doar activitățile militare ale navei spațiale: două asemenea nave vor intra în dotarea armatei, care le va folosi începînd cu anul 1985. În acest scop în California este în curs de construcție o pistă pentru scopuri exclusiv militare.

Pe de altă parte, baza de la Colorado Springs va trebui să desfășoare un vast program de îmbunătățire a dispozitivului spațial militar american. Unul din capitoarele cele mai „spectaculoase” este realizarea rețelei NAVSTAR, formată dintr-o centură de 18 sateliți artificiali care vor difuza în permanență ora și poziția în care se află. Nu este o glumă, dar este vorba de transmiterea de informații ce vor permite forțelor maritime și aeriene să se deplaseze în orice loc din lume cu o precizie de ordinul a zece metri, sub mare, la suprafață sau în aer.

Interesant. Foarte interesant. Arme redutabile vor lovi instantaneu și precis ținte minuscule. Iată un record absolut de care nu are nevoie absolut nimeni. Nici atacantul, nici atacatul. Amîndoi — în contextul războiului viitorului — vor fi niște marginali sub duelul dezarmat al tehnologiilor ultramoderne de luptă. Lupta nu se va da, oricît de exact, de cineva contra cineva, ci de toți contra lumii.

Pămîntul nefiind altceva decît ținta prea restrînsă pentru a fi privită atent de combatanți. Noroc cu nemăsuratul Cosmos pe ale cărui trasee apropiate vor bizii și după sfîrșitul Terrei sateliții spioni, buni pentru eternitate, să spioneze un maldăr de scrum radioactiv și vor spiona ca un ultim și stupid omagiu adus inteligenței umane...

RADU BUDEANU

CORNEL ȚĂRANU —

laureat al premiului Koussewitzky

Premiul internațional al criticilor de disc — premiul Koussewitzky — acordat anual celei mai valoroase lucrări muzicale scrise de către un compozitor în viață pentru un ansamblu de cel puțin 16 instrumente și apărută pentru prima dată în versiune discografică — a fost decernat de curind, prin hotărîrea juriului reunit în Spania, la Santander, compozitorului român Cornel Țăranu, pentru lucrarea Ghirlande, interpretată de formația Ars Nova, sub bagheta compozitorului. Prestigioasă distincție încoronează pentru prima oară o lucrare contemporană de muzică românească, însemnînd o fericită prețuire a valorii artei noastre compozitice. „Cornel Țăranu a cîștigat pe drept, după o dispută aprigă, în care a avut de înfruntat concurenți de prestigiu recunoscuți (...) compozitorul român a fost preferat pentru suflul viguros, unitar ce-i ca-

acterizează stilul, pentru convingerea fermă, exprimată lapidar, într-un limbaj

contemporan și totuși specific, ce străbate lucrările sale” — spune criticul muzical Alfred Hoffman, unul din membrii juriului.

Simbătă, 30 octombrie, holul magazinului „Muzica” din București a găzduit festivitatea lansării discului premiat, care cuprinde Simfonia nr. 2 „Aulodica”, Ghirlande și Ofrande II, în interpretarea Orchestrei simfonice din Cluj-Napoca și a formației Ars Nova și care ni se prezintă într-o excelentă condiție grafică. În prezența unui mare număr de compozitori, critici muzicali, reprezentanți ai presei și Televiziunii române, precum și a unui numeros public, compozitorului i-a fost înmînată diploma de onoare. Premiul Koussewitzky — cea mai importantă distincție internațională pentru discul de muzică simfonică contemporană — nu este numai o reușită a compozitorului Cornel Țăranu, ci, în egală măsură, și a Casei de discuri „Electrecord”, pentru acuratețea și calitatea deosebită a înregistrării. Muzica simfonică românească a momentului contemporan a cucerit prin Cornel Țăranu încă unul din titlurile sale „nobiliare”, care adaugă artel noastre o nouă meritată recunoaștere în plan internațional.

I. RADU

Mondo umano?

Pierdut bombă, găsitorului...

...În cadrul unui zbor de antrenament, în urma unei avarii la aripa dreaptă, un bombardier B-52 se prăbușește de la o înălțime de 3 000 metri, împreună cu cele două bombe atomice pe care le are la bord. În timp ce una coboară lin cu parașuta, cealaltă, în cădere liberă, se sfărîmă în bucățele. Locul întîmplării: un ranch din apropiere de Goldsboro — statul Carolina de Nord. Urmările nu se cunosc.

Textul de mai sus face parte din cartea „Ucidere și superucidere” apărută în urmă cu aproape două decenii în librăriile americane și putea foarte bine figura pe banderola publicitară a volumului. În ce o privește, întîmplarea descrisă mai sus atît de sec și totuși atît de incitant, e adevărată sau apocrifă? Vorbind din perspectiva timpului care a trecut de la publicarea cărții, s-ar putea crede că e vorba de un fapt strict autentic pe care autorul respectiv l-a redat cu suspansul de rigoare, temeii volumului său. Dar nu e așa! Atunci avem de-a face cu mintea unui creator care evaluează foarte exact posibilitatea producerii unor asemenea întîmplări? S-ar părea, pentru că după patru ani, la 17 ianuarie 1966, a fost Palomares-ul, cînd (chiar) un bombardier B-52 s-a ciocnit cu un K-133, avion de aprovizionare cu combustibil, iar cele patru bombe cu hidrogen aflate la bordul primului au căzut, una în mare, iar trei pe pămînt. În clipele de mare tensiune care au urmat, omenirea a realizat cît de aproape se află de un mare accident nuclear întîmplător deși cei care căutau bombele se deghizaseră în tot felul de grupuri de turiști, geologi, pescuitori subacvacii sau cine mai știe ce. După ce au fost depistată și izolată un milion kilograme de pămînt radioactiv, ele au fost transportate apoi urgent în S.U.A. și aruncate în groapa deșeurilor radioactive. Localnicii și posesorii bombei au răsuflat ușurați și, fiind descoperită și bomba din mare, s-a trecut la măsuri și mai severe pentru ca asemenea întîmplări să fie evitate. Mai ales că, așa cum avea să se afle ulterior, pierderea unei bombe atomice nu e un fapt imaginat de un romancier în căutare de subiecte tari, ci un eveniment strict autentic. În anul 1957, un bombardier B-47 s-a prăbușit în Marea Mediterană. N-a mai fost găsit. Avea două bombe atomice la bord. Altă dată, în prag de a se ciocni cu un avion deasupra Oceanului Atlanticic, în apropiere de coasta Georgia, un pilot tot de pe un B-47 a aruncat bomba atomică. N-a mai fost găsită. În 1959, un hidroavion P-5 M se prăbușește în Oceanul Pacific, avînd la bord o bombă atomică. N-a mai fost găsită. Submarinul „Scorpion” s-a scufundat în Mediterana și avea în dotare torpile cu focoase nucleare. N-au mai fost recuperate. Acum doi ani, la 18 septembrie, în Damascus (Arkasas) unui muncitor îi scapă o banală cheie de strîns puiițe în silozul unei rachete Titan-2 care, la 30 m adîncime, lovește racheta și perforază peretele subire al rezervorului de combustibil. În scurtă vreme, silozul se umple cu vapori radioactivi. A urmat explozia iar cele 750 de tone, cît cîntărea acoperișul silozului, au fost aruncate la 150 m înălțime. Nu s-au comunicat victimele și nici aria de contaminare ci doar că între 1975—1979 s-au înregistrat 185 scurgeri de combustibil. Și, să fim lucizi, astea sînt cazurile cunoscute pentru că, e de presupus, celelalte sînt și mai înfricoșătoare. Iată de unde se putea inspira cel ce a scris „Ucidere și superucidere” și nu din imaginație.

DUMITRU CONSTANTIN

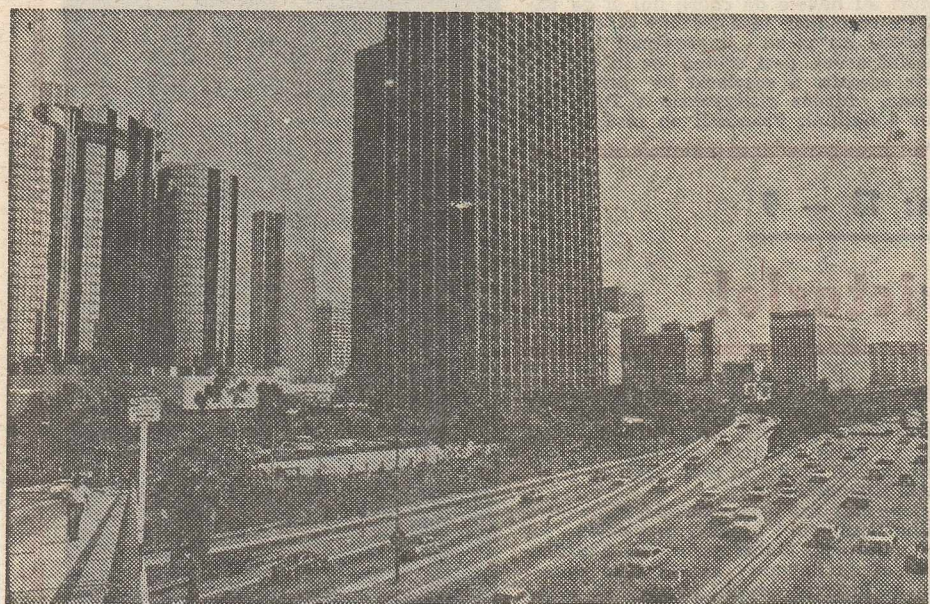
Lumea se amuză

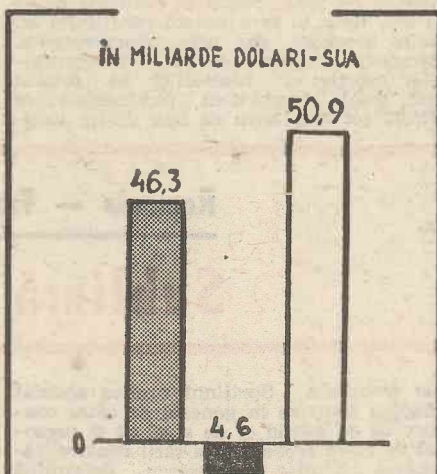
După „PANORAMA” — Polonia

Cum se perpetuează inechitatea in lumea de azi

Furtul de creiere

Intre fotografia de deasupra, care infățișează o imagine dintr-o mare metropolă americană, și cea din josul paginii - un sat dintr-o țară in curs de dezvoltare - este, pe linie de civilizație, o distanță de multe milenii. La acest enorm decalaj al dezvoltării au contribuit și racolierii de inteligență, infățișați in cele două fotografii de la mijloc

raster - Ajutorul acordat de S.U.A., Canada și Marea Britanie țărilor in curs de dezvoltare.
 alb - Investițiile făcute în calificarea specialiștilor emigrați în S.U.A., Canada și Marea Britanie din țările in curs de dezvoltare.
 negru - „Ajutorul real” - pierdere netă pentru țările in curs de dezvoltare.
 (Datele furnizate de studiul „Restructurarea ordinii internaționale”, coordonat de Jan Tinbergen, economist de renume mondial, privesc o perioadă de 12 ani).

„Brain-drain” (furtul creierelor) este una dintre căile prin care țările in curs de dezvoltare sînt obligate să finanțeze dezvoltarea celor bogăți. Alături de politica spoliatoare a dobînzilor exorbitante impuse creditorilor pentru dezvoltare, furtul creierelor face parte dintre „noile” metode de jefuire, neocolonialiste, in care sînt implicate - ca și in politica creditorilor - cele mai dezvoltate state industrializate. Furtul creierelor face parte dintre acele practici care permit perpetuarea mecanismului unei ordini internaționale revoluate, ce favorizează pe cei bogăți să devină și mai bogăți, iar pe cei săraci să sărăcească pe zi ce trece.

Un studiu al U.N.C.T.A.D. releva, în 1981, că numai in perioada 1961-1976, circa 305 000 cadre cu înaltă calificare din Africa, Asia și America Latină au fost racoliate de o serie de state capitaliste occidentale - in primul rînd de S.U.A.. Acest eșalon cuprindea 60 mii de medici, 100 mii de oameni de știință, 123 mii de tehnicieni din ramurile „de virf”.

Statisticile revelatoare, dar cu atît mai dramatice.

In primul rînd, furtul creierelor frustrează economia statelor sărace de însăși substanța ei vitală, supunindu-le la grave perturbații și rămîneri in urmă, paralizîndu-le dezvoltarea in cele mai diferite sfere ale economiei și științei. Amploarea fenomenului, pe lîngă faptul că adîncește continuu prăpastia între „săraci” și „bogăți”, reprezintă o infuzie importantă de resurse umane dinspre lumea a treia spre statele puternic industrializate. Priviți și graficul alăturat! Și atunci - să nu te întrebi: Cine pe cine ajută?

Presa mondială despre „furtul creierelor”

Un studiu al UNCTAD:

„Brain-drain”-ul constituie, fără doar și poate, unul dintre factorii ce alimentează dezvoltarea inegală a economiei mondiale!

Revista „JEUNE AFRIQUE”:

Prin furtul de inteligență țările sărace au fost și mai mult sărăcite, iar cele bogate au acumulat și mai multă bogăție. Este greu să apreciezi exact, în dolari, aur sau in altă monedă cît au pierdut țările lumii a treia prin racolarea de către statele industrializate a cadrelor de specialiști și muncitori calificați. Dar se poate spune că ele se găsesc acum într-o fază a dezvoltării economice și sociale cu foarte, foarte mulți ani în urmă față de aceea in care s-ar fi putut afla dacă toate cadrele formate de ele nu le-ar fi fost răpite.

„THE NATIONAL HERALD” - India:

„Furtul creierelor” a lipsit, in ultimele două decenii, țările in curs de dezvoltare de peste o jumătate de milion de oameni de știință, medici și alte persoane cu un nivel de pregătire superioară.

In același timp, in S.U.A. revine 1 medic la 550 locuitori, iar in țările unde Africa de est - 1 la 17 500, in state din Asia raportul fiind și mai grav (1 la 60 000-120 000).

Statisticile ale O.M.S.:

● Uganda - țară africană, una dintre cele 31 de țări cele mai sărace din lume - se numără între țările cu cea mai înaltă mortalitate infantilă din lume.

● Uganda - 3 medici la 100 000 locuitori.

„HINDUSTAN STANDARD” - India:

India: anual, 1 000 de medici - 10% din suma absolvenților institutelor de medicină naționale - sînt rocolați de Occident. „Pentru India aceasta înseamnă, tot anual, moartea a 100 000 persoane, între care circa două treimi sînt copii sub 5 ani”.

„LE RENOUVEAU” - Burundi:

„In lume, îndeosebi in lumea a treia, există multă sărăcie și mizerie, dar aceasta este rezultatul practicilor colonialiste care mai dăinuie, deși vechiul colonialism a murit. „Furtul creierelor” este o formă de manifestare a neocolonialismului.

„LE MONDE” - Franța:

„Un asemenea transfer invers de tehnologie - denumit și „exodul de competențe” - este benefic, dar statelor occidentale industrializate.

„INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE”:

„Exodul creierelor echivalează cu o subvenție nejustificată acordată țărilor bogate tocmai de țările cu economii slab dezvoltate. In ultimul deceniu, numai S.U.A. au economisit anual circa 1 miliard de dolari, cît ar fi costat pregătirea și calificarea oamenilor de știință, inginerilor și medicilor rocolați din țările lumii a treia.

O subtilă formă de exploatare.

Africa: un milion de copii sub 5 ani mor, anual, de malarie.

In lume (in lumea celor săraci, evident): peste 1 miliard de oameni sînt subalimentați.

America Latină: 40 la sută din populație nu are acces la asistența medicală.

„Jefuite de bogățiile solului și subsolului lor, țările lumii a treia sînt private, de asemenea, spre avantajul țărilor occidentale industrializate, de personalul lor de înaltă calificare, dealtfel puțin numeros”.

„Potrivit statisticilor prezentate la ultima conferință a Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare - U.N.C.T.A.D., 500 000 de specialiști din lumea a treia au emigrat, între anii 1961-1980, in țările occidentale dezvoltate, din care 73 la sută in S.U.A., Canada, și Anglia”.

„Furtul de creiere practicat in detrimentul țărilor subdezvoltate a adus S.U.A. beneficii in ultimii 30 de ani insumînd 100 miliarde de dolari.”

(Date ale O.M.S.)

„...25 la sută dintre inginerii Centrului de cercetare al Societății transnaționale nord-americane „General Electric Co” provin din țările subdezvoltate”.

(„Granma” - Cuba)

Potrivit datelor UNESCO: pentru ca revoluția științifică și tehnică să se realizeze pretutindeni ar trebui ca fiecare țară să dispună de minimum 1 000 de oameni de știință la 1 milion de locuitori.

- Această cifră este mult depășită in Europa occidentală, in S.U.A. și Japonia.

- Dimpotrivă: țări ca Senegal, Kenya, Ghana, Bolivia, Salvador, Birmania ș.a. au sub 100 de oameni de știință la 1 milion.

Legenda aurită a „țării științei”

Laura Fermi, văduva ilustrului savant atomist italian - unul dintre „părinții” bombei atomice americane - citează, in volumul „Illustrious Immigrants”, citeva ...mii de nume, unele foarte celebre, de specialiști din toate domeniile care au adus servicii neprețuite progresului american in... toate domeniile. Henry Thomas, in „Biographic History of U.S.” publică și el o lungă listă...

Iată citeva dintre aceste celebrități, multe dintre ele emigrate in S.U.A., in anii '30, prigonite de fascismul ce lua proporții in „lumea veche”: Albert Einstein, Leo Szilard, Niels Bohr, Edward Teller, Enrico Fermi - „părinții” bombei A americane; Werner von Braun - rachetist, Thomas Mann - scriitor, și alții. 73 la sută dintre oamenii de știință nord-americani care au primit Premiul „Nobel” și 24 la sută dintre membrii Academiei de Științe din S.U.A. sînt specialiști de înaltă clasă veniți din zeci de țări.

Scurtă statistică

Creșterea numărului de oameni de știință rocolați de S.U.A. între anii 1965-1968:

1965 - 5 000; 1967 - 12 500;
 1966 - 8 000; 1968 - 13 000....

In anii '70, numărul acestora s-a stabilit in jurul cifrei - medii - de circa 10 000 anual.

Rata investițiilor in cercetare in S.U.A. a 1 dolar - 14 dolari.

- In anii '60 aproape 60 000 de specialiști latino-americani au emigrat in S.U.A. Intre aceștia: 132 fizicieni de înaltă calificare, 35 matematicieni eminenți, 769 biochimiciști și biologi; 40 la sută dintre aceștia erau cadre universitare.

- In anii '70 - se estimează - circa 80 000 de specialiști de înaltă calificare au părăsit țările Americii Latine și s-au stabilit in S.U.A.

(Date ale UNESCO)

Unul dintre instrumentele prin care S.U.A. drenează „creierele lumii” spre propriul profit este Institutul de Educație Internațională. Menirea acestuia: „să descopere” tinere talente științifice și tehnice din întreaga lume și să le ofere burse in S.U.A. „pentru perfecționare”. După terminarea acesteia, li se fac propuneri atrăgătoare să rămîna definitiv in Statele Unite.

(„Granma”)

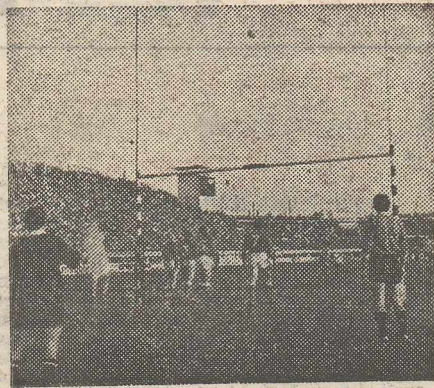
Cum arată „prăpastia” dintre bogăți și săraci

Discrepanța economică între țările industrializate și cele in curs de dezvoltare:

In domeniul productivității muncii - 13 la 1
 In domeniul producției industriale - 24 la 1
 In domeniul producției de mașini și utilaje - 90 la 2

(Date UNCTAD)

Pagină realizată de ȘEFAN ZAIDES

Așteptată cu deosebit interes de către largile mase iubitoare ale sportului cu balonul oval, partida România-Franța, disputată duminică, 31 octombrie a.c. pe stadionul bucureștean Giulești, a confirmat îndrăgita înclăștare și tonusul competitiv tradițional. Filmul meciului și evoluția scorului au fost dozate într-un suspens de mare tensiune. România conduce cu 3-0 încă în minutul 7, printr-un dropgol realizat de Podărăscu, dar ratează, prin același, alte două lovituri de pedeapsă care, transformate, ne-ar fi detașat spectaculos. Echipa noastră domină teritorial dar, pe o gravă greșeală de tehnică individuală (neprinderea balonului din zbor) a fundașului Ion Vasile, ni se înscrie un eseu la centru, copilăresc. Repriza se termină, astfel, cu scorul de 6-3 pentru Franța. La reînceperea jocului, nervozitatea e în creștere, lupta grămezilor e tot mai aprinsă, placajele devin necruțătoare, culminând cu accidentarea impunătorului Joinel. Se ratează de ambele părți numeroase lovituri de pedeapsă prin Camberbero, Blanco și Podărăscu, dar în minutul 70, la o lovitură de pedeapsă depășind mult centrul terenului, fundașul Vasile Ion transformă incredibil, recuperându-și întrucliv greșeala primă și scorul se egalizează: 6-6! Nu trece însă decât un minut și uvertura Camberbero, printr-un dropgol elegant, preia conducerea pentru Franța: 9-6. Meciul părea jucat, francezii fragmentându-l prin numeroase întreprinderi „tactice”, dar mobilizarea exemplară a grămezilor române cîștigă balon după balon și într-o fază pe partea închisă la care colaborează Murariu și Aldea și căpitanul de echipă Paraschiv, acesta din urmă înscrie eseuul victorios aproape de colț în minutul 77, netransformat. Deci 10-9 pentru România! Într-un efort disperat de a mai lansa un ultim contraatac, fundașul francez Blanco greșește, e acroșat, intră în poziția „ținut” și lovitură de pedeapsă, pe centru și în spațiul de 22, e transformată normal de Podărăscu, peteluindu-se scorul final: 13-9 pentru România. Sublimă victorie, la care au contribuit deopotrivă cei 15 tricolori ai noștri, constituind un tot unitar ce a știut să depășească momentele cele mai critice ale desfășurării, acoperind greșelile individuale și construind un atac viguros. „Galeria” echipei noastre, alcătuită în marea majoritate din copii și juniori rugbyști ai școlilor și echipelor sportive (Locomotiva, Steaua, R.C. Grivița Roșie etc.) a salutat cu explozii aplaudative această grandioasă și pasionantă victorie, fremătind pancartele cu „Cocosul și zimbriul”, „Hai Stejarul” și „Hai România!”. Au amuțit, în schimb, sirenele și vociferările suporterilor francezi, turiști și gazetari sosiți în mare număr. Unul dintre ei agita simbolic un veritabil cocos alb cu fundă roșie-albastră. În atmosfera căl-

duroasă a entuziasmului nostru unanim am solicitat un prim interviu tovarășului Emil Drăgănescu, președintele Federației Române de Rugby și membru de onoare al Federației Internaționale de Rugby-Amator, care ne-a declarat:

„Victoria de astăzi se înscrie pe orbita marilor realizări din ultimii ani și în virtutea spiralei ascendente a rugby-ului românesc. Se joacă rugby în România de 75 de ani, timp în care ne-am confruntat cu multe încercări, dar prin perseverența, abnegația și neobosită muncă a tehnicienilor sportivi și jucătorilor, în primul rând, școala rugbystică românească se afirmă tot mai ferm ca una dintre valo-

luptînd, încercînd diferite breșe, pentru reușita finală. Am încercat, mai mult ca altădată, să jucăm, în sensul acțiunii coordonate și lucide. Trebuie mai mult curaj în jocul treisferturilor și în spiritul de inițiativă. Preocuparea de viitor este tocmai lărgirea bazei de masă și a selectivității. Am apelat la unii jucători mai rutinați (Dărăban și Dinu) tocmai pentru că unele posturi au nevoie de cadre noi și de valori pe care încă le așteptăm să crească. Francezii nu m-au impresionat în mod deosebit acum, deși echipa lor în componența aceasta a surclasat în primăvară Irlanda, ultima cîștigătoare a Turneului celor 5 națiuni. Francezii au însă un re-

România — Franța: 13 — 9

Sublimă victorie!

rile mondiale. Sprijinul prețios acordat mișcării sportive în general de către conducerea de partid și de stat, cit și personal de către președintele țării noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, determină atingerea unor asemenea valori în contactul cu alte țări, de mai veche tradiție. Victoria de azi s-a conturat logic, ca urmare a jocului într-adevăr colectiv și a patriotismului de care au dat dovadă tricolorii noștri. A fost un meci foarte dificil cîștigat de cel mai bun, de cea mai bună formație care s-a impus azi: România! Rugbystii români trebuie să se angajeze și pe viitor în formarea unui tineret demn și puternic, iar tehnicienii noștri să se pregătească din ce în ce mai bine. Este singura cale pentru afirmarea în continuare, tot mai hotărît și mai glorios, a sportului cu balonul oval.”

Antrenorul federal Valeriu Irimescu este fireste bucuros și ne acordă cu plăcere citeva cuvinte pentru revistă:

„O dată în plus se confirmă faptul că un meci de rugby durează 80 de minute. Trebuie să sperăm și să jucăm pînă la ultimul fluier! În mod deosebit remarc înaintașii noștri care au depășit momentul greu și neșansa unui eseu intimplător,

nume de marcă și orice victorie asupra lor nu e un lucru de desconsiderat.”

Antrenorul Franței, Jacques Fouroux, a fost, pe bună dreptate, mai economic în declarații. Totuși ni le-a oferit cu franțuzească amabilitate:

„Cele mai frumoase considerații pentru echipa României! În mod cert devine tot mai puternică, foarte puternică. Treisferturile ei au devenit agresive, în sensul bun, au încercat deseori să atace și astfel am asistat azi la un rugby complet. Meciul a constituit pentru noi și un test pregătitor în întimpinarea turneului Argentiniei din Europa. Regretăm accidentarea lui Joinel. Avem unele probleme pentru viitorul apropiat.”

La banchetul prietenesc oferit la Hotel „Parc” de către Unitatea Centrului de perfecționare a Ministerului Turismului, în toastul său, Marcel Batigne, vicepreședintele Federației franceze de rugby și președintele F.I.R.A., a spus: „Azi am văzut cea mai bună echipă românească, de cînd urmăresc eu evoluția dumneavoastră. Meritați victoria și vă doresc altele și mai răsunătoare. Franța a pierdut un meci în care ar fi putut face mai mult. Am avut însă în față un adversar

impetuos. Urez României meciuri tot atît de frumoase!”

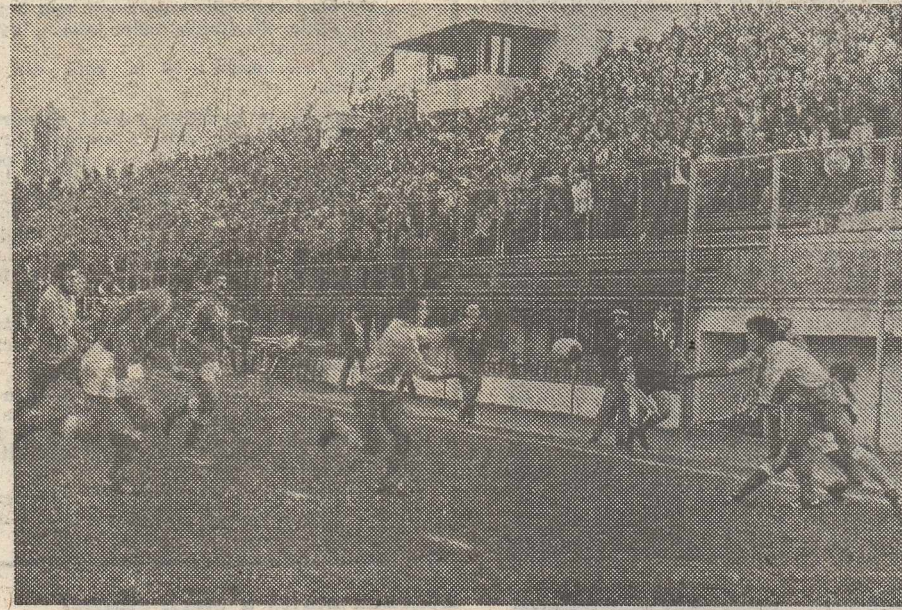
Mijlocașul Paraschiv Mircea, căpitanul tricolorilor noștri, ne-a împărtășit următoarele: „Mă bucur intens că am câștigat. E cel de al treilea meci victorios și al doilea eseu marcat împotriva Franței. Am reușit datorită titanicei participări a înaintașilor, am atacat mai mult pe culoarul grămezii, dar jocul treisferturilor pare să se dezghețe și el.”

E un punct de vedere la care aderă prompt și antrenorul Theodor Rădulescu: „Înaintarea determină plenar jocul de rugby. Am avut un pachet robust viguros și combatant care, deși trebuie să ținem cont de valoarea adversarului, a jucat de nota 10! Tactica noastră a fost aparent simplă: să dominăm momentele fixe de joc și să le controlăm pe cele intimplătoare, realizînd prezența supranumerică pe locul balonului. Chiar eseuul final așa s-a realizat, prin colaborarea Murariu — Aldea — Paraschiv. În pofida unor greșeli, trebuie să activăm treisferturile. Azi am avut o circulație a balonului destul de bună și remarc aportul mobilității lui Munteanu, Dumitru și Paraschiv. Francezii nu și-au putut valorifica treisferturile, căci n-au avut baloane clare. Rives a fost de nerecunoscut și în plus obstructionist, fundașul Blanco n-a jucat rău dar a greșit chiar mai grav decît alături de Joinel. Una peste alta, ne bucurăm de această victorie!”

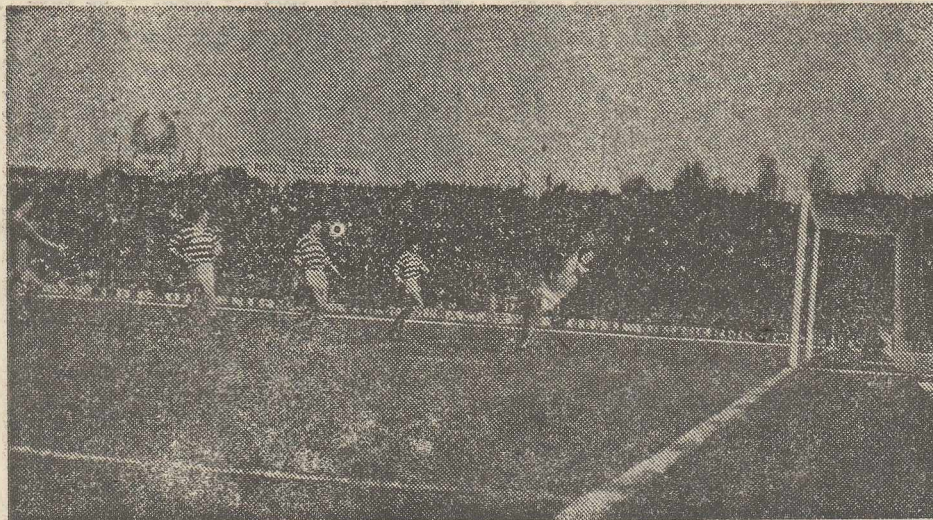
Ce ar mai avea de spus croniclele acestor rînduri?

Decît să strige un „Ahoee!” festiv.

TUDOR GEORGE ■

Cariera europeană a Universității Craiova continuă

Fotografie de VICTOR RADULESCU ■

Craiova (prin telefon de la trîmșisul nostru). Cum era și de așteptat, după acel 2-0 de la Dublin, Universitatea a întrecut și miercuri la prînz pe Shamrock Rovers, continuîndu-și cariera europeană în Cupa U.E.F.A. Jucătorii români au cîștigat de data asta și mai clar, cu 3-0 (goluri marcate de Campbell în proprie poartă și de două ori, de Cîrțu), demonstrînd o clasă net superioară adversarului, dar trebuie să spun că prestația lor n-a corespuns în totalitate. Siguri de victorie și, implicit, de calificare craiovenii s-au complăcut în fotbalul mediocru și, surprinzător, arțăgos al Irlandezilor (aceștia au jucat mult mai tare decît pe teren propriu, pînă la urmă Murphy fiind eliminat pentru lovirea unui Balaci fără balon), repriza întîi consemnînd o luptă oarbă și de nivel tehnic scăzut. O anume pripeală și o anume nervozitate, ultima explicată aici prin faptul că Universitatea a fost frustrată de arbitri în ultimele două partide de campionat, refuzîndu-i-se un penalty la Scornicești și primînd, la Pitești, un gol din ofsaid, și-au pus pecetea peste evoluția studenților craioveni și, pînă la pauză cel puțin, aceștia n-au strălucit. Abia după ce, în minutul 53, Cîrțu a ri-

dicat scorul la 2-0 (la o minge „lucrată” de Balaci), oitenii și-au dat drumul la joc și au oferit celor peste 25 000 de spectatori o cascadă de faze (și, din păcate, de ratări), electrizante. Al treilea gol, înscris de același (Cîrțu în minutul 67), dar pregătît de același Balaci, cel mai bun jucător de pe teren alături de Donose, a însemnat punctul culminant al unui sfert de oră, în care fotbalștii români s-au jucat cu cei irlandezi precum șoarecele cu pisica.

N-am să insist asupra fazelor (în minutele 77, 79, 83 și 86 Craiova putea mări diferența), întrucît acestea au fost înfățișate pe micul ecran. Am să spun însă, cu regret, că într-un meci fără istorie, în care oaspeții au expediat primul șut la poarta lui Lung abia în minutul 39 și au obținut cel dintîi corner în minutul 81, Balaci a primit un cartonaș galben. Riposta lui la faultul irascibilului Murphy a fost pe cît de omenească pe atît de gratuită și astfel cel mai bun jucător al craiovenilor (cel puțin în dubla manșă cu Shamrock Rovers) va lipsi din formație în meciul următor din Cupa U.E.F.A. Sint însă tentat să afirm, și am argumente, că absența lui Balaci va fi singura problemă de efectiv

(Continuare în pagina 21)

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Flacăra Redacția · București, Piața Scintei 1, căsuța poștală 3312, cod 71341 Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: Secția social-politică și științifico-economică (Nicolae Grigore-Mărășanu, Dumitru Eliade, Lionel Nițescu, Liviu Timbus, Horia Pătrașcu, I.D. Goia, Mihai Pelin) — 14 57, 25 66; Secția cultură-învățămînt (Ilie Purcaru, Victor Niță, Adrian Dobotaru Tania Radu) — 26 00, 25 60; Secția scrisori, probleme cetățenești (Răzvan Bărbulescu, Mihai Stănescu, Cici Iordache, Marga Nedelea, Mircea Bunea, Georgeta Stelănescu, Emanuel Valeriu, Dorin Gherghinescu) — 25 58, 21 30; Secția reportaj, urgente, cenaclu, sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanițoia, Dan Birlădeanu, Tudor Octavian, Constantin Balaciu, Dumitru Graur, Oprea Georgescu, Gheorghe Amuza, George Cușnarencu, Elena Ghera, Aurel Mihailopol, Vasile Măneac, Constantin Dragomir, Sorin Postolache) — 14 57, 25 59, 21 23, 25 69, 25 42; Secretar responsabil de redacție — Nicolae CRISTACHE — 17 60 10 interior 25 50; Redactor șef adjunct — Nicolae ARSENIU — 17 60 10 interior 21 28; Redactor șef — 17 60 10 interior 20 02. Tipar executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Citiților din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import Presă. P.O. Box 136-137, telex 11126 București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU